
Protokoll

Regionfullmäktige

15-16 juni 2026

Regionfullmäktiges protokoll

Plats och tid

Ljussgården, Rådhuset Visborg,

15 juni 2026, klockan 13.00 – 18.15

16 juni 2026, klockan 10.00 – 13.00

Beslutande

Håkan Onsjö (M), Ordförande

Christer Engelhardt (S), 1:e vice ordförande

Gunnel Lindby (C), 2:e vice ordförande

Eva Engström (C), tjug ersättare, för Johan Malmros (C)

Eva Ahlin (C)

Jörgen Benzler (V)

Saga Carlgren (V)

Meit Fohlin (S)

Filip Reinhag (S), §§ 83-85, 87-109, 111-137

Marina Berg (S), tjug ersättare, för Filip Reinhag (S),

§§ 86, 110

Ingemar Lundqvist (M), tjug ersättare, för Jesper Skalberg

Karlsson (M)

Elisabet Herlitz (M), tjug ersättare, för Andreas Unger (M)

Eva Gahnström (C), tjug ersättare, för Eva Nypelius (C)

Ulf Hammarlund (C), tjug ersättare, för Fredrik Gradelius (C)

Victoria Öjefors-Quinn (V)

Per Edman (V)

Jenny Larsson (S)

Oscar Lindster (S)

Kristiina Hansson (S)

Thomas Karlström (S), §§ 86, 97-137

Bertil Virgin (S), tjug ersättare, för Thomas Karlström (S)

§§ 83-85, 87-96

Sara Unger (M), §§ 83-85, 87, 89-109

Bobo Writler (M), tjug ersättare, för Sara Unger (M), §§ 86, 110-137

Marianne Nicander (M)

Lars Thomsson (C), §§ 83-102, 104-137

Kjell Genitz (C), tjug ersättare, för Lars Thomsson (C) § 103

Gabriella Hammarskjöld (C)

Pieter Barnard (V)

Linda Wagenius (V), §§ 83-85, 87-109

Filippa Maurin (V), tjug ersättare, för Linda Wagenius (V)

§§ 86, 110-137

Christer Wetterlund (S), tjug ersättare, för Aino Friberg

Hansson (S)

Tommy Gardell (S)

Maria Alstäde (S), tjug ersättare, för Hanna Westerén (S)
Håkan Ericsson (S)
Inger Harlevi (M), §§ 88-137
Lina Runander (M), §§ 83-87, 89-125, 127-137
Stefan Nypelius (C)
Bibbi Olsson (C)
Ola Matthing (MP), tjug ersättare, för Jennifer Medin (MP)
Micke Seid (MP)
Greger Eneqvist (S)
Tony Johansson (S)
Helena Bogsjö (S)
Linus Gränsmark (S)
Niklas Carlberg (M)
Rolf Öström (M)
Karl-Johan Boberg (C)
Anna Andersson (C), §§ 83-85, 87-109
Kjell Genitz (C), tjug ersättare, §§ 86, 110-137
Maya Arfvidson (MP)
Martin Nilsson (MP), §§ 83-85, 87-109
Lena Lind (MP), tjug ersättare, för Martin Nilsson (MP)
§§ 86, 110-137
Helen Coughlin Ribb (S)
Mikael Nilsson (S)
Katrina Ansarfwe (S), §§ 83-87, 89-125, 127-137
Marina Berg (S), tjug ersättare, för Katrina Ansarfwe (S) § 88
Bertil Virgin (S), tjug ersättare för Katrina Ansarfwe (S) § 126
Bo Björkman (S)
Michaela Challnius (M)
Roger Wärn (M), tjug ersättare, för Mikael Blad (M)
Björn Dahlström (C)
Abdulalim Alkatea (C)
Sara Lidqvist (KD), §§ 83-87, 89-125, 127-137
Sara Westberger (KD), tjug ersättare, för Sara Lidqvist (KD)
§ 88
Charlotte Andersson (S)
Magnus Ekström (S), tjug ersättare, för Kjell Wahlström (S)
Patrik Gardelin (S), §§ 83-85, 87-109, 112-137
Bertil Virgin (S), tjug ersättare, för Patrik Gardelin (S)
§§ 86, 110-111
Carin Rosell (S), tjug ersättare, för Jessica Palmgren (S)
Aydin Akyüz (M), tjug ersättare, för Kjell Broander (M)
Berit Cedergren Onsjö (M)
Leiph Berggren (L), tjug ersättare, för Frans Brozén (L)
§§ 83-85, 87-109
Aina Mattsson (L), tjug ersättare, för Frans Brozén (L)
§§ 86, 110-137
Gisela Wood (L)

	Lars Engelbrektsson (SD) Per Vretling (SD), tjug ersättare, för Björn Hansson (SD) §§ 83-85, 87-109 Wolge Ståhl (SD) Anita Ljustell (SD), tjug ersättare, för Cecilia Lange Rosén (SD) Inga-Lill Silvergren (SD), tjug ersättare, för Peter Oliveskog (SD) Michael Stenberg (--) Johan Asplund (--), §§ 83-85, 87-109 Sara Westberger (KD), tjug ersättare, för Johan Asplund (--) §§ 86, 110-137
Frånvaro	Peter Oliveskog (SD) Jimmy Nilsson (SD) Kim Palm Modig (--)
Ersättare	Niklas Gahne (C) Ann-Christin Wallin (C) Mikael Bogsjö (S) Magnus Kull (S)
Övriga	Stefan Hollmark, regiondirektör, RSF Helena Hagstedt, stadssekreterare, RSF Malin Dowglass, stadssekreterare, RSF Cajsa Örndén, stadssekreterare, RSF Klas Nilsson, stadssekreterare, RSF Linda Jacobsson, kanslisekreterare, RSF Rosita Siggelin, kanslisekreterare, RSF Anna Malm, kanslichef, RSF Carin Backlund, revisor, § 85
Datum för justering	24 juni 2026
Paragrafer	§ 83–137 Ärendena hanterades i följande ordning 15 juni: § 83-85, 87-109 16 juni: § 86, 110-137
Underskrifter	Detta protokoll har justerats digitalt och saknar därför signaturer. Sekreterare Helena Hagstedt Ordförande Håkan Onsjö Justerare Saga Carlgren Justerare Filip Reinhag § 83-85, 87-109, 111-137 Justerare Ingemar Lundqvist § 86, 110

ANSLAG/BEVIS	Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Organ	Regionfullmäktige
Sammanträdesdag	2026-06-15-16
Protokollet anslås	2026-06-25
Anslaget tas ned	2026-07-17
Protokollets förvaringsplats	Regionstyrelseförvaltningen

Register

RF § 83	Val av justerare	9
RF § 84	Fyllnadsval till regionfullmäktige	10
RF § 85	Revisorernas information	11
RF § 86	Utdelning av ungdomsledarpriset 2026	12
RF § 87	Delårsrapport 2026:1 Region Gotland	13
RF § 88	Borgensavgifter 2027	16
RF § 89	Förtydligande av avgiftsbefrielse från vårdavgifter inom mödrahälsovård	19
RF § 90	Revidering av avgift för ansökan om godkännande av fristående förskolor och vissa fristående fritidshem	20
RF § 91	Taxa för provisorisk dödsboförvaltning och gravsättning	22
RF § 92	Taxa. Vuxenutbildningen	24
RF § 93	Revidering av taxa för provnings- och tillsynsavgifter enligt lagen om tobak och liknande produkter och lagen om handel med vissa receptfria läkemedel samt införande av tillsynsavgift enligt lagen om tobaksfria nikotinprodukter	26
RF § 94	Revidering av taxa för provnings- och tillsynsavgifter enligt alkohollagen	28
RF § 95	Justering av taxor och avgifter bibliotek	30
RF § 96	Uppdrag. Familjecentrerad verksamhet - omfördelning av rambudget	32
RF § 97	Översyn av regelverk Ersättning till Region Gotlands förtroendevalda	36
RF § 98	Miljö- och byggnämndens förslag till revidering av reglemente	41
RF § 99	Tekniska nämndens förslag till revidering av reglemente	43
RF § 100	Inrättande av Business Gotland	45
RF § 101	Verksamhetsbidrag ur näringslivsanslaget och näringslivsanslagets utrymme 2027	49
RF § 102	Erbjudande till Region Gotland att delta i Swedish Wind Centre	52
RF § 103	Energiön Gotland 2.0	56
RF § 104	Finansiering arbetsmodell för landsbygdsutveckling	60
RF § 105	Uppdrag Stadsfest	62
RF § 106	Almedalsveckan 60 år	66
RF § 107	Exploateringsplan och budget 2027-2031	68
RF § 108	En hållbar och inkluderande arbetsmarknad för alla	72
RF § 109	Mål och budget 2027 – 2029	76
RF § 110	Revidering av åtgärdsprogram avseende luftpartiklar	82

RF § 111	RUS-Rapport 2026 - Uppföljning av Vårt Gotland 2040	85
RF § 112	Bestämmelser om pension och omställningsstöd för förtroendevalda (OPF-KR 26) samt försäkringslösningen Modern politikerpension	86
RF § 113	Förlängning Fritidsplan	88
RF § 114	Handlingsplan för bostadsförsörjning	90
RF § 115	Kontroller vid rekrytering och anställning	93
RF § 116	Rekryteringspolicy och riktlinje för Regionkoncernen	95
RF § 117	Uppdrag. Förslag till traineeprogram	97
RF § 118	Uppdrag. Fler kulturarbetare i förskola och skola	99
RF § 119	Uppdrag. Förutsättningar för patientföreningar i Visbyområdet	101
RF § 120	Uppdrag. Förbättringsförslag för tätorterna Slite, Hemse, Roma, Klintehamn, Burgsvik och Fårösund	106
RF § 121	Uppdrag. Förbättringsplan för tätorterna utifrån platsbaserad landsbygdsutveckling	108
RF § 122	Uppdrag. Analys av VA-utbyggnad och framtagande av investeringsplan	111
RF § 123	Uppdrag. Översyn och analys av resursfördelningsmodeller	113
RF § 124	Uppdrag. Översyn av modell för prispåslag	115
RF § 125	Uppdrag. Långsiktig modell för finansiering av mark- och exploateringsverksamheten	117
RF § 126	Uppdrag. Förbättringsförslag från Gotlandshem AB inom socioekonomiskt utsatta bostadsområden	121
RF § 127	Motion. Mätning av drogrester i avloppsvattnet	123
RF § 128	Motion. Kompiskort	125
RF § 129	Individrapportering av ej verkställda beslut	127
RF § 130	Avsägelser till regionfullmäktige	128
RF § 131	Avsägelser och fyllnadsval	129
RF § 132	Medborgarförslag; beslutade	130
RF § 133	Nya motioner	131
RF § 134	Nya interpellationer	132
RF § 135	Interpellation. Försäljning av Strandgården i Fårösund	133
RF § 136	Interpellation. Ett års väntetid till BUP?	134
RF § 137	Enkla frågor	135
Bilaga 1 § 97	Ersättning till Region Gotlands förtroendevalda 2027	136
Bilaga 2 § 97	Arvoden Pol.sek. inför mandatperiod 2027-2031	140
Bilaga § 109	Mål och budget 2027-2029	141

Bilaga § 93	Votering. Revidering av taxan för prövnings- och tillsynsavgifter enligt lagen om tobak och liknande produkter och lagen om handel med vissa receptfria läkemedel samt införande av tillsynsavgift enligt lagen om tobaksfria nikotinprodukter	157
Bilaga 1 § 97	Votering. Översyn av regelverk Ersättning till Region Gotlands förtroendevalda	159
Bilaga 2 § 97	Votering. Översyn av regelverk Ersättning till Region Gotlands förtroendevalda	161
Bilaga § 100	Votering. Inrättande av Business Gotland	163
Bilaga 1 § 109	Votering. Mål och budget 2027 – 2029	165
Bilaga 2 § 109	Votering. Mål och budget 2027 – 2029	167
Bilaga § 119	Votering. Uppdrag. Förutsättningar för patientföreningar i Visbyområdet	169

RF § 83

Val av justerare

Sammanfattning

Filip Reinhag (S) och Saga Carlgren (V) utses att tillsammans med ordförande justera sammanträdet's protokoll.

RF § 84

Fyllnadsval till regionfullmäktige

Sammanfattning

Inga fyllnadsval har meddelats.

RF § 85

Revisorernas information

Sammanfattning

Carin Backlund, vice ordförande för revisionen, informerar regionfullmäktige om följande rapporter:

Granskning av regionstyrelsens bidragsgivning

Azets Revision & Rådgivning har av Region Gotlands revisorer fått i uppdrag att granska om Region Gotland har säkerställt en ändamålsenlig styrning och en tillräcklig kontroll och uppföljning av bidragsgivningen.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om regionstyrelsen har säkerställt en ändamålsenlig styrning, uppföljning och intern kontroll rörande handläggningen av näringslivs- och projektstöd. I revisionsrapporten som bifogas framgår väsentliga iakttagelser.

Den samlade bedömningen utifrån granskningens syfte är att regionstyrelsen endast delvis utövar en tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll avseende projektstöd från 1:1-anslaget. Avseende näringslivsanslaget är den samlade bedömningen att regionstyrelsens styrning, uppföljning och kontroll inte är tillräcklig varmed regionstyrelsen ges ett antal rekommendationer såsom:

- Utarbeta särskilda vägledningar som stöd för handläggaren att bedöma sökande aktör, ansökan om stöd och ansökan om utbetalning.
- Förtydliga i styrdokument, såsom delegationsordning, vilken beslutsordning som ska gälla då regionen själv ansöker om stöd.
- Upprätta principer för hur näringslivsanslaget ska användas och styrdokument där det framgår syfte, målgrupp och bedömningsgrunder för anslaget.

RF § 86

Utdelning av ungdomsledarpriset 2026

Ärendenummer: RS 2026/764

Sammanfattning

Regionfullmäktige delar ut Region Gotlands ungdomsledarpris 2026 till Lasse Linusson, Hemse allmänna schackklubb.

Ungdomsledarpriset ska gå till en ideellt arbetande ledare inom föreningsdriven ungdomsverksamhet. Vinnaren utses av regionstyrelsen och delas ut på efterföljande regionfullmäktige varje år.

Oscar Lindster (S), ordförande i kultur- och fritidsberedningen, läser upp motiveringen för Region Gotlands ungdomsledarpris 2026:

”Årets pristagare av Region Gotlands ungdomsledarpris är Lasse Linusson som är ledare i föreningen Hemse Allmänna Schackklubb. Föreningen firar snart femårsjubileum och under den här tiden har Lasse engagerat många ungdomar, både inom föreningen och inom skolschack genom samarbete med skolan.

- Genom stor kunskap och ödmjukt engagemang lockar och behåller Lasse en mångfald av barn och ungdomar i en annars lite undanskymd sport, schack. Han tar alla chanser till samarbete med andra föreningar, med skolan och med lokalsamhället. Det har bidragit till schackets utbredning, i synnerhet på södra Gotland. Men framför allt ser han varje barn och har förmågan att få dem att tro på sig själva.”

Håkan Onsjö (M), ordförande i regionfullmäktige, delar ut diplom och blommor till pristagaren.

Lasse Linusson tackar för priset och håller ett kort tal.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-04-22

Bilaga, ”Samtliga nomineringar till Ungdomsledarpriset 2026”

Regionstyrelsen 2026-05-19, § 201

RF § 87 Delårsrapport 2026:1 Region Gotland

Ärendenummer: RS 2026/5

Regionfullmäktiges beslut

- Delårsrapport 1:2026 för Region Gotland godkänns.
- De nämnder som prognostiserar underskott ska vidta åtgärder för att nå en budget i balans.
- Samtliga nämnder får i uppdrag att redovisa vilka åtgärder som genomförts eller planeras att genomföras för att inte budgeten ska överskridas 2026. Nämnderna ska för varje åtgärd redovisa den bedömda ekonomiska effekten 2026. Uppdraget ska återredovisas i delårsrapport 2.

Sammanfattning

Delårsrapport 1 omfattar perioden januari-mars och är i huvudsak inriktad på ekonomi och personaluppföljning. Regionfullmäktiges mål följs upp i samband med delårsrapport 2 och regionfullmäktiges prioriteringar följs upp i årsredovisningen. Bedömningen av ekonomin bygger på de prognoser som nämnder/förvaltningar har gjort samt senaste indikation av skatteunderlagets utveckling som gjorts av Sveriges kommuner och regioner under februari 2026.

Resultatet för perioden uppgår till 21 mnkr och periodens budgetavvikelse uppgår till -6 mnkr. Nämndorganisationen och finansförvaltningen har båda budgetavvikelse på -3 mnkr vardera. Fem av sju nämnder redovisar underskott mot budget i perioden. Störst underskott har tekniska nämnden på -18 mnkr, följt av socialnämnden (-8 mnkr) och hälso- och sjukvårdsnämnden (-5 mnkr).

Prognosen för årets resultat är ett underskott på -44 mnkr. Det budgeterade resultatet är 52 mnkr och innebär att budgetavvikelsen uppgår till -96 mnkr. Nämndernas prognostiserade budgetavvikelse uppgår till -102 mnkr medan finansförvaltningen har en positiv budgetavvikelse på 6 mnkr. Balanskravsresultatet (årets resultat med justering för reavinster och orealiserade vinster/förluster i värdepapper) prognostiseras till -61 mnkr.

Fem nämnder prognostiserar underskott. Hälso- och sjukvårdsnämnden har det största underskottet på -50 mnkr. Tekniska nämnden har även ett stort underskott på -45 mnkr. Underskott finns även i barn- och utbildningsnämnden (-17 mnkr), socialnämnden (-5 mnkr) och miljö- och byggnämnden (-5 mnkr). I förhållande till sin budget har tekniska nämnden en budgetavvikelse på 15 % och miljö- och byggnämnden 9 %.

De riktade statsbidragen prognostiseras minska med 15 % motsvarande 122 mnkr jämfört med 2025. Det är inom vård, omsorg och skola som statsbidragen bedöms bli lägre. Nämnderna räknar med att personalkostnaderna ökar 5,6 % motsvarande 266 mnkr.

Avskrivningskostnaderna bedöms öka med 12 %. Pensionskostnaderna fortsätter minska även under 2026 och har återgått till en normal nivå.

Nettokostnaderna inklusive finansnettot beräknas öka med 6,2 % samtidigt som skatteintäkter och generella statsbidrag prognostiseras öka med 4,6 %. Den höga nettokostnadsutvecklingen gör att resultatet blir negativt.

Investeringarna prognostiseras av nämnderna uppgå till 1 294 mnkr och exploatering 117 mnkr, totalt sammanlagt 1 410 mnkr. Trots stora investeringar i bland annat badhus, vatten- och avloppsanläggningar görs bedömningen av regionstyrelseförvaltningen att så bedöms en investeringsprognos på 900 mnkr som mer realistisk.

Soliditeten prognostiseras till 30,6 % och innebär en minskning med 2,4 procentenheter som beror på kombinationen av höga investeringsutgifter och ett negativt resultat. Soliditeten inklusive pensionsskulden i ansvarsförbindelsen ökar däremot något, från 5,9 % till 6,4 %. Det beror främst på att pensionsskulden i ansvarsförbindelsen minskar.

Tre av de fyra finansiella målen för god ekonomisk hushållning bedöms inte kunna uppnås.

Det ackumulerade sjuktalet för Region Gotland under perioden januari till februari 2026 uppgår till 7,3 %. Jämfört med samma period föregående år är det en ökning av sjuktalet med 0,5 procentenheter. Kvinnors sjukfrånvaro har ökat med 0,3 procentenheter och för män har sjukfrånvaron ökat med 0,7 procentenheter. De lägsta sjuktalen finns i åldersgruppen 29 år eller yngre med ett sjuktal på 6,8 %.

Det krävs ett fortsatt arbete med att se över utbud och effektiviseringar i samtliga verksamheter. Åtgärder för att minska kostnaderna och öka intäkterna är nödvändiga att vidta för att nå en ekonomi i balans.

Bedömning

Årets resultat prognostiseras till -44 mnkr, vilket är en budgetavvikelse på 96 mnkr. Nämnderna har en budgetavvikelse på -102 mnkr. Årets resultat efter balanskravsjusteringar beräknas till -61 mnkr. Det innebär att de orealiserade förluster på pensionsmedlen som tynger resultatet har justerats bort.

Ett negativt balanskravsresultat ska enligt kommunallagen normalt återställas inom 3 år. Eftersom Region Gotland har en resultatutjämningsreserv (RUR) kan, under vissa förutsättningar, medel ur RUR disponeras för att slippa reglera ett underskott. Regionstyrelseförvaltningen bedömer att RUR inte kan användas för att reglera det negativa resultatet utifrån nu kända förutsättningar.

Nämnderna har de senaste fem åren fått en genomsnittlig årlig ökning på 5,2 %. Det är kompensation för ökade kostnader för personal och köp av tjänster men även ramtillskott för olika satsningar. Skatteintäkter, utjämning

och generella statsbidrag har under samma period haft en genomsnittlig ökning med 4,7 %. Det är en ohållbar utveckling att kostnaderna över tid ökar mer än skatteintäkter och bidrag.

Investeringsutgifterna har de tre senaste åren legat på en hög nivå samtidigt som resultaten varit svaga. Det har gjort att låneskulden ökat med 600 mnkr sedan 2023. Prognoserna för investeringar och resultat innebär att låneskulden kan behöva öka med 500 mnkr i år.

Tre av fyra mål för god ekonomisk hushållning bedöms inte kunna uppnås till följd av svaga resultat och höga investeringsutgifter.

Det krävs ett fortsatt arbete med att se över utbud och effektiviseringar i samtliga verksamheter. Åtgärder för att minska kostnaderna och öka intäkterna är nödvändiga att vidta för att nå en ekonomi i balans. Även hårdare prioritering av investeringar och exploatering krävs för att minska investeringsutgifterna och lånebehovet.

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Meit Fohlin (S), Lars Thomsson (C), Rolf Öström (M), Lars Engelbrektsson (SD), Saga Carlgren (V), Maya Arfvidson (MP), Sara Lidqvist (KD), Gisela Wood (L), Mariette Nicander (M), Filip Reinhag (S), Oscar Lindster (S), Jenny Larsson (S) och Håkan Ericsson (S), Leiph Berggren (L), Gabriella Hammarskjöld (C), Per Edman (V) och Eva Ahlin (C).

Meit Fohlin (S) tillstyrker regionstyrelsens förslag. I detta instämmer Rolf Öström (M), Saga Carlgren (V), Mariette Nicander (M), Filip Reinhag (S), Oscar Lindster (S) och Jenny Larsson (S).

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Region Gotlands delårsrapport 1, 2026
Nämndernas delårsrapport 1, 2026
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-04-23
Regionstyrelsen 2026-05-27, § 227

Skickas till

Samtliga nämnder

RF § 88 Borgensavgifter 2027

Ärendenummer: RS 2026/1017

Regionfullmäktiges beslut

- Borgensavgiften för AB Gotlandshem fastställs till 0,48 % för år 2027.
- Borgensavgiften för Wisby Strand Congress & Event Gotland AB fastställs till 0,69 % för år 2027.
- Borgensavgiften beräknas på totala låneskuld med kommunal borgen per 1 januari för det aktuella året.

Jäv

Sara Unger (M), Lina Runander (M), Sara Lidqvist (KD) och Katrina Ansarfwe (S) anmäler jäv och deltar inte i handläggningen av ärendet.

Sammanfattning

När en kommun/region ställer ut lån till ett koncernbolag krävs ett räntepåslag. Om koncernbolaget lånar själva och regionen tecknar ett borgensåtagande för lånet krävs att regionen ska ersättas för detta i form av en borgensavgift. Anledningen till att det behövs en borgensavgift eller ett räntepåslag utöver den faktiska upplåningskostnaden beror på EU-lagstiftning avseende statsstöd. Det är inte tillåtet att ge offentligt ägda företag en konkurrensfördel genom att subventionera deras finansiering. Bolagens villkor för finansieringen ska vara marknadsmässig och motsvara den bolagen skulle erhålla om de hade varit ett fristående bolag. Vid sidan av EU-lagstiftning måste också Skatteverkets regler för internprissättning tas i beaktande. Räntepåslaget eller borgensavgiften får inte vara för hög då det skulle kunna ses som överföring av vinstmedel. Internprissättningen av lån samt beräkning av borgensavgift måste alltså ske på marknadsmässiga grunder.

AB Gotlandshems borgensavgift för 2026 uppgår till 0,57 % enligt beslut i regionfullmäktige 2025-06-16, § 106. Bolaget har en borgensram på 2 500 miljoner kronor för sina låneförpliktelser enligt beslut i regionfullmäktige 2021-09-20, § 141. Bolaget har en låneskuld på 1 608 miljoner kronor med kommunal borgen som säkerhet.

Borgensavgiften 2026 för Wisby Strand Congress & Event Gotland är 0,69 % enligt beslut i regionfullmäktige 2025-06-16, § 106. Bolaget har en borgensram på 130 miljoner kronor för sina låneförpliktelser enligt beslut i kommunfullmäktige 2009-02-23, § 141. Bolaget har en låneskuld på 45 miljoner kronor med kommunal borgen som säkerhet.

För att säkerställa att borgensavgifterna är marknadsmässiga har regionstyrelseförvaltningen anlitat Söderberg & Partners Wealth Management AB, som har en beprövad beräkningsmodell för borgensavgifter och räntepåslag. Söderberg & Partners beräkningsmodell är etablerad sedan flera år och används i drygt 80 kommuner och drygt 300 kommunala företag.

Beräkningsmodellen utgår från vad motsvarande privatägda bolag skulle kunna låna till på egna meriter och utgår från aktuella och relevanta marknadsräntor samt det enskilda bolagets individuella kreditvärdighet. För att bedöma respektive bolags kreditvärdighet används de finansiella nyckeltalen (rörelseresultat/balansomslutning, räntetäckningsgrad och soliditet) som sedan jämförs med genomsnittet för övriga kommun- och regionägda bolag i Sverige med ett tillgångsvärde över 100 miljoner kronor. Mer information om beräkningarna finns i separata rapporter som biläggs.

Vid beräkningen av Gotlandshems borgensavgift har hänsyn tagits till marknadsvärdena på fastigheterna vilket ger en något lägre borgensavgift än om beräkningen baserats på bokförda värden. Bolagens årsredovisningar för 2025 har använts som underlag för beräkningarna.

En marknadsmässig borgensavgift 2027 har för Gotlandshem beräknats till 0,48 % (2026: 0,57 %) och för Wisby Strand Congress & Event Gotland till 0,69 % (2026: 0,69 %).

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att de beräknade borgensavgifterna börjar tillämpas från 2027.

Bedömning

Regionstyrelsens bedömning är att regionen genom att tillämpa de beräknade borgensavgifterna från 2027 säkerställer att Gotlandshem och Wisby Strand Congress & Event Gotland betalar marknadsmässiga avgifter för kommunal borgen.

En sänkning av Gotlandshems borgensavgift från 0,57 % till 0,48 % innebär att bolagets kostnad för kommunal borgen minskar med 1,4 miljoner kronor per år givet en låneskuld på 1 608 miljoner kronor. Bolagets genomsnittsränta uppgår till 2,06 % och räntekostnaden för låneskulden till cirka 33 miljoner kronor. En minskad kostnad för Gotlandshem innebär också en minskad intäkt för Region Gotland.

Wisby Strand Congress & Event Gotlands borgensavgift föreslås ligga kvar på 0,69 % och innebär att bolagets kostnad för kommunal borgen är oförändrad givet en låneskuld på 45 miljoner kronor. Bolagets genomsnittsränta uppgår till 2,76 % och räntekostnaden för låneskulden till cirka 1,2 miljoner kronor.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att de beräknade borgensavgifterna ska börja tillämpas från 2027.

Ärendets behandling under mötet

Sara Unger (M), Lina Runander (M), Sara Lidqvist (KD) och Katrina Ansarfwe (S) anmäler jäv och deltar inte i handläggningen av ärendet.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Rapport borgensavgift Gotlandshem AB 2026-04-07, Söderberg & Partners
Wealth Management AB
Rapport borgensavgift Wisby Strand & Congress AB 2026-04-07, Söderberg &
Partners Wealth Management AB
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-04-10
Regionstyrelsen 2026-05-27, § 228

Skickas till

AB Gotlandshem
Wisby Strand Congress & Event Gotland AB
Regionstyrelseförvaltningen Ekonomi

RF § 89

Förtydligande av avgiftsbefrielse från vårdavgifter inom mödrahälsovård

Ärendenummer: RS 2026/307

Regionfullmäktiges beslut

- All förebyggande hälsovård, ingående i regionens program för mödrahälsovård, ska vara avgiftsfri. Avgiftsbefrielsen ska börja gälla från 1 juli 2026.

Sammanfattning

Region Gotland har sedan tidigare ett beslut om att förbyggande vård på mödravårdscentral är avgiftsfri. Avgiftsfriheten behöver förtydligas då mottagningen bytt namn till barnmorskemottagning och att viss mödravård bedrivs på andra mottagningar som exempelvis dietistmottagning och fysioterapimottagning. Därför förslås att avgiftsfriheten förtydligas och att den gäller för hela verksamheten, förebyggande hälsovård för gravida mödrar, oavsett i vilken organisation vården ges.

Beslutet bedöms inte ha någon ekonomisk effekt för Region Gotland.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår beslut enligt hälso- och sjukvårdsnämndens förslag.

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Filip Reinhag (S).

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsnämnden 2026-02-04, § 8

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-04-11

Regionstyrelsen 2026-05-27, § 228

Skickas till

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Regionstyrelseförvaltningen avd ekonomi.

RF § 90

Revidering av avgift för ansökan om godkännande av fristående förskolor och vissa fristående fritidshem

Ärendenummer: RS 2026/471

Regionfullmäktiges beslut

- Avgift för den som ansöker om godkännande att starta en fristående förskola eller vissa fritidshem höjs till 22 700 kronor från och med 1 september 2026.
- Avgift vid ansökan om utökning av befintlig verksamhet vid en fristående förskola eller vissa fritidshem höjs till 11 400 kronor från och med 1 september 2026.
- Barn- och utbildningsnämnden ges möjlighet att justera avgifterna för ansökan om godkännande av fristående förskolor och vissa fristående fritidshem årligen inom ramen för prisindex för kommunal verksamhet (PKV). Prisjusteringar större än PKV ska beslutas av regionfullmäktige.

Sammanfattning

Avgift för den som ansöker om godkännande att starta en fristående förskola eller vissa fritidshem genom nyetablering räknas upp enligt prisindex för kommunal verksamhet till 22 700 kronor samt att avgift vid ansökan om utökning av befintlig verksamhet vid en fristående förskola eller vissa fritidshem räknas upp enligt prisindex för kommunal verksamhet till 11 400 kronor.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att avgifterna räknas upp med PKV. Förslaget är att nya avgifter börjar gälla från och med 1 september 2026:

- Avgift om 22 700 kronor tas ut för den som ansöker om godkännande att starta en fristående förskola eller vissa fritidshem genom nyetablering.
- Avgift om 11 400 kronor tas ut vid ansökan om utökning av befintlig verksamhet vid en fristående förskola eller vissa fritidshem.
- För att effektivisera och minska administrationen föreslår regionstyrelseförvaltningen att barn- och utbildningsnämnden själva beslutar om framtida indexeringar av avgiften. Indexeringen ska fortsatt följa prisindex för kommunal verksamhet (PKV) och indexeras vartannat år.

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Oscar Lindster (S).

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-01-26
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-04-13
Regionstyrelsen 2026-05-27, § 230

Skickas till

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen
Regionstyrelseförvaltningen avd ekonomi

RF § 91

Taxa för provisorisk dödsboförvaltning och gravsättning

Ärendenummer: RS 2026/493

Regionfullmäktiges beslut

- Princip för timtaxa fastställs avseende provisorisk dödsboförvaltning och gravsättning enligt 18 kap. ärvdabalken och 5 kap. begravningslagen.
- Timtaxan fastställs till 488 kronor, 0,66 procent av gällande prisbasbelopp per timme.
- Taxan ska tillämpas i enlighet med självkostnadsprincipen i 2 kap. 6§ kommunallagen och följer automatiskt förändringar av prisbasbeloppet.

Sammanfattning

Kommunen ansvarar enligt 18 kap. ärvdabalken för provisorisk dödsboförvaltning när dödsbo inte hanteras av dödsbodelägare, och enligt 5 kap. begravningslagen för gravsättning när anhöriga inte ordnar detta. Kommunen har enligt lag möjlighet att ta ut ersättning för dessa uppdrag, men för att detta ska ske måste regionfullmäktige fatta ett principbeslut om att ersättningsmöjligheten ska utnyttjas.

Socialförvaltningen har analyserat olika alternativ för timtaxa, inklusive självkostnadsbaserad beräkning och en standardiserad mall från Ekonomistöd, baserat på nuvarande handläggarlön, debiterbara timmar och rimliga omkostnader inklusive arbetsgivaravgifter. Jämförelse med praxis i andra kommuner har också gjorts.

Mot bakgrund av denna analys föreslås en timtaxa på 0,66 % av gällande prisbasbelopp per timme. Förslaget är både administrativt enkelt, ekonomiskt motiverat och ligger inom ramen för praxis i andra kommuner, och utgör ett första steg i att bygga en intern, systematisk och långsiktigt hållbar process för provisorisk dödsboförvaltning och gravsättning, där kommunen tar över ansvaret internt i stället för att använda extern part.

Bedömning

Timtaxan fastställs till 0,66 procent av gällande prisbasbelopp per timme. Taxa per timme 2026 blir 488 kr. Nivån bedöms som ekonomiskt rimlig och administrativt hanterbar. Kostnaden har räknats ut i procent av prisbasbeloppet för att priset ska kunna följa kostnadsutvecklingen. Avgiften bör tas ut för varje påbörjad halvtimme nedlagd handläggningstid. Om den sammanlagda handläggningstiden understiger en halvtimme tas ingen avgift ut. Därutöver tas ersättning ut för direkta utlägg som kommunen har haft för att utföra sitt uppdrag.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att regionfullmäktige beslutar enligt socialnämndens förslag. Den nya taxan föreslås träda i kraft den 1 september 2026.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-03-06

SKR:s cirkulär nr. 19:30

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-04-08

Regionstyrelsen 2026-05-27, § 231

Skickas till

Socialnämnden

Regionstyrelseförvaltningen avdelning ekonomi

RF § 92

Taxa. Vuxenutbildningen

Ärendenummer: RS 2026/433

Regionfullmäktiges beslut

- Taxa fastställs enligt gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens förslag och börjar gälla från 1 augusti 2026.

Taxa för tentamensservice för studerande som är folkbokförda på Gotland och studerar vid annat lärosäte:

- Från 2026-08-01: 200 kronor.
- Från 2027-08-01: 300 kronor.

Taxa för tentamensservice för studerande som ej är folkbokförda på Gotland och studerar vid annat lärosäte:

- Från 2026-08-01: 600 kronor.
 - Från 2027-08-01: 700 kronor.
- Administrativ avgift om 200 kronor får tas ut när studerande uteblir eller inte avbokar sitt tentamenstillfälle. Detta gäller från och med 2026-08-01.

Sammanfattning

Vuxenutbildningen inom Region Gotland erbjuder tentamensservice mot avgift för studenter som studerar vid universitet/högskola på annan ort eller på distans. Det förutsätter att respektive lärosäte medger att deras elever tillåts skriva tentamen på annan ort. Nuvarande avgifter täcker inte vuxenutbildningens kostnader för att tillhandahålla denna service. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ser även skäl till att ta ut en administrativ avgift för studerande som uteblir eller avbokar överenskomna tentamenstillfällen.

Inom vuxenutbildningen ses en ökning av salstentor. Ny teknik ställer högre krav på övervakning vid skriftliga tentor för att minska risken för fusk. Att hantera en tentamen inför, under och efter är tidskrävande. Det ska följa gällande regelverk och vara rättssäkert.

Kommuner får som huvudregel ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller (2 kap 5 § kommunallagen (2017:725)). Inom Region Gotland anses det samtidigt att nämnderna har en viss egen avgiftsrätt inom ramen för sin förvaltning, det vill säga den fortlöpande verksamheten (5 kap. 4§ Kommunallagen).

Avgiften differentieras mellan folkbokförda och studerande från andra kommuner eftersom verksamheten huvudsakligen finansieras av Region

Gotlands skatteintäkter och i första hand är avsedd för kommunens invånare. Avgifterna har varit oförändrade under lång tid, vilket motiverar en höjning i två steg:

- Studerande som är folkbokförda på Gotland: 200 kr från 2026-08-01 och 300 kr från 2027-08-01.
- Studerande som ej är folkbokförda på Gotland: 600 kr från 2026-08-01 och 700 kr från 2027-08-01.
- Administrativ avgift får tas ut om 200 kr när studerande uteblir eller inte avbokat sitt tentamenstillfälle. Från och med 2026-08-01.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att regionfullmäktige beslutar enligt gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens förslag.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-01-09

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2026-02-12, § 11

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-03-02

Regionstyrelsen 2026-04-21, § 141

Skickas till

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Regionstyrelseförvaltningen avdelning ekonomi

RF § 93

Revidering av taxa för provnings- och tillsynsavgifter enligt lagen om tobak och liknande produkter och lagen om handel med vissa receptfria läkemedel samt införande av tillsynsavgift enligt lagen om tobaksfria nikotinprodukter

Ärendenummer: RS 2026/446

Regionfullmäktiges beslut

- Taxa för provnings- och tillsynsavgifter enligt lagen om tobak och liknande produkter och lagen om handel med vissa receptfria läkemedel samt införande av tillsynsavgift enligt lagen om tobaksfria nikotinprodukter höjs med 7 procent per år under 2026-2028 från och med 1 juli 2026. Därefter indexjusteras taxan i linje med övriga taxor.
- Tillsynsavgift införs enligt lagen om tobaksfria nikotinprodukter i enlighet med teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningens förslag.

Sammanfattning

För att få kostnadstäckning för provning och tillsyn enligt Lagen om tobak och liknande produkter och lagen om handel med vissa receptfria läkemedel föreslog teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen (TSF) en justering av taxan på 20 procent. När ärendet hanterades i miljö- och byggnämnden valde nämnden att föreslå en justering av taxan med 5 procent för år 2026, och därefter höjas varje år tills dess att ekonomin är i balans och att en ny tillsynsavgift införs för tobaksfria nikotinprodukter.

Verksamheten för tillsyn av alkohol och tobak ska enligt gällande lagstiftning finansieras genom avgifter. Avgiftsuttaget ska i enlighet med självkostnadsprincipen i kommunallagen motsvara kommunens kostnader för tillsynen. Resultatet för 2025 visar ett underskott, vilket innebär att nuvarande avgifter inte täcker kostnaderna. Nuvarande taxa har inte justerats på flera år och ger inte full kostnadstäckning. Samtidigt har arbetsbelastningen ökat genom fler tillstånd och högre krav på tillsyn, bland annat kopplat till det brottsförebyggande arbetet. Införandet av tillsynsavgift för tobaksfria nikotinprodukter är en förutsättning för att finansiera tillsyn inom området. Den föreslagna höjningen om 5 procent bedöms inte vara tillräcklig för att uppnå full kostnadstäckning med hänsyn till nya krav och ett ökat antal tillstånd. Beräkningar gjorda av TSF visar att de skulle krävas en justering av taxan på 20 procent för att få full kostnadstäckning.

Mot bakgrund av detta föreslår regionstyrelseförvaltningen att taxan fastställs och höjs med 20 procent. Förslaget innebär en justering av avgifterna för att bättre motsvara verksamhetens kostnader samt att säkerställa finansiering av tillsynen även för tobaksfria nikotinprodukter. Föreslagna avgifter ligger i nivå med eller under jämförbara kommuner.

Arbetsutskottets beslutade 2026-04-23 att överlämna ärendet till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Regionstyrelsens beslutade 2026-05-19 att föreslå regionfullmäktige att taxa för provnings- och tillsynsavgifter enligt lagen om tobak och liknande produkter och lagen om handel med vissa receptfria läkemedel samt införande av tillsynsavgift enligt lagen om tobaksfria nikotinprodukter höjs med 7 procent per år under 2026-2028 från och med 1 juli 2026, och därefter indexjusteras taxan i linje med övriga taxor.

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Linda Wagenius (V), Maya Arfvidson (MP), Rolf Öström (M) och Eva Ahlin (C).

Rolf Öström (M) tillstyrker regionstyrelsens förslag.

Linda Wagenius (V) yrkar att taxa för provnings- och tillsynsavgifter enligt lagen om tobak och liknande produkter och lagen om handel med vissa receptfria läkemedel samt införande av tillsynsavgift enligt lagen om tobaksfria nikotinprodukter fastställs och höjs med 20 procent från och med 1 juli 2026, i enlighet med regionstyrelseförvaltningens förslag. I detta instämmer Maya Arfvidson (MP) och Eva Ahlin (C).

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsen förslag och Linda Wagenius (V) yrkande och finner att regionstyrelseförvaltningen förslag vinner bifall. Votering begärs.

Som propositionsordning i omröstningen gäller ja-röst för att bifalla regionstyrelsens förslag och nej-röst för att bifalla Linda Wagenius (V) yrkande. Omröstningen ger 42 ja-röster och 27 nej-röster. Två ledamöter är frånvarande. **Av bilaga till protokollet framgår hur var och en röstat.**

Ordförande finner att regionfullmäktige beslutar i enlighet med regionstyrelsens förslag.

Beslutsunderlag

Förslag ny taxa

Miljö- och byggnämnden 2026-03-30, § 39

Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen tjänsteskrivelse 2026-02-16

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-04-02

Regionstyrelsen 2026-05-19, § 168

Skickas till

Miljö- och byggnämnden

Regionstyrelseförvaltningen avdelning ekonomi

RF § 94

Revidering av taxa för provnings- och tillsynsavgifter enligt alkohollagen

Ärendenummer: RS 2026/447

Regionfullmäktiges beslut

- Taxa för provnings- och tillsynsavgifter enligt alkohollagen höjs med 7 procent per år under 2026-2028 från och med 1 juli 2026. Därefter indexjusteras taxan i linje med övriga taxor.

Sammanfattning

För att få kostnadstäckning för provning och tillsyn enligt alkohollagen föreslog teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen (TSF) en justering av taxan för provnings- och tillsynsavgifter enligt alkohollagen på 20 procent. När ärendet hanterades i miljö- och byggnämnden valde nämnden att föreslå en justering av taxan med 5 procent för år 2026, och därefter höjas varje år tills dess att ekonomin är i balans.

Regionen har enligt gällande lagstiftning rätt att ta ut avgifter för provning av tillstånd och för löpande tillsyn inom alkohol- och tobaksområdet.

Nuvarande taxa har inte justerats eller indexuppräknats på flera år. Verksamheten är i huvudsak avgiftsfinansierad men resultatet för 2025 visar ett underskott om 162 tkr.

På Gotland fanns vid ingången av 2026 totalt 264 stadigvarande serveringstillstånd samt 5 tillstånd för gårdsförsäljning, vilket innebär ett omfattande tillsynsuppdrag. Arbetsbelastningen har ökat under flera år, både till följd av fler tillstånd och högre krav på tillsyn, bland annat kopplat till det brottsförebyggande arbetet. I jämförelse med andra kommuner har Region Gotland en hög belastning per handläggare.

Den föreslagna höjningen om 5 procent bedöms inte vara tillräcklig för att uppnå full kostnadstäckning med hänsyn till nya krav och ett ökat antal tillstånd. De beräkningar som har gjorts av TSF visar att de skulle krävas en justering av taxan med 20 procent för att få full kostnadstäckning.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår därför att taxan höjs med 20 procent. Den föreslagna taxejusteringen syftar till att motsvara verksamhetens kostnader, möjliggöra en hållbar bemanning och säkerställa att näringsidkare får besked om beslut i tid. Föreslagna avgifter ligger i nivå med eller under jämförbara kommuner.

Arbetsutskottets beslutade 2026-04-23 att överlämna ärendet till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Regionstyrelsens beslutade 2026-05-19 att föreslå regionfullmäktige att taxa för provnings- och tillsynsavgifter enligt alkohollagen höjs med 7 procent per år under 2026-2028 från och med 1 juli 2026, och därefter indexjusteras taxan i linje med övriga taxor.

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Linda Wagenius (V), Maya Arfvidson (MP), Rolf Öström (M) och Eva Ahlin (C).

Rolf Öström (M) tillstyrker regionstyrelsens förslag.

Linda Wagenius (V) yrkar att taxa för provnings- och tillsynsavgifter enligt lagen om tobak och liknande produkter och lagen om handel med vissa receptfria läkemedel samt införande av tillsynsavgift enligt lagen om tobaksfria nikotinprodukter fastställs och höjs med 20 procent från och med 1 juli 2026, i enlighet med regionstyrelseförvaltningens förslag. I detta instämmer Maya Arfvidson (MP) och Eva Ahlin (C).

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsen förslag och Linda Wagenius (V) yrkande och finner att regionstyrelseförvaltningen förslag vinner bifall. Votering begärs.

Som propositionsordning i omröstningen gäller ja-röst för att bifalla regionstyrelsens förslag och nej-röst för att bifalla Linda Wagenius (V) yrkande. Omröstningen ger 42 ja-röster och 27 nej-röster. Två ledamöter är frånvarande. **Av bilaga till protokollet framgår hur var och en röstat.**

Ordförande finner att regionfullmäktige beslutar i enlighet med regionstyrelsens förslag.

Beslutsunderlag

Förslag till ny taxa

Miljö- och byggnämnden 2026-03-30 § 38

Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen tjänsteskrivelse 2026-02-16

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-04-02

Regionstyrelsen 2026-05-19, § 167

Skickas till

Miljö- och byggnämnden

Regionstyrelseförvaltningen avdelning ekonomi

RF § 95 Justering av taxor och avgifter bibliotek

Ärendenummer: RS 2026/1094

Regionfullmäktiges beslut

- Revidering av taxor och avgifter för biblioteken antas.

Sammanfattning

Biblioteken på Gotland och Uppsala universitetsbibliotek Campus Gotland har tillsammans tagit fram ett nytt låneavtal som nya låntagare ska godkänna och skriva under för att kunna öppna ett bibliotekskonto. Detta avtal är förenklat och innehåller färre regler för att det ska vara lätt för alla att läsa igenom och ta till sig.

Syftet med huvuddelarna i avtalet är att:

- Låntagaren förbinder sig att följa och kontinuerligt uppdatera sig om lånereglerna som finns på bibliotekens webbplats.
- Biblioteken förbinder sig till att hantera låntagarens personuppgifter korrekt.

Samtidigt som låneavtalet ändras passar biblioteken på att ändra några av bibliotekens avgifter och åldersgränser som finns beskrivna i dokumentet *Taxa för Region Gotlands kultur- och fritidsavdelning*.

För att bättre leva upp till barnrättsperspektivet vill biblioteken att barn över 15 år själva ska kunna skriva under låneavtalet. Enligt FN:s konvention om barnets rättigheter, artikel 16, har barn rätt till ett privatliv och integritet, även när det gäller lån av böcker och medier på bibliotek. Denna artikel gäller alla barn, men biblioteken vill prova åldersgränsen 15 år. Detta för att man ofta har legitimation och troligtvis själv kan ta ansvar för sina lån vid denna ålder.

Att ge barn från och med 15 år möjlighet att själva skriva under låneavtalet utan vårdnadshavarnas tillstånd kräver att ansvarsfrågan löses och därför vill biblioteken ta bort alla avgifter för denna grupp. Förseningsavgifterna för böcker är redan borttagna, återstår gör avgifter för förstörd eller förkommen media. Förslaget är att inte ta ut ersättning för förstört eller förlorat material för personer under 18 år.

På grund av detta önskar biblioteken höja åldersgränsen för dyrare lån som kursböcker och tv-spel till 18 år.

Förslag på övriga kostnader som tas bort ur dokumentet *Taxa för Region Gotlands kultur- och fritidsavdelning*.

Administrativ faktureringskostnad på 50 kr/utskick, för att lättare kunna makulera fakturor om det förlorade mediet kommer tillbaka.

Avgiften för förlorat lånekort på 10 kr, för att denna avgift inte längre behövs.

Politiska beslut kring småkostnader som tygkassar, för större flexibilitet vid ändring av utbud och upphandlingar med mera.

Sammanfattning av föreslagna ändringar:

- Barn från och med 15 år ska själva kunna skriva under låneavtalet.
- Ta bort ersättning för förstört eller förlorat material för personer under 18 år.
- Ta bort administrativ faktureringskostnad på 50 kr/utskick.
- Ta bort avgiften för förlorat lånekort på 10 kr.
- Ta bort politiska beslut kring småkostnader som tygkassar.

Bedömning

Förvaltningens bedömning är att de föreslagna revideringarna av avgifter för biblioteken, samt ändringarna av åldersgränser är adekvata, uppfyller barnkonventionen och ökar flexibiliteten i verksamheten.

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Oscar Lindster (S) och Micke Seid (MP).

Oscar Lindster (S) tillstyrker regionstyrelsens förslag. I detta instämmer Micke Seid (MP).

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Taxa för Region Gotlands kultur- och fritidsavdelning 2026-06-15

Låneavtal 2026-04-23

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-04-24

Regionstyrelsen 2026-05-19, § 196

RF § 96

Uppdrag. Familjecentrerad verksamhet - omfördelning av rambudget

Ärendenummer: RS 2024/2282

Regionfullmäktiges beslut

- Omfördelning av 2026 års budgetanslag för familjecentrerad verksamhet görs från regionstyrelsen till:
 - barn- och utbildningsnämnden med 1 075 tkr,
 - hälso- och sjukvårdsnämnden med 100 tkr,
 - socialnämnden med 100 tkr.

Sammanfattning

I syfte att öka tillgänglighet och stöd till barnfamiljer på hela Gotland har samarbetet mellan utbildnings- och arbetslivsförvaltningen, hälso- och sjukvårdsförvaltningen och socialförvaltningen utvecklats med *familjecentrerat arbetssätt i samverkan*. I samband med budgetberedningen i november 2024 fick regiondirektören i uppdrag att stärka arbetet med mobil familjecentrerad verksamhet och utveckla det för fler platser på landsbygden. För att säkra och stimulera fortsatt samarbete beslutade regionfullmäktige att tillföra ett anslag på 1 500 tkr till regionstyrelsen i syfte att sedan fördela mellan berörda nämnder och verksamheter.

Beredning av uppdraget har under 2025 gjorts och förslaget är att förstärka två olika verksamheter:

Öppna förskolan har sedan länge funnits i Visby med många besökare från Visbyområdet. För att förbättra tillgängligheten över ön har Öppna förskolan startat med öppet en (1) dag i veckan även i Slite genom fördelning av ordinarie personalresurs. Med hjälp av det utökade anslaget kan detta också göras i Hemse.

Tillsammans med barnvårdscentralen (BVC) och socialtjänstens råd- och stödverksamhet (Råd & stöd) har samarbetet fördjupats med Öppna förskolan. Som exempel har BVC i Slite flyttat sin föräldragrupp till Öppna förskolans lokaler. En familjebehandlare från socialtjänstens Råd & stöd deltar även regelbundet i Öppna förskolan och avsikten med samarbetet är skapa trygga möten och minska tröskeln att kunna ta emot stöd vid behov. Öppna förskolan erbjuder som tidigare olika gruppstillfällen till riktade föräldragrupper när det finns behov, som till exempel tvillingföräldrar, unga föräldrar och äldre föräldrar, och i samarbetet med BVC och Råd & stöd kan aktiviteter utformas utifrån de behov man ser i respektive verksamhet.

Medlen föreslås användas till att stärka **Fossam**-arbetet så det även omfattar barn upp till 6 år. Fossam är ett samverkansteam mellan förskolan, barnhälsovården och socialtjänstens Råd & stöd och syftar till att erbjuda ett tidigt och förebyggande stöd till föräldrar och barn när det finns behov.

Arbets sättet är i stort sett detsamma som i det tidigare etablerade Fossam 6-16. Den som har kontakt med föräldrarna, till exempel förskolan, och som uppmärksammar ett behov, kan föreslå ett möte med teamet. Föräldrarna kan få beskriva sin situation och önskad förändring och teamet kan tillsammans komma fram till vilket stöd till familjen som är lämpligt. Teamet består av en specialpedagog från förskolan, en familjebehandlare från råd & stöd samt en psykolog eller sjuksköterska från barnhälsovården. Arbets sättet är under uppbyggnad och testas under våren i det norra förskoleområdet.

Ärendet har beretts inom samverkansstrukturen för skola, vård och omsorg och förslag till fördelning har godkänts av alla tre förvaltningscheferna. Information har delats vid möte rörande Hälsa genom hela livet – God och nära vård som hölls juni 2025. Här deltog ordföranden och vice ordföranden från barn- och utbildningsnämnden (BUN), socialnämnden (SON), gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden (GVN), hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN) och regionstyrelsen (RS), samt förvaltningschefer. Slutligen har förankring har skett vid SON:s och BUN:s gemensamma arbetsutskottsmöte i november 2025.

Förslag på omfördelning av budgetram från regionstyrelsen för 2026:

Nämnd	Belopp och användning
BUN	1 075 tkr i form av en pedagogtjänst och en processledare för Fossam samt andra kringkostnader, bland annat hyra.
HSN	100 tkr för delfinansiering av tjänster kopplat till Fossam-arbetet.
SON	100 tkr för delfinansiering av tjänster kopplat till Fossam-arbetet.
Summa	1 275 tkr

Regionstyrelsen behåller 225 tkr för bland annat kompetensutveckling och samordning av arbetet.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen gör bedömningen att det bästa sättet att förstärka stödet till familjer på Gotland är att fortsätta att bygga på och bredda Fossam för att också omfatta barn mellan 0-6 samt att etablera Öppna förskolan på fler orter där föräldrar och barn kan få stöd från fler ingående funktioner i form av BVC och SOF:s Råd- och stödverksamhet.

Bedömningen är att de tillförda medlen på 1 500 tkr med föreslagen fördelning till barn- och utbildningsnämnden socialförvaltningen och hälso- och sjukvårdsförvaltningen säkrar upp och stimulerar det fortsatta samarbetet inom Öppen förskola, samt även i två samverkansteam Fossam 0-6 och 6-16. Alla dessa syftar till att stärka det tidiga och förebyggande stödet till barn och föräldrar på flera orter på Gotland.

Under 2025 har medel använts bland annat till att utbilda berörd personal, lön för en uppdragsledare inom öppna förskolan och teknisk utrustning för att genomföra möten har bekostats.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Ej aktuellt

2. Ekonomiskt perspektiv

Föreslagen omfördelning av budgetmedel bedöms ge bästa förutsättningar för att förbättra det familjecentrerade arbetet inom Region Gotland.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att barnperspektivet är behandlat i uppdraget

4. Jämställdhetsperspektiv

Föreslagen budgetfördelning innebär en likvärdig tillgång till stöd oavsett kön.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Etablering av Öppna förskolan på flera platser än Visby säkrar upp en tillgång till stöd över en större del av Gotland. Breddningen av arbetet inom ramen för Fossam är digitalt och därmed inte platsbundet.

6. Klimat och miljöperspektiv

Ej aktuellt.

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Oscar Lindster (S), Håkan Ericsson (S), Leiph Berggren (L) och Pieter Barnard (V).

Leiph Berggren (L) tillstyrker regionstyrelsens förslag. I detta instämmer Pieter Barnard (V).

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-03-10

Regionstyrelsen 2026-04-21, 144

Skickas till

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Socialnämnden

Barn- och utbildningsnämnden
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

RF § 97

Översyn av regelverk Ersättning till Region Gotlands förtroendevalda

Ärendenummer: RS 2026/329

Regionfullmäktiges beslut

- Ändringar för beräkning av ersättning till förtroendevalda enligt förslag från S, C, MP, L och KD antas. Ändringarna ska inarbetas i regelverket om ersättning till Region Gotlands förtroendevalda och gälla från och med 2027-01-01. **Se bilaga 1.**
- Ändringar för beräkning av tjänstgöringsgrad till politiska sekreterare enligt förslag från S, C, MP, L och KD antas. Ändringarna ska inarbetas i regelverket om ersättning till politiska sekreterare och gälla från och med 2027-01-01. **Se bilaga 2.**
- Förslaget till rättelser och smärre ändringar i regelverket *Ersättning till Region Gotlands förtroendevalda*

Reservation

Följande ledamöter reserverar sig mot regionfullmäktiges beslut:

Saga Carlgren (V), Jörgen Benzler (V), Victoria Öjefors Quinn (V), Per Edman (V), Pieter Barnard (V) och Linda Wagenius (V), Ingemar Lundqvist (M), Elisabet Herlitz (M), Sara Unger (M), Mariette Nicander (M), Håkan Onsjö (M), Inger Harlevi (M), Lina Runander (M), Niklas Carlberg (M), Rolf Öström (M), Michaela Challnius (M), Roger Wärn (M), Aydin Akyüz (M) och Berit Cedergren-Onsjö (M).

Sammanfattning

Arvodeskommittén har vid möte den 29 januari 2026 föreslagit följande ändringar för beräkning av ersättning till förtroendevalda:

1. Basnivån för all arvodesberäkning ska vara arvodet till riksdagens ledamöter med ett års eftersläpning.
2. Arvodet för regionstyrelsens ordförande ska vara 120 procent av basnivån.
3. Arvodet för annat regionråd ska vara 100 procent av basnivån vid 100 procents tjänstgöringsgrad.
4. Tekniska nämndens ordförande ska anses ha 80 procent tjänstgöringsgrad och med det ett årsarvode om 80 procent av basnivån.
5. Arvode för ordförande och vice ordförande i patientnämnden ska motsvara vad som gäller för valnämnden.

Regionstyrelseförvaltningen har på grundval av arvodeskommitténs förslag gjort en beräkning av de ekonomiska konsekvenserna av förslag gjort utfallet 2025 och prognosen för 2026, allt annat lika.

Regionstyrelseförvaltningen har även gjort en mindre översyn av regelverket *"Ersättning till Region Gotlands förtroendevalda"* och föreslår rättelser av hänvisningar till lagbestämmelser och smärre ändringar i övrigt.

Några bakgrundsfaktorer som kan beaktas i frågan om skälig ersättning

Vid tidpunkten för arvodeskommitténs ställningstagande hade tidningen Dagens Samhälle nyligen publicerat artiklar med jämförelser i riket om arvodet för ordföranden i styrelsen (2026-01-28). Av jämförelserna framgick att ordföranden i regionstyrelsen i Region Gotlands arvode jämfört med andra regioner var lägst i landet och jämfört med andra kommuner låg på plats 202 av 290 från toppen räknat.

Sedan arvodeskommitténs lämnat sitt förslag har Dagens Samhälle även publicerat en artikel med jämförelser mellan ordföranden i styrelsen och den anställde kommun- eller regiondirektören (2026-02-18). Av artikeln framgår att det inte är ovanligt att direktören erhåller lön som är betydligt högre än ordförandens arvode. På kommunsidan är den skillnaden störst på Gotland.

Av artiklarna framgår att det är vanligt att ersättningsreglerna i kommuner och regioner anpassas efter externa data såsom arvoden för t.ex. ledamöterna i riksdagen eller för stadsråden.

Av ovan sagda artiklar i Dagens samhälle framgår dock inte i någon större omfattning hur förtroendeuppgiften i kommuner och regioner är situerade och utförs, t.ex. antalet råd, politiska sekreterare, partistöd, lokaler och utrustning. I en senare artikel, som kan svara på en del av dessa nyss nämnda omständigheter, presenteras en jämförelse för redovisade kostnader politisk verksamhet per invånare (Dagens samhälle 2026-03-04). Gotland ligger där på plats 125 från kostnadstoppen räknat.

Vid budgetberedningen den 4-6 maj 2026 presenterades ett överenskommet förslag till ändringar för beräkning av ersättning till förtroendevalda från Socialdemokraterna, Centerpartiet, Miljöpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna. Förslag till ändringar ska inarbetas i regelverket om ersättning till Region Gotlands förtroendevalda och gälla från och med 2027-01-01.

Vid budgetberedningen den 4-6 maj 2026 presenterades även ett överenskommet förslag till ändringar för beräkning av tjänstgöringsgrad till politiska sekreterare enligt förslag från Socialdemokraterna, Centerpartiet, Miljöpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna. Förslag till ändringar ska inarbetas i regelverket om ersättning till Region Gotlands förtroendevalda och gälla från och med 2027-01-01.

Av det överenskommet förslag till ändringar för beräkning av ersättning till förtroendevalda framgår:

1. Basnivån för all arvodesberäkning ska vara arvodet till riksdagens ledamöter med 2 års eftersläpning.
2. Arvodet för regionstyrelsens ordförande ska vara 110 % av basnivån.
3. Arvodet för övriga regionråd ska vara 90 % av basnivån.
4. Tekniska nämndens ordförandeuppdrag utökas från 60 % till 70 %.
5. Nytt gruppleदारarvode motsvarande 10 % av basnivån för gruppleदार i parti som saknar regionråd och 5 % av basnivån för gruppleदार i parti med regionråd.

Vid budgetberedningen den 4-6 maj 2026 presenterades också ett överenskommet förslag till ändringar för beräkning av tjänstgöringsgrad till politiska sekreterare där 1-6 mandat medger 50 procents tjänstgöring, 7-14 mandat medger 80 procents tjänstgöring och över 15 mandat medger 150 procents tjänstgöring.

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Jörgen Benzler (V), Martin Nilsson (MP), Rolf Öström (M), Meit Fohlin (S), Lars Engelbrektsson (SD), Inger Harlevi (M), Michael Stenberg (--), Per Arne Vretling (SD), Niklas Carlberg (M), Eva Ahlin (C), Leiph Berggren (L), Oscar Lindster (S), Sara Lidqvist (KD), Gisela Wood (L), Greger Eneqvist (S) och Lars Thomsson (C).

Martin Nilsson (MP) tillstyrker regionstyrelsens förslag. I detta instämmer Meit Fohlin (S), Eva Ahlin (C), Sara Lidqvist (KD) och Gisela Wood (L).

Jörgen Benzler (V) yrkar bifall på förändring av arvoderingsgrad för gruppleदार i parti som saknar regionråd från 5 % till 10 %. I detta instämmer Rolf Öström (M), Inger Harlevi (M), Michael Stenberg (--) och Niklas Carlberg (M).

Jörgen Benzler (V) yrkar bifall på ändring av tjänstgöringsgrad för politiska sekreterare enligt 50 %, 80 %, 150 % enligt det framförhandlade förslaget (besluts punkt 2). I detta instämmer Rolf Öström (M), Inger Harlevi (M), Michael Stenberg (--) och Niklas Carlberg (M).

Jörgen Benzler (V) yrkar i övrigt avslag på förändringar av arvoden. I detta instämmer Rolf Öström (M), Inger Harlevi (M), Michael Stenberg (--) och Niklas Carlberg (M).

Lars Engelbrektsson (SD) yrkar att alla arvoden, ersättningar samt tjänstgöringsgrad ska frysas så det blir 4 års eftersläpningar av riksdagslön och ingen högre uppräknings av ordförande, gruppleदार eller ändring av regelverket för politiska sekreterare. I detta instämmer Per Arne Vretling (SD).

Ordförande ställer proposition på Lars Engelbrektssons yrkande och finner att det avslås. Votering begärs.

Som propositionsordning i omröstningen gäller ja-röst för att avslå Lars Engelbrektssons yrkande och nej-röst för bifall till Lars Engelbrektssons

yrkande. Omröstningen ger 59 ja-röster och 5 nej-röster. 5 ledamöter avstår omröstning. Två ledamöter är frånvarande. **Av bilaga till protokollet framgår hur var och en röstat.**

Ordförande finner att regionfullmäktige beslutar att avslå Lars Engelbrektssons (SD) yrkande.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag att anta ändringar för beräkning av tjänstgöringsgrad till politiska sekreterare enligt förslag från S, C, MP, L och KD och att ändringarna ska inarbetas i regelverket om ersättning till politiska sekreterare och gälla från och med 2027-01-01 (beslutspunkt 2), och finner att det bifalls.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag att anta förslaget till rättelser och smärre ändringar i regelverket *Ersättning till Region Gotlands förtroendevalda* (beslutspunkt 3) och finner att det bifalls.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag att anta ändringar för beräkning av ersättning till förtroendevalda enligt förslag från S, C, MP, L och KD (beslutspunkt 1) och Jörgen Benzlers (V) yrkande och finner att regionstyrelsens förslag vinner bifall. Votering begärs.

Som propositionsordning i omröstningen gäller ja-röst för bifall till regionstyrelsens förslag och nej-röst till bifall av Jörgen Benzlers yrkande. Omröstningen ger 44 ja-röster och 25 nej-röster. Två ledamöter är frånvarande. **Av bilaga till protokollet framgår hur var och en röstat.**

Ordförande finner att regionfullmäktige beslutar att bifalla regionstyrelsens förslag att anta ändringar för beräkning av ersättning till förtroendevalda enligt förslag från S, C, MP, L och KD. Ändringarna ska inarbetas i regelverket om ersättning till Region Gotlands förtroendevalda och gälla från och med 2027-01-01.

Följande ledamöter reserverar sig mot regionfullmäktiges beslut:
Saga Carlgren (V), Jörgen Benzler (V), Victoria Öjefors Quinn (V), Per Edman (V), Pieter Barnard (V) och Linda Wagenius (V), Ingemar Lundqvist (M), Elisabet Herlitz (M), Sara Unger (M), Mariette Nicander (M), Håkan Onsjö (M), Inger Harlevi (M), Lina Runander (M), Niklas Carlberg (M), Rolf Öström (M), Michaela Challnius (M), Roger Wärn (M), Aydin Akyüz (M) och Berit Cedergren-Onsjö (M).

Ovan nämnda ledamöter reserverar sig med följande reservationstext:

Moderaterna motsätter sig höjda politikerarvoden i det ekonomiska läge som Region Gotland befinner sig i. När verksamheter, medarbetare och gotlänningar förväntas bidra till ekonomisk återhållsamhet är det inte rimligt att politiken samtidigt prioriterar ökade ersättningar till sig själv. Det handlar om respekt för skattebetalarnas pengar och om att politiken måste vara beredd att ta samma ansvar som vi förväntar oss av andra. Förutsättningarna har

förändrats sedan arvodeskommittén fick uppdrag att ta fram ett förslag, och den samlade ekonomiska bedömningen gör att Moderaterna inte kan ställa sig bakom höjda arvoden i nuläget. Vår hållning grundar sig inte i principer för eller emot arvodesjusteringar, utan i en bedömning av den ekonomiska verklighet Region Gotland har att förhålla sig till. Mot bakgrund av ovanstående reserverar vi oss till förslaget om höjda politikerarvoden.

Beslutsunderlag

Arvodeskommitténs förslag 2026-01-29, § 1
Simulering ersättningsnivåer enligt arvodeskommitténs förslag
Sammanställning arvodeskostnader
Förslag till rättelser och smärre ändringar i regelverket Ersättning till Region Gotlands förtroendevalda
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-04-08
Regionstyrelsen 2026-05-27, § 225

Skickas till

Regionkansliet
Löneenheten

RF § 98

Miljö- och byggnämndens förslag till revidering av reglemente

Ärendenummer: RS 2026/968

Regionfullmäktiges beslut

- Förslag till ändring i miljö- och byggnämndens reglemente antas.

Sammanfattning

Av 3 kap. 4 §, 5 kap. 1 § och 6 kap. 2 och 44 §§ kommunallagen (2017:725) framgår att regionfullmäktige ska tillsätta de nämnder som utöver styrelsen behövs för att fullgöra regionens uppgifter enligt lag eller annan författning och för övrig verksamhet, ska besluta i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för regionen såsom nämndernas organisation och verksamhetsformer, ska – om inte något annat anges i lag eller annan författning – bestämma nämndernas verksamhetsområden och inbördes förhållanden och ska anta reglementen om nämndernas verksamhet och arbetsformer.

Den 18 november 2025 beslutades att samhällsbyggnadsförvaltningen, teknikförvaltningen och vissa roller ifrån regionstyrelseförvaltning skulle slås samman till en ny förvaltning med namnet teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen under förutsättning att regionfullmäktige fattar beslut om uppdaterade reglementen för regionstyrelsen, tekniska nämnden och miljö- och byggnämnden samt att regionstyrelsen, tekniska nämnden och miljö- och byggnämnden uppdaterar sina delegationer.

Miljö- och byggnämnden har nu inkommit med förslag på uppdateringar i dess reglemente. Reglementet reglerar en nämnds ansvar inför bl.a. fullmäktige för angivna verksamhetsområden. Därför anser regionstyrelseförvaltningen att det inte bör uttryckas i reglementet att förvaltningen i sig är ansvarig för en process eller annan verksamhet. Således föreslås i stället och endast följande lydelse i 8 § miljö- och byggnämndens reglemente.

8 § Miljö- och byggnämnden biträds av teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen.

Eftersom organisationsförändringarna i praktiken redan genomförts, redovisas ingen konsekvensanalys här.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Beslut om en ny organisation för en samlad samhällsbyggnadsprocessen
2025-11-18, RS 2025/2046

Utdrag ur utredningen En samlad förvaltning för en effektivare
samhällsbyggnadsprocess, Startpoint Advisory 2025-09-17
Miljö- och byggnämnden 2026-03-30, § 36
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-04-07
Regionstyrelsen 2026-05-19, § 171

RF § 99

Tekniska nämndens förslag till revidering av reglemente

Ärendenummer: RS 2026/997

Regionfullmäktiges beslut

- Förslag till ändring i tekniska nämndens reglemente antas.

Sammanfattning

Av 3 kap. 4 §, 5 kap. 1 § och 6 kap. 2 och 44 §§ kommunallagen (2017:725) framgår att regionfullmäktige ska tillsätta de nämnder som utöver styrelsen behövs för att fullgöra regionens uppgifter enligt lag eller annan författning och för övrig verksamhet, ska besluta i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för regionen såsom nämndernas organisation och verksamhetsformer, ska – om inte något annat anges i lag eller annan författning – bestämma nämndernas verksamhetsområden och inbördes förhållanden och ska anta reglementen om nämndernas verksamhet och arbetsformer.

Den 18 november 2025 beslutades att samhällsbyggnadsförvaltningen, teknikförvaltningen och vissa roller ifrån regionstyrelseförvaltning skulle slås samman till en ny förvaltning med namnet teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen under förutsättning att regionfullmäktige fattar beslut om uppdaterade reglementen för regionstyrelsen, tekniska nämnden och miljö- och byggnämnden samt att regionstyrelsen, tekniska nämnden och miljö- och byggnämnden uppdaterar sina delegationer.

Tekniska nämnden har nu inkommit med förslag på uppdateringar i dess reglemente. Reglementet reglerar en nämnds ansvar inför bl.a. fullmäktige för angivna verksamhetsområden. Därför anser regionstyrelseförvaltningen att det inte bör uttryckas i reglementet att förvaltningen i sig är ansvarig för en process eller annan verksamhet. Således föreslås i stället och endast följande lydelse i 5 § tekniska nämndens reglemente.

5 § Tekniska nämnden biträds av teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen.

Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen biträder även regionstyrelsen i uppgifter som utförs enligt 9 § punkt 6 i regionstyrelsens reglemente och med uppdragsstyrd och uppdragsfinansierad verksamhet inom samhällsbyggnad.

Eftersom organisationsförändringarna i praktiken redan genomförts, redovisas ingen konsekvensanalys här.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Beslut om en ny organisation för en samlad samhällsbyggnadsprocessen
2025-11-18, RS 2025/2046

Utdrag ur utredningen En samlad förvaltning för en effektivare
samhällsbyggnadsprocess, Startpoint Advisory 2025-09-17

Tekniska nämnden 2026-04-01, § 51

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-04-07

Regionstyrelsen 2026-05-19, § 172

Skickas till

Regionens revisorer

Tekniska nämnden

Regionkansliet/författningssamlingen

RF § 100 Inrättande av Business Gotland

Ärendenummer: RS 2025/2147

Regionfullmäktiges beslut

- Ärendet återkommer till budgetavstämningen 2026.

Reservation

Följande ledamöter reserverar sig mot regionfullmäktiges beslut:

Eva Gahnström (C), Lars Thomsson (C), Ulf Hammarlund (C), Eva Ahlin (C), Gabriella Hammarskjöld (C), Stefan Nypelius (C), Bibbi Olsson (C), Karl-Johan Boberg (C), Gunnel Lindby (C), Eva Engström (C), Kjell Genitz (C), Björn Dahlström (C), Abdulalim Alkatea (C), Leiph Berggren (L), Gisela Wood (L) och Sara Lidqvist (KD).

Sammanfattning

Fas 2 inför inrättandet av Business Gotland från 1 januari 2028 innebär en återuppbyggnad av grundförutsättningarna för näringslivs-, destinations- och platsutveckling som motsvarar de mål som beslutats i RUS och andra strategier. Verksamheten skulle behöva 10 mnkr utifrån det behov som finns enligt beskrivning i detta ärende inklusive bilagda underlag. Utifrån den ekonomiska situation som råder har regionstyrelseförvaltningen tvingats göra omfattande prioriteringar och därför lagt ett betydligt lägre förslag på 3 mnkr.

Detta är långt ifrån det behov om 10 mnkr som skulle behövas för att bygga upp grundförutsättningarna. För 3 mnkr kommer verksamheten att prioritera implementering av den digitala inflyttarservicen som byggts upp med projektmedel men som annars behöver läggas ner innan den ens lanserats fullt ut. Därutöver prioriteras anställning av en näringslivsutvecklare för att avlasta tillväxtchefen med näringslivsutvecklingsfrågorna.

Konsekvensen av en lägre finansiering än de 10 mnkr som det ursprungliga äskandet grundades på blir att; det inte kommer inte kunna bedrivas ett proaktivt arbete med företagsetableringar, investerings- och exportfrämjande och inte heller i relation till Business Sweden, det kommer fortsatt saknas en evenemangsplan, evenemangs- och företagslotsning i arbetet mellan regional utveckling och kommunal verksamhet, Region Gotland kommer fortsatt sakna relevant och systematisk data och analys inom området, arbetet med företagsklimat kommer behöva minimeras inom ramen för regional utveckling och slutligen kommer ett närmare och starkare ledarskap avseende näringslivs-, destinations- och platsutveckling inte klaras av.

Näringslivets aktörer har en tydlig förväntan på Region Gotland om stärkta förutsättningar för ett mer proaktivt, prioriterat och spetsigt utvecklingsarbete

Ambitionen med Business Gotland är att:

- gå från negativ befolkningsutveckling en ökning av skattekraften,
- gå från ad hoc-mässig företagsetablering till proaktiv talangattraktion,
- gå från otydlig styrning till aktivt ledarskap med fokus på spets,
- gå från splittrad till samlad och prioriterande funktion,
- gå från reaktiv hantering av utmaningar till proaktiv och potential- och utmaningsdriven utveckling,
- gå från projektberoende till en långsiktig uppdragsportfölj med extern finansiering som strategisk förstärkning,
- gå från osund arbetsbelastning till hållbar arbetsmiljö med hög leveransförmåga och stolthet.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att de stora besparingarna som genomfördes 2018 har lett till ett resurssvagt och ett reaktivt arbetssätt. De analyser som hittills genomförts visar tydligt på flera funktionsbrister och leveransgap i förhållande till de mål som regionen beslutat om i Vårt Gotland 2040 med tillhörande strategier.

Näringslivets aktörer har en tydlig förväntan på Region Gotland om stärkta förutsättningar för ett mer proaktivt, prioriterat och spetsigt utvecklingsarbete.

I förberedelserna av detta ärende har regionledning och politik uttryckt både stor förståelse för rådande situation och positiv vilja till inrättandet av ett Business Gotland. Med anledning av det svåra ekonomiska läget i Region Gotland har regionstyrelseförvaltningen genomfört omfattande prioriteringar och sett det som nödvändigt att minska äskandet från 10 mnkr till 3 mnkr inför 2027.

Detta är långt ifrån det behov om 10 mnkr som skulle behövas för att bygga upp grundförutsättningarna. För 3 mnkr kommer verksamheten att prioritera implementering av den digitala inflyttarservicen som byggts upp med projektmedel men som annars behöver läggas ner innan den ens lanserats fullt ut. Därutöver prioriteras anställning av en näringslivsutvecklare för att avlasta tillväxtchefen med näringslivsutvecklingsfrågorna.

Konsekvensen av en lägre finansiering än de 10 mnkr som det ursprungliga äskandet grundades på blir att; det inte kommer inte kunna bedrivas ett proaktivt arbete med företagsetableringar, investerings- och exportfrämjande och inte heller i relation till Business Sweden, det kommer fortsatt saknas en evenemangsplan, evenemangs- och företagslotsning i arbetet mellan regional utveckling och kommunal verksamhet, Region Gotland kommer fortsatt sakna relevant och systematisk data och analys inom området, arbetet med företagsklimat kommer behöva minimeras inom ramen för regional utveckling och slutligen kommer ett närmare och starkare ledarskap avseende näringslivs-, destinations- och platsutveckling inte klaras av

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Förslaget ryms inom kommunallagen och avser verksamhet av allmänt intresse. Dataskydd beaktas. Inga rättsliga hinder har identifierats.

2. Ekonomiskt perspektiv

Besluten förutsätter en ramfinansiering från 2027 och bedöms på sikt stärka skattebas, inflyttning och etableringar, kompetensförsörjning och näringslivsutveckling.

3. Barnperspektiv

Business Gotland ska tydligt verka för att både bibehålla och stärka platsen Gotland som en bra plats att bo, leva och verka på - ekonomiskt, socialt och miljömässigt vilket även förbättrar situationen för barn och unga.

4. Jämställdhetsperspektiv

Gotland är redan starkt i relation till Sverige gällande kvinnors företagande men det finns ytterligare potential i en förstärkning av företags-, etablerings- och investeringsfrämjande åtgärder.

5. Landsbygdsperspektiv/geografiskt perspektiv

Business Gotland och det digitala nav som utgörs av Gotland.com kan bidra till att stad och land kommer närmare varandra gällande platsutveckling, inflyttning och marknadsföring.

6. Klimat- och miljöperspektiv

Ur klimat- och miljöperspektiv ska Business Gotland bidra till acceleration i näringslivets gröna omställning genom bättre analys, prioritering och samordning.

Ärendets behandling under mötet

Eva Ahlin (C) yrkar att ärendet ska beslutas i ärendet Mål och budget 2027-2029.

Meit Fohlin (S) tillstyrker regionstyrelsens förslag.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och Eva Ahlins yrkande och finner att regionstyrelsens förslag vinner bifall. Votering begärs.

Som propositionsordning i omröstningen gäller ja-röst för att bifalla regionstyrelsens förslag och nej-röst för bifall till Eva Ahlin (C) yrkande. Omröstningen ger 44 ja-röster och 20 nej-röster. 4 ledamöter avstår omröstning. Tre ledamöter är frånvarande. **Av bilaga till protokollet framgår hur var och en röstat.** Ordförande finner att regionfullmäktige beslutar i enlighet med regionstyrelsens förslag.

Följande ledamöter reserverar sig mot regionfullmäktiges beslut:

Eva Gahnström (C), Lars Thomsson (C), Ulf Hammarlund (C), Eva Ahlin (C), Gabriella Hammarskjöld (C), Stefan Nypelius (C), Bibbi Olsson (C), Karl-Johan Boberg (C), Gunnel Lindby (C), Eva Engström (C), Kjell Genitz (C), Björn Dahlström (C), Abdulalim Alkatea (C), Leiph Berggren (L), Gisela Wood (L) och Sara Lidqvist (KD).

Beslutsunderlag

Bilaga 1 Budget Business Gotland

Bilaga 2 Analys Rapport Business Gotland, Franly Advisory, Svensk Destinationsutveckling

Bilaga 3 Näringslivsutveckling och Business Gotland, Franly Advisory

Bilaga 4 Business Gotland och platsattraktion och inflyttning, Svensk Destinationsutveckling

Bilaga 5 GAP analys

Bilaga 6 Långsiktig kapacitet gotland.com och DIS

Bilaga 7 SWOT- analys digital inflyttarservice och digital struktur

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-04-16

Regionstyrelsen 2026-05-27, § 238

RF § 101 Verksamhetsbidrag ur näringslivsanslaget och näringslivsanslagets utrymme 2027

Ärendenummer: RS 2026/841

Regionfullmäktiges beslut

- Ärendet återkommer till budgetavstämningen 2026.

Reservation

Följande ledamöter reserverar sig mot regionfullmäktiges beslut: Eva Gahnström (C), Lars Thomsson (C), Ulf Hammarlund (C), Eva Ahlin (C), Gabriella Hammarskjöld (C), Stefan Nypelius (C), Bibbi Olsson (C), Karl-Johan Boberg (C), Gunnel Lindby (C), Eva Engström (C), Kjell Genitz (C), Björn Dahlström (C), Abdulalim Alkatea (C), Leiph Berggren (L), Gisela Wood (L) och Sara Lidqvist (KD).

Sammanfattning

Tabell utvisande samtliga poster i Näringslivsanslaget, belopp i SEK.

Totalt utrymme är 22 983 000 SEK.

Organisation/projekt	Beslut 2026	Äskande för 2027	Förslag 2027
ALMI Företagspartner AB	4 320 385	4 320 385	4 320 385
Science Park Gotland	3 500 000	4 500 000	3 500 000
Visby Centrum AB	500 000	550 000	500 000
Ung Företagsamhet Gotland	500 000	750 000	500 000
Coompanion Gotland	658 828	658 828	658 828
Gotlands Filmfond AB	3 000 000	3 000 000	3 000 000
Medeltidsveckan	300 000	300 000	0
Gotland Grönt Centrum AB	4 800 000	4 800 000	4 800 000
Rindi kårhuslokaler	772 000	775 000	775 000
Företagardagen	80 000	80 000	80 000
92 möjligheter	60 000	60 000	60 000
Kongresshallen	1 500 000	2 000 000	2 000 000
Business Gotland	1 500 000	500 000	500 000
Slite 2030	500 000	500 000	500 000
Avslutade 2026 (Övriga)	991 787	-	-
Handlingsutrymme 2027	-	188 487	1 788 787
Summa	22 983 000	22 983 000	22 983 000

Bedömning

Utöver ansökningar om årliga verksamhetsbidrag syftar näringslivsanslaget till att skapa utrymme för Region Gotland att under verksamhetsåret kunna vara agilt gällande behov av näringslivsutvecklande insatser.

Regionstyrelseförvaltningens förslag till beslut bygger på en sammanvägd bedömning och utifrån likställighetsprinciper om stödgivning. Prioriteringen mellan verksamheterna utifrån behov har redovisats i bedömningen av de olika äskandena i relation till helhetsbilden. Regionstyrelseförvaltning föreslår därför regionstyrelsen att bevilja finansiering i enlighet med upprättat förslag för respektive organisation och näringslivsanslagets utrymme totalt.

Ärendets behandling under mötet

Eva Ahlin (C) yrkar att ärendet ska beslutas i ärendet Mål och budget 2027-2029.

Meit Fohlin (S) tillstyrker regionstyrelsens förslag.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och Eva Ahlins yrkande och finner att regionstyrelsens förslag vinner bifall.

Följande ledamöter reserverar sig mot regionfullmäktiges beslut:

Eva Gahnström (C), Lars Thomsson (C), Ulf Hammarlund (C), Eva Ahlin (C), Gabriella Hammarskjöld (C), Stefan Nypelius (C), Bibbi Olsson (C), Karl-Johan Boberg (C), Gunnel Lindby (C), Eva Engström (C), Kjell Genitz (C), Björn Dahlström (C), Abdulalim Alkatea (C), Leiph Berggren (L), Gisela Wood (L) och Sara Lidqvist (KD).

Beslutsunderlag

Bilaga 1 Sammanfattning av inkomna ansökningar Verksamhetsstöd 2027

Bilaga 2 Sammanfattning av Beslutade och övriga stöd ur näringslivsanslaget.

Ansökan verksamhetsstöd Coompanion Gotland 2027

Ansökan kompletterande info 2027 Coompanion Gotland

Ansökan verksamhetsstöd SPG 2027

Ansökan verksamhetsstöd Ung Företagsamhet på Gotland 2027

Ansökan kompletterande info Ung Företagsamhet på Gotland

Ansökan verksamhetsstöd Visby Centrum 2027

Ansökan verksamhetsbidrag Medeltidsveckan 2027

Avtal 2026 Medeltidsveckan

Regionstyrelsen 2025-11-19, § 487 Fördelning av verksamhetsstöd till kulturorganisationer 2026

Regionstyrelsen 2025-12-08, § 516, RS 2025/2111 Beslut Projekt Slite 2030

Almi Småland och öarna anslag

Årsredovisning Medeltidsveckan

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-03-25

Regionstyrelsen 2026-05-27, § 239

Skickas till

RSF Ekonomifunktion
RSF Hållbar Tillväxt
Almi Småland och öarna AB
Science Park Gotland
Coompanion Gotland
Ung Företagsamhet Gotland
Stiftelsen Medeltidsveckan Gotland
Gotlands Filmfond AB
Visby Centrum AB
Gotland Grönt Centrum AB

RF § 102 Erbjudande till Region Gotland att delta i Swedish Wind Centre

Ärendenummer: RS 2026/288

Regionfullmäktiges beslut

- Ärendet återkommer till budgetavstämningen 2026.

Reservation

Följande ledamöter reserverar sig mot regionfullmäktiges beslut: Eva Gahnström (C), Lars Thomsson (C), Ulf Hammarlund (C), Eva Ahlin (C), Gabriella Hammarskjöld (C), Stefan Nypelius (C), Bibbi Olsson (C), Karl-Johan Boberg (C), Gunnel Lindby (C), Eva Engström (C), Kjell Genitz (C), Björn Dahlström (C), Abdulalim Alkatea (C), Leiph Berggren (L), Gisela Wood (L) och Sara Lidqvist (KD).

Sammanfattning

Bakgrund

Swedish Wind Centre (SWC) söker nya partners till Energimyndighetens forskningsutlysning *Kompetenscentrum för ett fossilfritt energisystem (2027–2031)*. SWC bildades 2023 och föreståndarskapet är delat mellan Chalmers och Uppsala universitet Campus Gotland.

Finansiering

Region Gotland har fått erbjudande via Uppsala universitet Campus Gotland om att ingå partnerskap med SWC under minst fem år, till en årlig kostnad av upp till 500 000 kronor fördelat på en årlig kontantinsats om 250 000 kronor och en tidsinsats värderad till 50 000-250 000 kronor per år.

Samtidigt har Energimyndigheten har fattat beslut om utbetalning av bidrag till kommuner med vindkraft. Stödet syftar till att öka kommunernas incitament att säga ja till ny vindkraft och kompensera de kommuner där det redan byggts vindkraft. Beloppen som betalas ut baseras på en fördelning av det totala bidragsbeloppet, baserat på kommunens andel av Sveriges totala installerade effekt vindkraft. Energimyndigheten ska enligt uppdraget fördela bidraget utifrån vindkraftverkens fysiska placeringar inom kommungränserna. (RS 2026/1). Gotlands tilldelning betalas ut 2026 och baseras på 177 MW vilket ger Region Gotland 3 295 007 kronor för år 2025 och 3 585 742 kronor för år 2026.

Förvaltningens förslag är att Gotlands tilldelning används till genomförande av projektet Energiön Gotland 2.0 (2026/613) för perioden 2027–2030 och årlig kontantinsats i Swedish Wind Center för perioden 2027-2031. Dessa medel kan inte rullas från kalenderåret 2026, men medlen finns i Region Gotlands kassa och föreslås finansiera denna satsning.

Letter of Intent

Region Gotland (regionstyrelsen) har ingett ett Letter of Intent till Uppsala universitet under mars 2026.

Tabell som beskriver årlig fördelning av kontantinsats

Organisation	År 2027	År 2028	År 2029	År 2030	År 2031
Årlig kontantinsats	250 000 kr	250 000 kr	250 000 kr	250 000 kr	250 000 kr
Summa	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning och motivering av förslag till beslut är att ett deltagande kan förordas eftersom det ryms inom ramen för de intentioner om att stödja forskning som kan bidra till regionens utveckling.

Region Gotland ser ökad eltillförsel från vindkraft på land och till havs som en viktig del av utvecklingen till ett hållbart energisystem på Gotland, vilket särskilt uttrycks i Vårt Gotland 2040, översiktsplanen med flera styrdokument och genom satsningen på projektet Energiön Gotland.

Framtidens kompetensförsörjning för att klara energiomställningen är en viktig grund för statens fortsatta satsning på kompetenscentra inom energiområdet. Energimyndigheten står för en tredjedel av finansieringen av dessa kompetenscentra. Resterande två tredjedelar kommer från lärosäten, forskningsinstitut, näringsliv och offentliga aktörer.

Förvaltningen vill uppmärksamma regionstyrelsen på att förslaget att delta med finansiering i ett forskningscentrum innebär en risk i fråga om resultat, i och med osäkerheterna i utfallet av forskningen. Samtidigt förutsätts ömsesidig nytta i ett framgångsrikt partnerskap. Inom Region Gotland finns knappast några ordinarie medarbetare med uppdrag som kräver akademiska meriter inom de områden som kan passa i centrets programråd för bland annat val av vilka forskningsprojekt som centret ska prioritera.

Förvaltningens bedömning är att förslaget bör tillstyrkas, förutsatt att budget beviljas till en fortsättning på Region Gotlands projekt Energiön Gotland (som pågår 2024-2026) och att Region Gotland prioriterar ett fortsatt deltagande i energinätverket BEIC (Baltic Energy Island Connect). Till budgetberedningen 2026 kommer ett äskande om en fortsättning på projektet Energiön Gotland 2.0 (RS 2026/613). En sådan satsning bör i huvudsak också kunna stå för Region Gotlands insats i tid i SWC. Om satsningen inte realiseras och om det samtidigt, på grund av omvärldsfaktorer utanför regionens rådighet, råder stiltje i vindkraftsutvecklingen på Gotland under åren 2027-2031, bedöms det bli svårt för medarbetare inom Region Gotland att på ett för regionen meningsfullt sätt delta i SWC och till gagn för både regionen och UUCG bidra till forskningssamarbetet inom SWC.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att rättsliga perspektiv beaktas i processen. Regionstyrelsens ordförande har signerat ett samarbetsavtal.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att en årlig kontantinsats i centrat på 250 000 kr för 5 år är ur ett ekonomiskt perspektiv en satsning som ligger väl i tiden, och kommer att gynna Gotland som plats.

3. Barnperspektiv

Ej aktuellt.

4. Jämställdhetsperspektiv

Ej aktuellt.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att etableringen av ett centrum på Gotland gynnar Gotland som plats, ingen specifik geografi gynnas mer än någon annan.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att en stärkt satsning på styrkeområdet näringslivets energiomställning är av stor vikt för Gotlands utveckling enligt den regionala utvecklingsstrategins mål för klimat och energi.

Ärendets behandling under mötet

Eva Ahlin (C) yrkar att ärendet ska beslutas i ärendet Mål och budget 2027-2029.

Meit Fohlin (S) tillstyrker regionstyrelsens förslag.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och Eva Ahlins yrkande och finner att regionstyrelsens förslag vinner bifall.

Följande ledamöter reserverar sig mot regionfullmäktiges beslut: Eva Gahnström (C), Lars Thomsson (C), Ulf Hammarlund (C), Eva Ahlin (C), Gabriella Hammarskjöld (C), Stefan Nypelius (C), Bibbi Olsson (C), Karl-Johan Boberg (C), Gunnel Lindby (C), Eva Engström (C), Kjell Genitz (C), Björn Dahlström (C), Abdulalim Alkatea (C), Leiph Berggren (L), Gisela Wood (L) och Sara Lidqvist (KD).

Beslutsunderlag

Ansökan Swedish Wind Centre

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-04-06

Regionstyrelsen 2026-05-27, § 240

RF § 103 Energiön Gotland 2.0

Ärendenummer: RS 2026/613

Regionfullmäktiges beslut

- Ärendet återkommer till budgetavstämningen 2026.

Jäv

Lars Thomsson (C) anmäler jäv och deltar inte i handläggningen av ärendet.

Reservation

Följande ledamöter reserverar sig mot regionfullmäktiges beslut: Eva Gahnström (C), Kjell Genitz (C), Ulf Hammarlund (C), Eva Ahlin (C), Gabriella Hammarskjöld (C), Stefan Nypelius (C), Bibbi Olsson (C), Karl-Johan Boberg (C), Gunnel Lindby (C), Eva Engström (C), Anna Andersson (C), Björn Dahlström (C), Abdulalim Alkatea (C), Leiph Berggren (L), Gisela Wood (L) och Sara Lidqvist (KD).

Sammanfattning

Under perioden januari 2024 till januari 2027 driver Region Gotland projektet Energiön Gotland. Med fokus på bred samverkan och stärkt kunskapsbyggande inom Gotlands styrkeområde näringslivets energiomställning. Projektet har enligt regionstyrelseförvaltningen drivit på förändring och flyttat fram positionerna för Gotland (RS 2023/1616).

Regionstyrelseförvaltningen har inte resurser inom ram att driva dessa processer vidare utan att tillföra extra medel. Därför föreslår regionstyrelseförvaltningen regionstyrelsen att en fortsättning ska genomföras i projektet Energiön Gotland 2.0. Målgruppen finns särskilt inom vindkraft och infrastruktur för elförsörjning och transmission samt stora enskilda energianvändare i området. Kommande projektet föreslås ha följande två arbetspaket, samverkan och kunskapsbyggnad:

Stärkt samverkan

- Genomförande av GAIST - Gotland accelererar i samverkan för grön tillväxt. GAIST är ett samverkansforum mellan myndigheter, organisationer och näringslivet med syfte att bidra till minskad klimatpåverkan, förbättrad energiberedskap och stärkt näringslivsutveckling.
- Stärkt samverkan mellan Östersjöns energiöar genom nätverket Baltic Energy Island Connect - BEIC.
- Bidra med arbetstid i partnerskapet med Swedish Wind Center (RS 2026/288)

Kunskapsbyggnad

- Genomföra den färdplan som är ett resultat av Energiön Gotland.
- Ta fram kunskapsunderlag.
- Arbeta med stärkt kommunikation för styrkeområdet (ett genomförande av varumärket Gotland kärnvärde "Omställning").
- Undersöka möjliga EU-stöd till infrastruktur och investering för omställning.

Finansiering för Energiön Gotland 2.0

Energimyndigheten har fattat beslut om utbetalning av bidrag till kommuner med vindkraft. Stödet syftar till att öka kommunernas incitament att säga ja till ny vindkraft och kompensera de kommuner där det redan byggts vindkraft. Beloppen som betalas ut baseras på en fördelning av det totala bidragsbeloppet, baserat på kommunens andel av Sveriges totala installerade effekt vindkraft. Energimyndigheten ska enligt uppdraget fördela bidraget utifrån vindkraftverkens fysiska placeringar inom kommungränserna. (RS 2026/1). Gotlands tilldelning betalas ut 2026 och baseras på 177 MW vilket ger Region Gotland 3 295 007 kr för år 2025 och 3 585 742 kr för år 2026 (totalt 6 880 749 kr). Förvaltningens förslag är att Gotlands tilldelning används till genomförande av projektet Energiön Gotland 2.0 (2 800 000) och partnerskapsavgift i Swedish Wind Center (1 250 000). Dessa medel kan inte rullas från kalenderåret 2026, men medlen finns i Region Gotlands kassa och föreslås finansiera denna satsning.

Regionstyrelseförvaltningen avser att söka medfinansiering till genomförandet av projektet.

Tabell som beskriver projektbudget

Organisation	År 2027	År 2028	År 2029	År 2030
Lön	500 000 kr	500 000 kr	500 000 kr	500 000 kr
Kommunikations- insatser	100 000 kr	100 000 kr	100 000 kr	100 000 kr
Övrigt	100 000 kr	100 000 kr	100 000 kr	100 000 kr
Summa	700 000	700 000	700 000	700 000

Bedömning

Förvaltningens bedömning och motivering av förslag till beslut är att en satsning på Energiön Gotland bidrar till att stärka Gotlands position inom ramen för styrkeområdet Näringslivet energiomställning.

Här följer en genomgång av kopplingen till regional utvecklingsstrategi, Vårt Gotland 2040:

Övergripande mål för Gotland 2040:

- Gotland är en förebild i energi- och klimatomställningen.
- Gotland är en nytänkande tillväxtregion med utvecklingskraft.

Effektmål i Vårt Gotland 2040:

5. Ett klimatneutralt Gotland.
6. Ett energisystem baserat på förnybar energi.
10. God konkurrenskraft och tillväxt i näringslivet.

Prioriteringar i Vårt Gotland 2040:

- Gå före i klimat- och energiomställningen.
- Stimulera innovation och förnyelse.
- Stärk och utveckla näringslivet.

När det gäller Region Gotlands styrmodell vill förvaltningen särskilt belysa denna prioritering och mål:

- Regionfullmäktiges prioritering: Region Gotland ska prioritera en skyndsam energi- och klimatomställning.
- Koncerngemensamt mål: Region Gotlands koldioxidutsläpp ska minska årligen. Under perioden 2024-2027 ska den genomsnittliga minskningen uppgå till 15 % per år.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att rättsliga perspektiv beaktas i projektets innehåll och arbete.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att en stärkt satsning på styrkeområdet näringslivets energiomställning är av stor vikt för Gotlands utveckling enligt den regionala utvecklingsstrategins mål för klimat och energi.

Äskandet gäller finansiering till lön för projekt/processledare och för att köpa tjänster till bland att stärka Gotlands varumärke inom omställning.

3. Barnperspektiv

Ej aktuellt.

4. Jämställdhetsperspektiv

Ej aktuellt.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att arbetet med Energiön Gotland 2.0 bidrar till hela Gotlands utveckling. Med bakgrund i att de frågor som berörs i projektet finns i alla territorier, täta som glesa.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att en stärkt satsning på styrkeområdet näringslivets energiomställning är av stor vikt för Gotlands utveckling enligt den regionala utvecklingsstrategins mål för klimat och energi.

Ärendets behandling under mötet

Lars Thomsson (C) anmäler jäv och deltar inte i handläggningen av ärendet.

Eva Ahlin (C) yrkar att ärendet ska beslutas i ärendet Mål och budget 2027-2029.

Meit Fohlin (S) tillstyrker regionstyrelsens förslag.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och Eva Ahlins yrkande och finner att regionstyrelsens förslag vinner bifall.

Följande ledamöter reserverar sig mot regionfullmäktiges beslut: Eva Gahnström (C), Kjell Genitz (C), Ulf Hammarlund (C), Eva Ahlin (C), Gabriella Hammarskjöld (C), Stefan Nypelius (C), Bibbi Olsson (C), Karl-Johan Boberg (C), Gunnel Lindby (C), Eva Engström (C), Anna Andersson (C), Björn Dahlström (C), Abdulalim Alkatea (C), Leiph Berggren (L), Gisela Wood (L) och Sara Lidqvist (KD).

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-05-11

Regionstyrelsen 2026-05-27, § 241

RF § 104 Finansiering arbetsmodell för landsbygdsutveckling

Ärendenummer: RS 2025/581

Regionfullmäktiges beslut

- Ärendet återkommer till budgetavstämningen 2026.

Reservation

Följande ledamöter reserverar sig mot regionfullmäktiges beslut: Eva Gahnström (C), Lars Thomsson (C), Ulf Hammarlund (C), Eva Ahlin (C), Gabriella Hammarskjöld (C), Stefan Nypelius (C), Bibbi Olsson (C), Karl-Johan Boberg (C), Gunnel Lindby (C), Eva Engström (C), Anna Andersson (C), Björn Dahlström (C), Abdulalim Alkatea (C), Leiph Berggren (L), Gisela Wood (L) och Sara Lidqvist (KD).

Sammanfattning

Tjänsteskrivelsen behandlar förslag till långsiktig finansiering av samverkansformer för landsbygdsutveckling inom ramen för SAMLA. Bakgrunden är att nuvarande samverkansformer inte fungerar optimalt, vilket medför otydliga ansvarsförhållanden och brist på kontinuitet när bland annat projektmedel upphör och utvecklingen till stor del bygger på ideella krafter. Det finns därför behov av hållbara strukturer med tydliga roller, stärkt dialog och långsiktig finansiering.

Arbetet med att ta fram samverkansformer har skett i bred samverkan mellan lokala utvecklingsaktörer, näringsliv och Region Gotland. Med start från hösten 2025 har en arbetsgrupp arbetat fram ett underlag som omfattar bland annat syfte, organisering, planering och finansiering. Delar av modellen kommer att testas genom pilotområden under 2026 och parallellt utvärderas.

För att möjliggöra en långsiktigt hållbar samverkan föreslås en årlig basfinansiering om 2,5 miljoner kronor. Medlen ska finansiera samverkansledare i fem geografiska områden samt en samordningsfunktion inom Region Gotland. Syftet är att skapa stabilitet, minska beroendet av ideella insatser och stärka den lokala utvecklingskapaciteten.

Vidare föreslås en organisation där lokala huvudmän ansvarar för genomförande och återsrapportering, samt att en övergripande samordningsgrupp inrättas. Inom Region Gotland föreslås en förstärkt intern samordning och en tydligare koppling till regionens styr- och planeringsprocesser.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att SAMLA har god potential att stärka landsbygdsutvecklingen på Gotland, men att det kräver ökad kapacitet inom regionens organisation för att möta upp de lokala behoven och säkerställa genomförandet.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer arbetsgruppens nedlagda arbete som gediget och engagerat. Arbetsgruppen har stor potential att tillsammans med fler utvecklingsaktörer göra Gotland till en attraktiv plats att bo, leva och verka på. SAMLÄ kommer bidra till kunskap om Gotlands landsbygder och med rätt organisation blir det en värdefull del in i regionens planeringsprocess och mål och budget för en demokratisk styrmodell. I SAMLÄ bygger lokal kunskap om en plats potential och kapacitet tillsammans med politiska regionala och kommunala planer och ambitioner gemensam kunskap och kapacitet om landsbygdsutveckling. Med den organisation som föreslås byggs strukturer där den lokala kapaciteten möter Region Gotlands mål i förbättringsplaner och verksamhetsplaner för Gotlands landsbygder. Regionstyrelseförvaltningen gör bedömningen att implementeringen av SAMLÄs processer i regionens styrmodell är avgörande för om processerna kommer ge resultat eller ej. Den geografiska kunskapen behöver förankras i planeringsprocessen och senare i mål och budget för att ge påverkan på utvecklingen av hela Gotland.

Tillsammans med teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen görs också bedömningen att det kommer bli en utmaning för Region Gotland att möta upp de lokala utvecklingsaktörerna i landsbygdsutvecklingsprocessen då regionens organisation länge har saknat kapacitet för denna typ av utvecklande processer. Därför är stor del av äskandet en funktion för att stötta och utveckla organisationen i rätt riktning och för att koordinera de olika förvaltningarnas och nämndernas ansvar och uppdrag inom utvecklingen av Gotland.

Ärendets behandling under mötet

Eva Ahlin (C) yrkar att ärendet ska beslutas i ärendet Mål och budget 2027-2029.

Meit Fohlin (S) tillstyrker regionstyrelsens förslag.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och Eva Ahlins yrkande och finner att regionstyrelsens förslag vinner bifall.

Följande ledamöter reserverar sig mot regionfullmäktiges beslut: Eva Gahnström (C), Lars Thomsson (C), Ulf Hammarlund (C), Eva Ahlin (C), Gabriella Hammarskjöld (C), Stefan Nypelius (C), Bibbi Olsson (C), Karl-Johan Boberg (C), Gunnel Lindby (C), Eva Engström (C), Anna Andersson (C), Björn Dahlström (C), Abdulalim Alkatea (C), Leiph Berggren (L), Gisela Wood (L) och Sara Lidqvist (KD).

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-03-26
Regionstyrelsen 2026-05-27, § 242

Skickas till

Samtliga nämnder och förvaltningar inom Region Gotland

RF § 105 Uppdrag Stadsfest

Ärendenummer: RS 2026/183

Regionfullmäktiges beslut

- Ärendet återkommer till budgetavstämningen 2026.

Reservation

Följande ledamöter reserverar sig mot regionfullmäktiges beslut: Eva Gahnström (C), Lars Thomsson (C), Ulf Hammarlund (C), Eva Ahlin (C), Gabriella Hammarskjöld (C), Stefan Nypelius (C), Bibbi Olsson (C), Karl-Johan Boberg (C), Gunnel Lindby (C), Eva Engström (C), Anna Andersson (C), Björn Dahlström (C), Abdulalim Alkatea (C), Leiph Berggren (L), Gisela Wood (L) och Sara Lidqvist (KD).

Sammanfattning

I oktober 2025, i samband med Mål och budget 2026–2028 (RS 2025/7), gavs uppdrag att ta fram förslag på en årlig stadsfestival i Visby.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att en stadsfestival genomförs årligen från och med 2027.

Syftet med satsningen är att skapa sammanhållning, inkludering, öka livskvaliteten, lokalt engagemang och erbjuda kostnadsfria kultur- och fritidsaktiviteter, med särskilt fokus på barn och unga. Samtidigt skapas möjligheter att stärka det lokala kultur- och näringslivet samt Gotlands attraktivitet som plats att bo och verka på.

Festivalen föreslås innehålla aktiviteter, kulturupplevelser och scener på flera platser i stadsrummet, såsom mat, konserter och prova-på-aktiviteter. Målsättningen är att skapa en inkluderande stadsfestival som upplevs som ”allas” festival.

Stadsfestivalen ska ägas och arrangeras av Region Gotland, och utvecklas som ett paraplyarrangemang där lokala aktörer, föreningar, näringsliv och sponsorer ges möjlighet att bidra med både innehåll och ekonomiska medel. Detta skapar förutsättningar för ett brett och varierat program samtidigt som det stärker det lokala engagemanget.

Kostnaden för genomförandet beräknas till 6,5 mnkr, där en del av resurserna utgörs av interna kostnader inom Region Gotland kopplade till infrastruktur, logistik och samordning.

En stadsfestival bedöms generera ekonomiska effekter för det lokala näringslivet genom ökad konsumtion inom exempelvis handel, restaurang och service. Vid uppskattade publiknivåer med flera tusen besökare per dag kan detta ge betydande omsättningseffekter.

Sammantaget bedöms en stadsfestival i Visby vara en strategisk satsning som kan stärka social sammanhållning, folkhälsa, kultur- och näringsliv samt bidra till Gotlands långsiktiga utveckling i linje med regionala mål. En stadsfestival med fokus på gemenskap och identitet kan även bidra till att stärka den civila beredskapen på Gotland.

Bedömning

Bedömningen är att en stadsfestival kan utgöra en strategiskt viktig satsning med flera samtidiga nyttor för Gotlands samhällsutveckling. Festivalen kan bidra till ökad sammanhållning, lokalt engagemang och stärkt folkhälsa genom att erbjuda kostnadsfria och tillgängliga kultur- och fritidsaktiviteter, särskilt för barn och unga. Detta bedöms bidra till att stärka socioekonomiska möjligheter och minska ojämlikheter i tillgång till kultur och fritid.

Satsningen bedöms även stärka och synliggöra det lokala kultur-, förenings- och näringslivet. Genom att involvera lokala aktörer i planering och genomförande skapas förutsättningar för ökat engagemang, delaktighet och långsiktig utveckling.

Ur ett organisatoriskt perspektiv ger satsningen möjlighet att vidareutveckla Region Gotlands interna samverkan och kapacitet att genomföra större evenemang, vilket kan bidra till ökad effektivitet och stärkt samarbetskultur.

Festivalen bedöms även kunna bidra till ökad beredskap och samhällsresiliens genom att stärka sociala nätverk, lokal identitet och samverkan mellan offentliga och civila aktörer.

Ekonomiskt bedöms satsningen generera positiva effekter för det lokala näringslivet, bland annat genom ökad omsättning inom handel, restaurang och service. Samtidigt förutsätter genomförandet en långsiktig finansiering. En ekonomisk ram om 6,5 mnkr, bedöms nödvändig för att säkerställa kvalitet och säkerhet.

Sammantaget bedöms en stadsfestival i Visby kunna skapa betydande sociala, kulturella och ekonomiska värden samt bidra till Gotlands attraktivitet och långsiktiga utveckling.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att det inte finns några rättsliga hinder för att genomföra satsningen inom ramen för Region Gotlands uppdrag.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att satsningen innebär en kostnad för Region Gotland, men att den samtidigt kan generera betydande indirekta ekonomiska effekter för det lokala näringslivet.

Utifrån schablonvärden bedöms en lokal besökare generera cirka 300–600 kronor per dag genom utgifter för exempelvis handel, drivmedel och måltider. En övernattande besökare beräknas generera cirka 1 500–2 800 kronor per dygn, främst kopplat till boende, restaurang och övrig konsumtion.

Vid ett antagande om 5 000 besökare per dag, vilket bedöms vara en rimlig och i vissa delar försiktig uppskattning, där 80 procent utgörs av dagsbesökare (4 000 personer) och 20 procent av övernattande besökare (1 000 personer), kan de ekonomiska effekterna illustreras enligt följande:

- Lokala besökare (4 000 personer): ca 1,2–2,4 mnkr per dag
- Övernattande besökare (1 000 personer): ca 1,5–2,8 mnkr per dag

Detta motsvarar en samlad omsättningseffekt om ca 2,7–5,2 mnkr per dag med potential till ytterligare ökning i takt med att evenemanget utvecklas och eventuellt förlängs.

Sammantaget bedöms stadsfestivalen kunna bidra till ökad omsättning inom handel, restaurang, besöksnäring och service, vilket stärker det lokala näringslivet och skapar positiva spridningseffekter i ekonomin.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att satsningen har en tydlig positiv påverkan ur ett barnperspektiv. Genom att erbjuda kostnadsfria, tillgängliga och inkluderande aktiviteter skapas möjligheter för barn och unga att delta i kultur- och fritidsliv oavsett socioekonomiska förutsättningar. Festivalen kan även bidra till barns delaktighet och inflytande genom att ge utrymme för eget skapande och medverkan i programinnehållet. Trygghet, säkerhet och tillgänglighet behöver särskilt beaktas i planeringen.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att en stadsfestival har goda förutsättningar att bidra till ökad jämställdhet, förutsatt att programinnehåll, deltagande och resurser fördelas på ett medvetet och inkluderande sätt. Det innebär exempelvis att eftersträva en jämn representation av kön bland artister och andra medverkande aktörer, samt att skapa aktiviteter som tilltalar olika målgrupper. Ett aktivt arbete med inkludering och normmedvetenhet är centralt för att festivalen ska upplevas som tillgänglig och relevant för alla.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att en stadsfestival i Visby i första hand gynnar stadsmiljön, men att den även kan skapa positiva effekter för hela Gotland genom ökad attraktionskraft och ekonomiska spridningseffekter. För att stärka det geografiska perspektivet bör festivalen utformas så att aktörer från hela ön ges möjlighet att delta, exempelvis genom medverkan i programmet. Även tillgänglighet i form av transporter och information är viktiga faktorer för att möjliggöra deltagande från hela ön.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att en långsiktig satsning på stadsfestivalen skapar goda möjligheter att integrera hållbarhet i planering och genomförande över tid. Genom medvetna och smarta val kring exempelvis avfall och materialanvändning kan hållbara lösningar utvecklas och stärkas.

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Meit Fohlin (S), Lars Thomsson (C), Sara Lidqvist (KD), Anna Andersson (C), Saga Carlgren (V), Lars Engelbrektsson (SD), Oscar Lindster (S), Inger Harlevi (M), Gabriella Hammarskjöld (C) och Eva Ahlin (C).

Meit Fohlin (S) tillstyrker regionstyrelsens förslag. I detta instämmer Inger Harlevi (M).

Lars Thomsson (C) yrkar avslag till regionstyrelsens förslag om stadsfest. I detta instämmer Eva Ahlin (C).

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och Lars Thomssons yrkande och finner att regionfullmäktige beslutar i enlighet med regionstyrelsens förslag.

Följande ledamöter reserverar sig mot regionfullmäktiges beslut: Eva Gahnström (C), Lars Thomsson (C), Ulf Hammarlund (C), Eva Ahlin (C), Gabriella Hammarskjöld (C), Stefan Nypelius (C), Bibbi Olsson (C), Karl-Johan Boberg (C), Gunnel Lindby (C), Eva Engström (C), Anna Andersson (C), Björn Dahlström (C), Abdulalim Alkatea (C), Leiph Berggren (L), Gisela Wood (L) och Sara Lidqvist (KD).

Beslutsunderlag

Regionstyrelsen 2025-10-23, § 425

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-04-15

Regionstyrelsen 2026-05-27, § 243

RF § 106 Almedalsveckan 60 år

Ärendenummer: RS 2026/1124

Regionfullmäktiges beslut

- Ärendet återkommer till budgetavstämningen 2026.

Reservation

Följande ledamöter reserverar sig mot regionfullmäktiges beslut: Eva Gahnström (C), Lars Thomsson (C), Ulf Hammarlund (C), Eva Ahlin (C), Gabriella Hammarskjöld (C), Stefan Nypelius (C), Bibbi Olsson (C), Karl-Johan Boberg (C), Gunnel Lindby (C), Eva Engström (C), Anna Andersson (C), Björn Dahlström (C), Abdulalim Alkatea (C), Leiph Berggren (L), Gisela Wood (L) och Sara Lidqvist (KD).

Sammanfattning

År 2028 markerar 60 år sedan Almedalsveckan tog form som en öppen politisk mötesplats i demokratins tjänst. Under sex decennier har Almedalen utvecklats från enskilda politiska tal till en unik demokratisk infrastruktur där politik, civilsamhälle, näringsliv, akademi, media och medborgare möts i offentlig dialog.

I en tid präglad av ökad polarisering, minskad tillit till institutioner och globala demokratiska tillbakagångar har Almedalsveckan en särskild betydelse – både nationellt och internationellt. 60-årsjubileet ska därför inte enbart vara ett firande av historien, utan en aktiv manifestation av hur demokrati kan praktiseras.

Almedalsveckan har under de tio år som snart gått sedan förra jubileumsåret genomgått en enorm förändring. Den har överlevt två år med pandemi och strikta mötesrestriktioner och efter detta kommit igen starkt. 2026 ser ut att bli det nästbästa året, sett utifrån antal evenemang i det officiella programmet, sedan vi började mäta 2001.

Almedalsveckan är också ett av de absolut viktigaste arrangemangen för Gotland som mötesplats. Under 2026 genomförs en mätning vad veckan beräknas ge i turistekonomisk effekt, men baserat på tidigare mätningar landar effekten någonstans mellan 200-220 miljoner kronor. Region Gotland föreslås i sin roll både som värd för Almedalsveckan ta på sig ett ökat åtagande för att uppmärksamma och markera jubileumsåret. Vad som ska ingå i firandet är i dagsläget inte klart, utan detta ska genom dialog och workshops arbetas fram under senare delen av 2026. Det som nämnts i denna skrivelse ska ses som förslag på tänkbara aktiviteter.

Bedömning

Det som går utöver den nuvarande verksamhetens uppdrag är främst sett utifrån behov av resurser för projektledning, resor och ersättning för talare,

ceremonier med behov av fler scener och framtagande av material om Almedalsveckans historia.

Ärendets behandling under mötet

Eva Ahlin (C) yrkar att ärendet ska beslutas i ärendet Mål och budget 2027-2029.

Meit Fohlin (S) tillstyrker regionstyrelsens förslag.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och Eva Ahlin yrkande och finner att regionstyrelsens förslag vinner bifall.

Följande ledamöter reserverar sig mot regionfullmäktiges beslut: Eva Gahnström (C), Lars Thomsson (C), Ulf Hammarlund (C), Eva Ahlin (C), Gabriella Hammarskjöld (C), Stefan Nypelius (C), Bibbi Olsson (C), Karl-Johan Boberg (C), Gunnel Lindby (C), Eva Engström (C), Anna Andersson (C), Björn Dahlström (C), Abdulalim Alkatea (C), Leiph Berggren (L), Gisela Wood (L) och Sara Lidqvist (KD).

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-04-22

Regionstyrelsen 2026-05-27, § 244

RF § 107 Exploateringsplan och budget 2027-2031

Ärendenummer: RS 2026/159

Regionfullmäktiges beslut

- Ärendet återkommer till budgetavstämningen 2026.

Reservation

Följande ledamöter reserverar sig mot regionfullmäktiges beslut: Eva Gahnström (C), Lars Thomsson (C), Ulf Hammarlund (C), Eva Ahlin (C), Gabriella Hammarskjöld (C), Stefan Nypelius (C), Bibbi Olsson (C), Karl-Johan Boberg (C), Gunnel Lindby (C), Eva Engström (C), Anna Andersson (C), Björn Dahlström (C), Abdulalim Alkatea (C), Leiph Berggren (L), Gisela Wood (L) och Sara Lidqvist (KD).

Sammanfattning

Regionstyrelsen beslutade 2026-03-03, § 36 att godkänna förslag till exploateringsplan- och budget 2027-2031 och överlämna ärendet till budgetberedningen. I bifogade handlingar finns förslag till exploateringsplan och budget för 2027-2031. I syfte att skapa förutsättningar för en prioritering av resurser, både ekonomiska och personella, finns ett framtaget förslag på prioritering mellan de olika exploateringsprojekten.

Exploateringsplan och budget är ett styrdokument för regionens exploateringsverksamhet de närmsta åren. Beslut om utbyggnad av bostads- eller verksamhetsområden får följdverkningar på regionens ekonomi. Dokumentet ger en översikt av de exploateringsprojekt som direkt påverkar regionens ekonomi och som är pågående eller planeras under den kommande femårsperioden.

Dokumentet innehåller information om investeringsbehov för infrastrukturanläggningar för vilka regionen ska vara huvudman, där ingår investeringar i vatten och avlopp, gator, gång- och cykelvägar, belysning och park. Kostnader för utbyggnad finansieras genom anläggningsavgifter och försäljning av mark i de fall regionen äger mark som ska utvecklas, eller genom exploateringsbidrag från byggherrarna. Vidare redovisar dokumentet även kostnader för att iordningställa mark inför en försäljning. Kostnader och intäkter för exploateringsprojekten beräknas och redovisas på årsbasis.

Vid upprättande av exploateringsbudget är det, förutom att redovisa inkomster och utgifter, viktigt att visa projektets påverkan på driftbudgeten. Exploateringsplan och budget ska därför innehålla både en exploateringskalkyl och en beskrivning av effekter på driftbudgeten för varje exploateringsområde.

Det totala behovet av exploateringsbudget 2027-2031 redovisas i tabellen nedan.

Förslag till total exploateringsbudget 2027-2031 (tkr)

	2027	2028	2029	2030	2031	Totalt perioden
Iordningställande av tomtmark	1 050	1 200	0	0	0	2 250
VA	14 000	13 600	29 000	31 000	92 000	179 600
Gata/park mm	60 700	71 400	59 300	9 000	44 000	244 400
Summa	75 750	86 200	88 300	40 000	136 000	426 250

Det totala behovet av exploateringsbudget är 426 250 år 2027-2031. Stadsutveckling Visborg har behov av 362 000 tkr av den totala exploateringsbudgeten.

Budgeten föreslås beslutas för de olika utgiftsslagen: iordningsställande av tomtmark, vatten och avlopp och gata/park. Det innebär att teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen kan omprioritera mellan pågående exploateringsprojekt så länge den totala budgeten för exempelvis gata/park inte överskrider det aktuella året. Detaljerade kalkyler för respektive projekt finns som bilagor till denna tjänsteskrivelse.

Exploateringsbudgeten får en påverkan på tekniska nämndens driftbudget i form av kapitalkostnader och drift och underhållskostnader för utbyggda anläggningar samt i form av kostnader för personal i exploateringsprojekt, förstudier och utredningar. Driftkostnaderna finns definierade i de detaljerade kalkylerna som finns framtagna för respektive projekt. Tekniska nämnden utgår från kalkylerna och ansöker om kompensation för driftkostnaderna i mål och budget 2027-2031.

Det är viktigt att tekniska nämnden tilldelas ekonomiska och personella resurser kopplat till exploatering även i regionens mål och budget. Risken är annars att exploateringsprojekt som påbörjats behöver skjutas upp eller avbrytas.

Stadsutveckling Visborg

För Stadsutvecklingsprojekt Visborg, som är regionens största stadsutvecklingsprojekt, har succesivt under projektets gång och som följd av genomförda utredningar, mer information framkommit som visar på flera utmaningar med den planerade exploateringen.

Under 2025 har projektet arbetat med att ta fram en lägesrapport som bland annat beskriver nu kända förutsättningar, en analys utifrån två utbyggnadsscenarier och förslag på hur projektets fortsatta planering och utveckling kan ske framgent. Exploateringsplan och budget 2027-2031 för Stadsutveckling Visborg har tagits fram utifrån den prioriteringsordning som föreslås för det mellanalternativ som beskrivs i lägesrapporten. Kort beskrivet innebär ett mellanalternativ:

- fokus på ett utvecklingsområde i taget, det vill säga ett område som har behov av samma infrastruktur. På så sätt begränsas de initiala investeringsutgifterna, infrastrukturen får en högre nyttjandegrad och tillgång till byggbar mark matchar bättre efterfrågan,
- arbeta vidare med övergripande utredningar kopplat till utmaningarna så som vattenfrågor, investeringar i infrastruktur och tillståndsfrågor,
- fortsätta arbeta med pågående projekt.

Kostnader och intäkter för Stadsutveckling Visborg under perioden 2027-2031 är hänförliga framför allt till redan tecknade avtal med byggherrar och antagna detaljplaner där Region Gotland som huvudman är skyldig att iordningställa infrastrukturanläggningar. De områden som berörs är framför allt kvarteret Skenet, idrotts- och rekreationsområdet samt utbyggnad av Sandhedsvägen. Stadsutveckling Visborg avser även att arbeta vidare med att möjliggöra framtagande av detaljplaner för Ljuset och Lyktan samt Trombonen och Slagverket. När de nya detaljplanerna har vunnit laga kraft kommer utbyggnad av VA-anläggningar inom och utanför detaljplanerna att påbörjas. Inom aktuell period omfattas även investeringskostnaderna i ny gång- och cykeltunnel som tekniska nämnden tog beslut om 2022 (2022-06-22, § 110).

Bedömning

Föreliggande förslag till exploateringsbudget utgår från idag kända förhållanden och redovisas i enlighet med nya redovisningsriktlinjer som antogs i januari 2022. Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningens bedömning är att regionstyrelsen kan föreslå regionfullmäktige att anta exploateringsplan och budget 2027-2031. Slutligt beslut om exploateringsplan- och budget tas av regionfullmäktige i samband med att mål- och budget beslutas. Exploateringsverksamhetens påverkan på regionens ekonomi 2027-2031 ställs då emot mot andra behov inom Region Gotlands verksamheter.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att exploateringsplan och budget redovisas i enlighet med gällande redovisningsriktlinjer.

2. Ekonomiskt perspektiv

Exploateringsplan och budget är ett styrdokument för regionens exploateringsverksamhet de närmsta åren. Beslut om utbyggnad av bostads- eller verksamhetsområden får följdverkningar på regionens ekonomi. Exploateringsplan och budget ger en översikt av de exploateringsprojekt som direkt påverkar regionens ekonomi och som är pågående eller planeras under den kommande femårsperioden. Till skillnad från investeringsprojekt skall kostnader för infrastrukturanläggningar i ett exploateringsprojekt finansieras genom försäljning eller genom exploateringsbidrag.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att i samband med att Gotland utvecklas kan barnperspektivet påverkas på ett positivt sätt.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att i samband med att Gotland utvecklas kan jämställdhetsperspektivet påverkas på ett positivt sätt.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att i samband med att Gotland utvecklas kan landsbygdsperspektivet påverkas på ett positivt sätt.

6. Klimat och miljöperspektiv

I samband med att exploateringsprojekt prioriteras används kriterier utifrån bland annat hållbarhetsperspektiven.

Ärendets behandling under mötet

Eva Ahlin (C) yrkar att ärendet ska beslutas i ärendet Mål och budget 2027-2029.

Meit Fohlin (S) tillstyrker regionstyrelsens förslag.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och Eva Ahlins yrkande och finner att regionstyrelsens förslag vinner bifall.

Följande ledamöter reserverar sig mot regionfullmäktiges beslut: Eva Gahnström (C), Lars Thomsson (C), Ulf Hammarlund (C), Eva Ahlin (C), Gabriella Hammarskjöld (C), Stefan Nypelius (C), Bibbi Olsson (C), Karl-Johan Boberg (C), Gunnel Lindby (C), Eva Engström (C), Anna Andersson (C), Björn Dahlström (C), Abdulalim Alkatea (C), Leiph Berggren (L), Gisela Wood (L) och Sara Lidqvist (KD).

Beslutsunderlag

Exploateringsplan- och budget 2027-2031

Bilaga 1. Investeringsäskanden Exploatering 2027-2031

Bilaga 2. Exploateringskalkyl Stadsutveckling Visborg

Bilaga 3. Exploateringskalkyl Gråbo

Bilaga 4. Exploateringskalkyl Järnvägen

Bilaga 5. Exploateringskalkyl Industrimark Visby

Bilaga 6. Exploateringskalkyl Torslunden

Bilaga 7. Intäktsprognos 2027-2031

Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-04-13

Regionstyrelsen 2026-05-27, § 245

Skickas till

Tekniska nämnden

RF § 108 En hållbar och inkluderande arbetsmarknad för alla

Ärendenummer: RS 2025/1237

Regionfullmäktiges beslut

- Budgetäskandena kopplade till avtalet återkommer till budgetavstämning 2026.

Reservation

Följande ledamöter reserverar sig mot regionfullmäktiges beslut: Eva Gahnström (C), Lars Thomsson (C), Ulf Hammarlund (C), Eva Ahlin (C), Gabriella Hammarskjöld (C), Stefan Nypelius (C), Bibbi Olsson (C), Karl-Johan Boberg (C), Gunnel Lindby (C), Eva Engström (C), Anna Andersson (C), Björn Dahlström (C), Abdulalim Alkatea (C), Leiph Berggren (L), Gisela Wood (L) och Sara Lidqvist (KD).

Sammanfattning

Region Gotland står inför en strukturell arbetsmarknadsutmaning där bristande kompetensmatchning är den centrala frågan. Trots låg arbetslöshet har många arbetssökande en svag ställning på arbetsmarknaden, samtidigt som arbetsgivare har svårt att rekrytera rätt kompetens. Den demografiska utvecklingen förstärker läget, då arbetskraften riskerar att minska över tid. Detta innebär att arbetsmarknadsinkludering och kompetensförsörjning behöver bli en prioriterad fråga för Gotlands fortsatta utveckling.

Utifrån lärdomarna från ESF-projektet Gotland Forward och förslagen i Arbetsmarknadsrapporten (2025), föreslås en inriktning i linje med Scenario 2 i arbetsmarknadsrapporten. Inriktningen fokuserar dels på vikten av ett förstärkt stöd för individer som hamnar i ett systemglapp mellan primärvård och ordinarie arbetsmarknadsinsatser. Regionstyrelseförvaltningen föreslår också en mer efterfrågestyrd matchning i nära samhandling med näringslivet, genom ett idéburet offentligt partnerskap med Tillväxt Gotland. Partnerskapet ska matcha individer mot jobb och stimulera efterfrågan på breddad rekrytering så att arbetsgivarna kan hitta den kompetens de behöver bland tillgängliga arbetssökande. Partnerskapet ska bidra till en minskad obalans mellan arbetsgivarnas behov och de arbetssökandes kompetens. Syftet är att bidra till en hållbar och inkluderande arbetsmarknad, stärka arbetskraftsdeltagandet, förbättra kompetensmatchningen och skapa bättre förutsättningar för både individer och arbetsgivare.

Modellen med idéburet offentligt partnerskap (IOP) föreslås resurssättas med 1 miljon kronor till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden för att skala upp arbetet inom Matcha Alla, utöver det arbete som redan beslutats finansieras inom rambudget. Tillväxt Gotland föreslås resurssättas med 2 miljoner årligen

för att kunna fortsätta det arbete de genomfört i projektform de senaste 6 åren och för att skala upp arbetet med arbetsgivarstöd.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att förslaget utgör ett nödvändigt och strategiskt steg för att stärka Gotlands arbetsmarknad och långsiktiga kompetensförsörjning.

Genom att kombinera 1. individnära och förrehabiliterande stöd för dem som står längst från arbetsmarknaden 2. arbetsgivarnära och efterfrågestyrd matchning samt 3. en strukturerad och långsiktig samverkansmodell, skapas bättre förutsättningar att öka arbetskraftsdeltagandet, minska strukturarbetslösheten samt möta arbetsgivares kompetensbehov.

Den föreslagna inriktningen bedöms därmed ta tillvara de erfarenheter och perspektiv som framkommit i remisshanteringen och omsätter dessa i ett samlat förslag för fortsatt utveckling av Region Gotlands arbetsmarknadsarbete.

Förslaget ligger i linje med *"Vårt Gotland 2040"* och genomförandeprogrammen *"Kraftsamling för hälsa och ett socialt hållbart Gotland"* samt Näringslivets villkor och innovation. Det stärker också kopplingen mellan arbetsmarknad, utbildning och näringsliv.

Bedömningen är att det har gjorts en rimlig avvägning mellan att föreslå en vidareutveckling med externa medel för frågor som behöver vidareutvecklas och prövas, och kunna föreslå en implementering med hjälp av resurstillskott gällande ett IOP med näringslivet. Projektet *"Alla behövs"*, som först under tre år bedrevs som ett eget projekt, och därefter erhöll finansiering för ytterligare tre år inom Gotland Forward, avslutas augusti 2026. För att undvika ett svårhanterligt glapp mellan projektavslut och eventuell resurstilldelning inför 2027 föreslås IOP-avtalet börja gälla från september 2026. Medel för att finansiera innevarande år bedöms i så fall kunna mobiliseras inom befintlig ram.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

IOP-formen bedöms vara förenlig med gällande regelverk, då den utgår från ett gemensamt definierat samhällsmål och inte utgör upphandling enligt lagen om offentlig upphandling (LOU). Samtidigt förutsätter modellen tydlig styrning, systematisk uppföljning, transparens i resursanvändningen samt en klar och ändamålsenlig rollfördelning mellan parterna.

2. Ekonomiskt perspektiv

Utvecklingsinsatserna som har föregått detta förslag har under 6 års tid finansierats med en stor andel externa medel, framför allt via ESF.

Den föreslagna inriktningen innebär en omställning från fragmenterad samverkan till en mer strukturerad och efterfrågestyrd samhandling med näringslivet som idag i stort sett saknar egna ekonomiska resurser för att kunna fungera som en aktiv, samlad samverkanspart. Detta bedöms leda till kortare ledtider till arbete, minskad rundgång i systemet och en mer träffsäker användning av befintliga resurser.

Alternativkostnaden av att inte genomföra insatsen bedöms vara fortsatt låg matchning, lägre resurseffektivitet och ett kvarstående tryck på välfärdssystemen.

På sikt förväntas förslaget bidra till minskat bistandsberoende, ökat arbetskraftsdeltagande och en stärkt kompetensförsörjning, vilket sammantaget ger positiva samhällsekonomiska effekter.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att förslaget indirekt stärker barns uppväxtvillkor genom att fler vuxna ges möjlighet till arbete och egen försörjning. Minskad ekonomisk utsatthet och stärkt etablering på arbetsmarknaden hos föräldrar är centrala faktorer för barns hälsa och utveckling.

Partnerskapet har potentialen att ytterligare stärka ungas möjligheter till jobb där det finns sämre förutsättningar att fullfölja gymnasiet.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att förslaget bidrar till ökad jämställdhet genom ett mer individanpassat och träffsäkert stöd, där insatser utformas utifrån faktiska behov snarare än generella lösningar.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att förslaget stärker tillgängligheten till arbetsmarknadsinsatser i hela regionen. Erfarenheter från lokal närvaro visar att geografisk närhet sänker trösklar och ökar deltagande.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att förslaget har begränsad direkt klimatpåverkan. Indirekt kan en mer lokal och effektiv matchning mellan arbetskraft och arbetsgivare bidra till minskat transportbehov och därmed lägre transportrelaterade utsläpp.

Ärendets behandling under mötet

Eva Ahlin (C) yrkar att ärendet ska beslutas i ärendet Mål och budget 2027-2029.

Meit Fohlin (S) tillstyrker regionstyrelsens förslag.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och Eva Ahlins yrkande och finner att regionstyrelsens förslag vinner bifall.

Följande ledamöter reserverar sig mot regionfullmäktiges beslut: Eva Gahnström (C), Lars Thomsson (C), Ulf Hammarlund (C), Eva Ahlin (C), Gabriella Hammarskjöld (C), Stefan Nypelius (C), Bibbi Olsson (C), Karl-Johan Boberg (C), Gunnel Lindby (C), Eva Engström (C), Anna Andersson (C), Björn Dahlström (C), Abdulalim Alkatea (C), Leiph Berggren (L), Gisela Wood (L) och Sara Lidqvist (KD).

Beslutsunderlag

Rapport En hållbar och inkluderande arbetsmarknad för alla daterad 2025-05-20

Remissvar Finsam Gotland daterad 2025-11-28

Remissvar Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden daterad 2025-12-02

Remissvar Hälso- och sjukvårdsnämnden daterad 2025-12-04

Remissvar Socialnämnden daterad 2025-12-03

Förslag på Överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap mellan Region Gotland och Tillväxt Gotland daterad 2026-04-02

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-04-15

Regionstyrelsen 2026-05-27, § 221

Skickas till

Gymnasie- och utbildningsnämnden

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Socialnämnden

RF § 109 Mål och budget 2027 – 2029

Ärendenummer: RS 2026/7

Regionfullmäktiges beslut

- Beslut om budget för 2027 och plan 2028-2029 fattas vid budgetavstämningen 2026.
- Beslut 2025-11-17, RF § 186 gällande investeringsram ändras så att ramen uppgår till 450 mnkr för skattefinansierad verksamhet. Investeringsramen för taxekollektivet ska balanseras efter avgiftsuttaget. Övrig affärsdrivande verksamhet ska sätta investeringsnivån utifrån affärsmässighet och så att den ryms inom verksamhetens avkastningskrav.
- Investeringsbudget för 2027 fastställs.

Reservationer

Följande ledamöter reserverar sig mot regionfullmäktiges beslut att Beslut om budget för 2027 och plan 2028-2029 fattas vid budgetavstämningen 2026: Eva Gahnström (C), Lars Thomsson (C), Ulf Hammarlund (C), Eva Ahlin (C), Gabriella Hammarskjöld (C), Stefan Nypelius (C), Bibbi Olsson (C), Karl-Johan Boberg (C), Gunnel Lindby (C), Eva Engström (C), Kjell Genitz (C), Björn Dahlström (C), Abdulalim Alkatea (C), Leiph Berggren (L), Gisela Wood (L) och Sara Lidqvist (KD).

Följande ledamöter reserverar sig mot regionfullmäktiges beslut om fastställande av investeringsbudget till förmån för Eva Ahlin (C) yrkande: Eva Gahnström (C), Lars Thomsson (C), Ulf Hammarlund (C), Eva Ahlin (C), Gabriella Hammarskjöld (C), Stefan Nypelius (C), Bibbi Olsson (C), Karl-Johan Boberg (C), Gunnel Lindby (C), Eva Engström (C), Kjell Genitz (C), Björn Dahlström (C), Abdulalim Alkatea (C), Sara Lidqvist (KD), Leiph Berggren (L) och Gisela Wood (L).

Sammanfattning

På grund av att det är valår föreslås att beslut om budget för 2027 och plan för 2028-2029 fattas vid budgetavstämningen 2026. Beslutet omfattar även fastställande av regionfullmäktiges mål 2027.

Beslutet 2025-11-17, RF § 186 gällande investeringsram föreslås ändras så att ramen uppgår till 450 mnkr för skattefinansierad verksamhet. Tidigare beslut bedöms otillräckligt för att täcka investeringsbehov i både avgiftsfinansierade och skattefinansierade verksamheter.

Investeringsbudget för 2027 föreslås fastställas enligt bifogat underlag. Förslaget innebär investeringar på 965 mnkr. Varav 417 mnkr avser investeringar i skattefinansierad verksamhet och 549 mnkr i avgiftsfinansierad verksamhet.

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Meit Fohlin (S), Eva Ahlin (C), Rolf Öström (M), Lars Engelbrektsson (SD), Saga Carlgren (V), Sara Lidqvist (KD), Gisela Wood (L), Jörgen Benzler (V), Lars Thomsson (C), Martin Nilsson (MP), Oscar Lindster (S), Maya Arfvidson (MP), Filip Reinhag (S), Stefan Nypelius (C), Håkan Ericsson (S), Gabriella Hammarskjöld (C), Eva Gahnström (C), Lars Thomsson (C)

Meit Fohlin (S) tillstyrker regionstyrelsens förslag. I detta instämmer Rolf Öström (M), Oscar Lindster (S), och Filip Reinhag (S).

Eva Ahlin (C) yrkar bifall till Centerpartiets, Kristdemokraternas och Liberalernas förslag till driftbudget och investeringsbudget, **se bilaga 3**. I detta instämmer Sara Lidqvist (KD), Gisela Wood (L), Stefan Nypelius (C) och Eva Gahnström (C).

Saga Carlgren (V) tillstyrker regionstyrelsens förslag om att beslut för budget för 2027 och plan 2028-2029 fattas vid budgetavstämningen 2026 (besluts punkt 1).

Saga Carlgren (V) tillstyrker regionstyrelsens förslag gällande investeringsramar (besluts punkt 2). I detta instämmer Sara Lidqvist (KD).

Sara Lidqvist (KD) yrkar bifall till Centerpartiets, Kristdemokraternas och Liberalernas förslag till driftbudget och investeringsbudget samt bifall till regionstyrelsens besluts punkt 2 gällande investeringsramar.

Maya Arfvidson (MP) yrkar på tillägg på investeringsbudgeten: att tekniska nämnden för 2027 tillförs hela det äskade beloppet om 18 625 000 kr för att kunna realisera det nya stadslinienätet samt att det äskade beloppet på 2 mnkr för investeringar i landsbygdsutveckling läggs till för att stärka öns tätorter.

Ordförande ställer proposition på Maya Arfvidson (MP) tilläggsyrkande och finner att det avslås.

Miljöpartiet avstår från att delta i beslut gällande driftbudget.

Vänsterpartiet avstår från att delta i beslut gällande investeringsbudget.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag att beslut gällande budget för 2027 och plan 2028-2029 fattas vid budgetavstämningen 2026 (besluts punkt 1) och Eva Ahlins yrkande enligt förslag från C, KD, L och finner att regionstyrelsens förslag vinner bifall. Votering begärs.

Som propositionsordning i omröstningen gäller ja-röst för att bifalla regionstyrelsens förslag och nej-röst för att bifalla Eva Ahlins yrkande om budget enligt förslag från C, KD, L. Omröstningen ger 44 ja-röster och 16 nej-röster. 9 ledamöter avstår och 2 ledamöter är frånvarande. **Av bilaga till protokollet framgår hur var och en röstat.**

Ordförande finner att regionstyrelsens förslag att beslut gällande budget för 2027 och plan 2028-2029 fattas vid budgetavstämningen 2026 vinner bifall.

Följande ledamöter reserverar sig mot regionfullmäktiges beslut att Beslut om budget för 2027 och plan 2028-2029 fattas vid budgetavstämningen 2026:
Eva Gahnström (C), Lars Thomsson (C), Ulf Hammarlund (C), Eva Ahlin (C), Gabriella Hammarskjöld (C), Stefan Nypelius (C), Bibbi Olsson (C), Karl-Johan Boberg (C), Gunnel Lindby (C), Eva Engström (C), Kjell Genitz (C), Björn Dahlström (C), Abdulalim Alkatea (C), Leiph Berggren (L), Gisela Wood (L), Sara Lidqvist (KD), Saga Carlgren (V), Jörgen Benzler (V), Victoria Öjefors Quinn (V), Per Edman (V), Pieter Barnard (V) och Linda Wagenius (V).

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag gällande investeringsramar (beslutspunkt 2) och finner att det bifalls.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag gällande fastställande av investeringsbudget (beslutspunkt 3) och Eva Ahlins yrkande om att bifalla förslag till investeringsbudget enligt från C, KD, L och finner att regionstyrelsens förslag vinner bifall. Votering begärs.

Som propositionsordning i omröstningen gäller ja-röst för att bifalla regionstyrelsens förslag och nej-röst för att bifalla Eva Ahlins yrkande. Omröstningen ger 38 ja-röster och 16 nej-röster. 15 ledamöter avstår och 2 ledamöter är frånvarande. **Av bilaga till protokollet framgår hur var och en röstat.**

Ordförande finner att regionstyrelsens förslag avseende investeringsbudget vinner bifall.

Följande ledamöter reserverar sig mot regionfullmäktiges beslut om fastställande av investeringsbudget till förmån för Eva Ahlin (C) yrkande:
Eva Gahnström (C), Lars Thomsson (C), Ulf Hammarlund (C), Eva Ahlin (C), Gabriella Hammarskjöld (C), Stefan Nypelius (C), Bibbi Olsson (C), Karl-Johan Boberg (C), Gunnel Lindby (C), Eva Engström (C), Kjell Genitz (C), Björn Dahlström (C), Abdulalim Alkatea (C), Leiph Berggren (L) och Gisela Wood (L).

Regionstyrelsen/Regionstyrelseförvaltningen	Investeringsbudget 2027
Investeringspott	9 400
Inköp av fordon, räddningstjänst	4 000
Lokalinvesteringar, kök	5 000
IT- investeringar pott	22 000
Ungkulturhus "Gamla Solbergabadet"	4 700
Aktivitetspark	15 000
Delsumma regionstyrelsen/ regionstyrelseförvaltningen	60 100

Strategiska investeringar	
Badhus	56 000
Inventarier badhus	6 000
Delsumma strategiska investeringar RSF	62 000
Summa regionstyrelseförvaltningen	122 100

Miljö- och byggnämnden	
Investeringspott	250
Summa investeringar miljö- och byggnämnden	250

Tekniska nämnden	
Investeringar i skattefinansierad verksamhet	
Investeringspott	11 700
Särskilt projekt	
Kollektivtrafik, nytt stadslinjenät	10 000
Investeringar mark-och stadsmiljö, gator och vägar	30 000
Lokalinvesteringar: Reinvesteringar fastighet (fastighetsägaransvar samt ventilation)	
Utbyte av ventilation (tidigare obligatorisk ventilationskontroll)	15 000
Investeringar fastighetsägaransvar	75 000
Särskilda projekt	
Utbyte av lysrör och armaturer till LED	10 000
Summa investeringar skattefinansierad verksamhet	151 700

Investeringar i avgiftsfinansierad verksamhet	
VA-verksamhet	167 000
Visby vattenförsörjning	234 000
Investeringar i fastigheter för VA-verksamhet	
Avfallsverksamhet	12 750
Hamnverksamhet, linjehamn	
Förbättringsåtgärder Visby hamn (20 år)	3 000
Rensmuddring Visby hamn	8 000

Särskilda projekt	
Automoorning	70 000
Anpassning Katamaran FL 5 / 6	28 000
Ombyggnad hamnterminal	1 000
Lövsta Mjölkladugård	25 000
Summa investeringar i avgiftsfinansierad verksamhet	548 750
Summa investeringar tekniska nämnden	700 450

Barn- och utbildningsnämnden	
Investeringspott	13 900
Lokalinvesteringar förskola, grundskola, anpassad skola	
Roma, Dalhem och Humlan	44 000
Summa investeringar barn- och utbildningsnämnden	57 900

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	
Investeringspott	5 600
Folkhögskolan Hemse	4 000
Summa investeringar gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	9 600

Socialnämnden	
Investeringspott	7 500
Summa investeringar socialnämnden	7 500

Hälso- och sjukvårdsnämnden	
Investeringspott	37 650
Lokalinvesteringar	
Om och tillbyggnation primärvård korpen	20 000
Särskilda projekt	
Magnetkamera MR	10 000
Summa investeringar hälso- och sjukvårdsnämnden	67 650

Total investeringsbudget	965 450
<i>varav skattefinansierad verksamhet</i>	<i>416 700</i>
<i>varav avgiftsfinansierad verksamhet</i>	<i>548 750</i>
<i>varav strategiska investeringar</i>	<i>62 000</i>

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-04-23

Regionstyrelsens arbetsutskott 2026-05-12 §121

Samtliga nämnders mål- och budgetskrivelser 2027-2029

Beredningsunderlag 2027 justerad 2026-05-08
Investeringsbudget 2027 S + M. 2026-05-25
Regionstyrelsen 2026-05-27, § 246

Skickas till
Samtliga nämnder

RF § 110 Revidering av åtgärdsprogram avseende luftpartiklar

Ärendenummer: RS 2025/514

Regionfullmäktiges beslut

- Miljö- och byggnämndens förslag till "*Åtgärdsprogram för luftpartiklar (PM10) 2026–2031*" godkänns.

Sammanfattning

Regionfullmäktige beslutade 2025-02-07, § 11 att miljö- och byggnämnden ska återkomma till regionfullmäktige med ett reviderat åtgärdsprogram för luftpartiklar (PM10) och att programmet därvidlag skulle beakta eventuellt skärpta gränsvärden avseende miljökvalitetsnormen för luft. En bakgrund till uppdraget finns beskriven i beslutet.

Syftet med åtgärdsprogrammet är att säkerhetsställa en god luftkvalitet utomhus på Gotland. Målet är att klara nya gränsvärden för PM10 årligen från 2026, så att miljökvalitetsnormen kan uppnås.

Arbetet har utförts av en förvaltningsövergripande arbetsgrupp i bred samverkan internt och externt, samt med stöd av SLB-analys (Stockholms Luft- och bulleranalys, en enhet inom Stockholms stads miljöförvaltning) och Naturvårdsverket.

Åtgärdsprogrammet har under framtagandeprocessen varit på samråd. Samrådstillfällen har anordnats med allmänhet och näringsliv, och inkomna synpunkter har besvarats i samrådsredogörelsen (bilaga 2). En lagstadgad miljöbedömning följer också med programmet (bilaga 1).

Det reviderade åtgärdsprogrammet ersätter det tidigare programmet från 2019. Som underlag har åtgärder för 2019–2025 utvärderats och en omvärldsanalys av andra kommuners åtgärder har utförts. Effekten av vissa åtgärder har beräknats av SLB-analys (bilaga 3).

Indelning har gjorts mellan åtgärder med direkt effekt och förebyggande insatser, för att rapporteringskravet till EU inte ska bli för omfattande.

Åtgärdsprogrammet är framtaget i samverkan med Trafikverket, som ansvarar för egna åtgärder.

Miljö- och byggnämndens tillsynsansvar har förtydligats. Väghållares åtgärder har förankrats för att skapa samsyn och underlätta tillsynsprocessen.

Arbetsgrupp och styrgrupp kommer göra årlig uppföljning. Under 2028 ska en omfattande utvärdering återrapporteras till nämnderna. Liksom under den tidigare åtgärdsperioden 2019–2025 är det lämpligt att regionfullmäktige får ta del av dessa återkommande utvärderingar.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens samlade bedömning är att teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningens revidering av åtgärdsprogrammet för luftpartiklar är väl utförd. Programmets struktur är tydligare än i föregående program, med en uppdelning i Region Gotlands respektive Trafikverkets direktverkande åtgärder kring halkbekämpning, städning och dammbindning och ett stort antal förebyggande åtgärder. Hänsyn har tagits till att gränsvärdena för miljö kvalitetsnormen för luft skärps 2030.

Sammanlagt inkom 15 externa och ett internt yttrande under samrådet. De många synpunkter som framkom har påverkat struktur och innehåll i åtgärdsprogrammet på ett bra sätt. Det har även lett till att dialogen mellan teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen och exempelvis näringslivet (representerat av Gotlands Förenade Besöksnärings, Visby Centrum och Tillväxt Gotland) i dessa frågor ska fortsätta och utvecklas. Det gäller också dialogen med utbildnings- och arbetslivsförvaltningen. Luftkvaliteten i och kring skolorna är en viktig skolhälso- och arbetsmiljöfråga.

Det framkom också många synpunkter under samrådet som inte direkt hade koppling till åtgärdsprogrammets åtgärder – till exempel kring trafikåtgärder, kollektivtrafik och hamnverksamhet. Dessa synpunkter har skickats till ansvariga avdelningar inom teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen för hantering.

Den interna förankringen får betecknas som god. Arbetsgruppen var från början förvaltningsövergripande, men efter förvaltningssammanslagningen 1 januari 2026 är allt arbete med luftkvalitetfrågorna samlade inom en förvaltning. Arbetet kan därmed ledas effektivt av en och samma förvaltningsledning. Regionstyrelseförvaltningen har varit representerad i projektets styrgrupp. Vidare har förslaget till åtgärdsprogram godkänts av både tekniska nämnden (TN § 68/2026) och miljö- och byggnämnden (MBN § 41/2026).

Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningens bedömning är att befintlig ekonomisk ram täcker de flesta åtgärder. Det kan krävas extra finansiering till större investeringar inom trafikräkning, trafikplanering och grön infrastruktur. Förvaltningen menar dock att finansieringsbehovet skulle kunna öka framöver om mätningar visar att fler åtgärder behövs.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

Ej aktuellt.

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Jenny Larsson (S), Mariette Nicander (C), Micke Seid (MP) och Eva Ahlin (C).

Jenny Larsson (S) tillstyrker regionstyrelsens förslag. I detta instämmer Mariette Nicander (C), Micke Seid (MP) och Eva Ahlin (C).

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionfullmäktige 2025-02-26, § 11

Förslag till åtgärdsprogram för luftpartiklar (PM10) 2026–2031

Bilaga 1. Delegationsbeslut och undersökning om betydande miljöpåverkan

Bilaga 2. Samrådsredogörelse

Bilaga 3. SLB 37/2025 Beräkningar av åtgärder mot höga partikelhalter (PM10) som underlag till åtgärdsprogram för Visby, Gotland

Miljö- och byggnämnden 2026-03-31, § 41

Tekniska nämnden 2026-04-02, § 68

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-04-08

Regionstyrelsen 2026-05-19, § 178

Skickas till

Länsstyrelsen i Gotlands län

Tekniska nämnden

Miljö- och byggnämnden

RF § 111

RUS-Rapport 2026 - Uppföljning av Vårt Gotland 2040

Ärendenummer: RS 2026/859

Regionfullmäktiges beslut

- Informationen tas emot.

Sammanfattning

Inom ramen för det regionala utvecklingsansvaret ska Region Gotland, som regional utvecklingsaktör, följa och utvärdera utvecklingen i länet. Uppföljning och utvärdering av det regionala utvecklingsarbetet, liksom av utvecklingen på Gotland i stort, sker löpande genom olika format. Ett av dessa är en årlig rapport till regionfullmäktige om utvecklingen i förhållande till målen i den regionala utvecklingsstrategin (RUS). Rapporten, som avser utvecklingen under 2024, är den fjärde uppföljningen av *Vårt Gotland 2040* sedan den antogs 2021.

Rapporten presenteras på den konferensen ”Hur går det för Gotland?” som i år kommer äga rum den 3 juni 2026. Rapporten sammanställs under mars-juni och presenteras på det regionala utvecklingsutskottets möte den 20 augusti 2026.

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Meit Fohlin (S), Inger Harlevi (M), Pieter Barnard (V), Filippa Maurin (V), Håkan Ericsson (S), Eva Ahlin (C), Filip Reinhag (S), Gabriella Hammarskjöld (C), Stefan Nypelius (C) och Maya Arfvidson (MP).

Meit Fohlin (S) tillstyrker regionstyrelsens förslag. I detta instämmer Inger Harlevi (M), Pieter Barnard (V), Eva Ahlin (C) och Filip Reinhag (S).

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Rapport – 2026 års uppföljning av Vårt Gotland 2040

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-04-01

Regionstyrelsen 2026-05-19, § 171

RF § 112

Bestämmelser om pension och omställningsstöd för förtroendevalda (OPF-KR 26) samt försäkringslösningen Modern politikerpension

Ärendenummer: RS 2026/701

Regionfullmäktiges beslut

- Bestämmelserna om pension och omställningsstöd för förtroendevalda (OPF-KR 26) med justerad §6 antas att gälla från och med 2026-10-15.
- Pensionslösning för förtroendevalda (Modern politikerpension) som Söderberg & Partners AB erbjuder för samtliga förtroendevalda vilka omfattas av Bestämmelser om pension och omställningsstöd för förtroendevalda godkänns.

Sammanfattning

Regionfullmäktige har antagit Bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda, OPF-KL 14 (2014-04-28, RF § 70). Regionfullmäktige har också (RS 2015/657) godkänt att pensionsavgiften tryggas genom en försäkringslösning (Trygg politikerpension) i stället för att avsättas till en pensionsbehållning hos regionen. Sveriges kommuner och regioner (SKR) har tagit fram förslag till nya bestämmelserna om pension och omställningsstöd för förtroendevalda. Det senaste, OPF-KR 26, blev klar i december 2025 med rekommenderat ikraftträdande den 15 oktober 2026. Reglerna gäller därmed för uppdrag som tillträds efter valet 2026 eller senare.

Reglerna i OPF-KR 26 gällande omställningsstöd är förbättrade för den enskilde. OPF-KR 26 ger en pensionslösning som i stora delar motsvarar AKAP-KR, vilken gäller för regionens anställda. Reglerna innebär högre premier än i nu gällande OPF-KL 14 och i huvudsak samma skydd för efterlevande som för anställda. Vidare får regionfullmäktige en möjlighet att besluta att förtroendevald i vissa situationer inte ska ha rätt till omställningsförmåner.

Den försäkringslösning som försäkringskonsulten Söderberg & Partners har tagit fram, Modern politikerpension, motsvarar den nuvarande, Trygg politikerpension, och är till fördel både för den enskilde förtroendevalde och för regionen som organisation. På motsvarande sätt som Trygg politikerpension innebär den en större möjlighet att påverka placering av pensionsmedel för den enskilde förtroendevalde och en förenklad administration för regionen.

Regionfullmäktige har i tidigare beslut utsett regionstyrelsen till regionens lokala pensionsmyndighet (2006-11-27, KF § 12, bekräftat 2014-04-28, RF § 70).

Bedömning

Om OPF-KR 26 antas får regionens förtroendevalda en pensionslösning som i stora delar motsvarar AKAP-KR, vilken gäller för regionens anställda och huvudsak samma skydd för efterlevande som de anställda. Reglerna kring omställningsstöd är förbättrade för den enskilde. Vidare ges regionfullmäktige en möjlighet att besluta att förtroendevald i vissa situationer inte ska ha rätt till omställningsförmånerna.

Regionfullmäktige föreslås anta bestämmelserna om pension och omställningsstöd för förtroendevalda (OPF-KR 26) med justerad § 6, att gälla från och med 2026-10-15 och därmed omfatta uppdrag som tillträds efter valet 2026 eller senare.

Förslaget till pensionslösning, Modern politikerpension motsvarar nuvarande lösning (Trygg politikerpension). Pensionslösningen är till fördel både för den enskilde förtroendevalde och för regionen som organisation. Det ger den enskilde förtroendevalde bland annat en större möjlighet att påverka placering av pensionsmedel. Regionens administration förenklas.

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Lars Engelbrektsson (SD), Filip Reinhag (S), Sara Lidqvist (KD) och Maya Arfvidson (MP).

Lars Engelbrektsson (SD) yrkar avslag till ärendet.

Filip Reinhag (S) tillstyrker regionstyrelsens förslag. I detta instämmer Sara Lidqvist (KD).

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och Lars Engelbrektssons yrkande och finner att regionfullmäktige beslutar i enlighet med regionstyrelsens förslag.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-04-08

Bilaga 1. Förslag till bestämmelser om omställning och pension för Region Gotland (inklusive justerad § 6), OPF-KR 26

Bilaga 2. SKR:s kommentar till OPF-KR 26

Bilaga 3. Modern politikerpension

Regionstyrelsen 2026-05-19, § 176

RF § 113 Förlängning Fritidsplan

Ärendenummer: RS 2021/1227

Regionfullmäktiges beslut

- Genomförandetiden för Fritidsplan och tillhörande handlingsplan förlängs till och med 2027.

Sammanfattning

Återrapporten har tre huvudsakliga syften. För det första redovisas vad som genomförts inom fritidsenheten kopplat till den handlingsplan som hör till fritidsplanen. För det andra sammanställs insatser som sker i andra delar av Region Gotland och som bidrar till måluppfyllelse inom fritidsplanens ramar. För det tredje beskrivs processen framåt, inklusive behovet av att revidera planens tidsramar.

Fritidsplanen gäller för perioden 2023–2026 och är kopplad till en handlingsplan framtagen av kultur- och fritidsavdelningen. Handlingsplanen ska bidra till att nå målen i fritidsplanen, men också i andra styrdokument som den regionala utvecklingsstrategin och satsningar på hälsa och social hållbarhet. Arbetet är organiserat i tre fokusområden: inkluderande idrott och fritid för alla, ett stärkt föreningsliv med prioriterade grupper samt en rörlig vardag och aktiv fritid.

Totalt finns 22 mål kopplade till dessa fokusområden och 50 aktiviteter i handlingsplanen. Av dessa är 13 slutförda, 23 påbörjade och 14 ännu inte startade. Flera aktiviteter återkommer under flera mål och måluppfyllelse bedöms först när samtliga aktiviteter kopplade till ett mål är genomförda. De aktiviteter som slutförts rör bland annat bidragsöversyn inom fritidsområdet samt arbete kring Fritidsbanken och dess långsiktiga utveckling.

Även andra förvaltningar bidrar till målen i fritidsplanen, även om deras arbete inte alltid är direkt kopplat till specifika mål. Teknikförvaltningen utvecklar exempelvis ytor för aktivitet som lekplatser och utegym, med stöd av riktlinjer för service och underhåll. Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen arbetar med ökad fysisk aktivitet i skolan genom initiativ som *GoFaR* (fysisk aktivitet på recept) och programmet *Stadig grund*, samt en utvecklingsplan för mer rörelse i skolan. Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen bidrar genom arbete med jämlikhet, översiktsplanering och samhällsbyggnadsprocesser. Socialförvaltningen har genomfört fallförebyggande insatser för äldre och hälso- och sjukvårdsförvaltningen arbetar med fysisk aktivitet på recept samt insatser för rörelse, social gemenskap och samverkan kring hälsa genom hela livet.

Inför framtiden konstateras att omfattningen av handlingsplanen varit för ambitiös i relation till tillgängliga resurser. Med 50 aktiviteter på fyra år har det varit svårt att genomföra allt, särskilt då nya uppdrag tillkommit under

perioden. Förvaltningen föreslår därför att fritidsplanen förlängs med ett år, till och med 2027, för att öka möjligheten att slutföra fler aktiviteter. En ny plan föreslås börja gälla från 2028.

Bedömningen är att en förlängning är nödvändig och rimlig utifrån resursläget. Den ger bättre förutsättningar att uppnå målen och genomföra planerade insatser, samtidigt som den skapar en mer realistisk och hållbar planering framåt.

Bedömning

Det är förvaltningens bedömning att en förlängning av fritidsplanen och dess handlingsplan är nödvändig för att kunna genomföra de aktiviteter som är framtagna. Det har varit en för stor mängd aktiviteter att genomföra under den aktuella tidsperioden. Med belastning och resurssättning som grund bedömer förvaltningen att det är rimligt och väl avvägt att förlänga fritidsplanen med ett år. Det ger en klart större möjlighet att färdigställa en klart större mängd aktiviteter. Det skapar också förutsättningar att arbeta fram en väl genomtänkt och förankrad ny plan för kommande period.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Fritidsplan 2023-2026 2023-03-27

Handlingsplan Fritidsplan 2024-03-05

Aktiviteter Fritidsplan 2025-10-15

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-04-23

Regionstyrelsen 2026-05-19, § 198

RF § 114 Handlingsplan för bostadsförsörjning

Ärendenummer: RS 2023/1225

Regionfullmäktiges beslut

- Handlingsplan för bostadsförsörjning 2026-2029 antas.

Sammanfattning

I ”Lag om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2000:1383)” anges att varje kommun ska planera för bostadsförsörjningen i kommunen. Handlingsplanen ska tydliggöra kommunens bostadspolitiska mål samt hur kommunen vill använda de verktyg man förfogar över. Handlingsplan för bostadsförsörjning ersätter Riktlinjer för bostadsförsörjning 2020 - 2023 enligt ny lag från mars 2025.

Den modell som Region Gotland valt att arbeta med för bostadsförsörjning består av en handlingsplan och en lägesrapport. I handlingsplanen behandlas olika gruppers behov av bostäder och vilka verktyg som Region Gotland har att förfoga över. Lägesrapporten fungerar som en årlig uppföljning.

Som bostadspolitisk vision för Gotland föreslås, *”Goda bostäder för alla gotlänningar i livets alla skeden”*. Vilket är en grundläggande förutsättning för det långsiktiga arbetet med att genomföra den regionala utvecklingsstrategin med dess mål och prioriteringar. Den bostadspolitiska visionen har tre mål:

- Gotland har ett brett bostadsutbud där efterfrågan möter behoven.
- Gotland har goda förutsättningar för ett hållbart bostadsbyggande som möter efterfrågan och behov.
- Gotland tillgodoser behovet av bostäder för grupper med särskilda behov.

Kopplat till målen finns tio konkreta åtgärder, som har indikatorer som ska följas upp årligen.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att handlingsplanen för bostadsförsörjning kommer att vara viktig för genomförandet av den regionala utvecklingsstrategin (RUS) – Vårt Gotland 2040 – som utgör en del i Region Gotlands styrmodell. Åtgärderna ska leda till uppfyllelse av målen som har koppling till den regionala utvecklingsstrategin.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att regionstyrelsen beslutar att godkänna förslaget till handlingsplan för bostadsförsörjning för antagande i regionfullmäktige i juni 2026.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att föreliggande förslag till handlingsplan för bostadsförsörjning ger en god bild av bostadsbehovet och att

planens åtgärdsförslag är relevanta och har goda möjligheter att ge avsedd effekt.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att regionstyrelsen beslutar att godkänna förslaget till handlingsplan för bostadsförsörjning för antagande i regionfullmäktige i juni 2026.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att förslaget till handlingsplan till bostadsförsörjning har rättslig grund genom "Lag om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2000:1383)".

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är förslaget till handlingsplan för bostadsförsörjning uppfyller de ekonomiska perspektiv som behandlas inom varje del av handlingsplanen som rör ekonomi och mål 2: hållbart bostadsbyggande.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att förslaget till handlingsplan för bostadsförsörjning har tagit hänsyn till barnperspektivet och uppfyller FN:s konvention om barnets rättigheter som införlivades i svensk lag 1 januari 2020: "Barn har rätt till skälig levnadsstandard, till exempel bostad, kläder och mat."

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att förslaget till handlingsplan för bostadsförsörjning uppfyller jämställdhetsperspektivet. Handlingsplanen täcker in alla olika samhällsgruppers bostadsbehov och innebär därmed ökade möjligheter till bostadsbyggande för alla individer i samhället.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att förslaget till handlingsplan för bostadsförsörjning uppfyller landsbygdssäkring och det geografiska perspektivet. Handlingsplanen tar upp och behandlar bostadshoven utifrån ett Gotlandsperspektiv och ger därmed möjligheter till att uppfylla behoven av bostadsförsörjning över hela ön.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att förslaget till handlingsplan för bostadsförsörjning uppfyller klimat- och miljöperspektivet, bland annat genom mål 2: Hållbart bostadsbyggande.

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Saga Carlgren (V), Gisela Wood (L), Eva Ahlin (C), Meit Fohlin (S), Lars Thomsson (C), Oscar Lindster (S) och Gabriella Hammarskjöld (C).

Gisela Wood (L) tillstyrker regionstyrelsens förslag. I detta instämmer Eva Ahlin (C) och Meit Fohlin (S).

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Handlingsplan för bostadsförsörjning
Lägesrapport, bilaga till Handlingsplan för bostadsförsörjning
Sammanställning av dialogmöten och dialogsamtal
Sammanställning remissvar
Riktlinjer för bostadsförsörjning 2020 – 2023
Handlingsplan för bostadsförsörjning 2026-2029
Lägesrapport PDF
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-06-02
Regionstyrelsen 2026-04 21, § 149

RF § 115 Kontroller vid rekrytering och anställning

Ärendenummer: RS 2026/123

Regionfullmäktiges beslut

- Koncernövergripande policy för kontroller antas.

Sammanfattning

Region Gotland och dess koncern är en stor organisation med verksamheter som i många fall hanterar känsliga uppgifter, myndighetsutövning och ansvarar för invånarnas trygghet, hälsa och välfärd. I dessa verksamheter är det särskilt viktigt att rekryteringar genomförs på ett strukturerat och ansvarsfullt sätt. Genom att säkerställa att relevanta kontroller genomförs i samband med rekrytering kan risken för felrekryteringar minska och förtroendet för organisationen stärkas.

En gemensam policy och riktlinje för kontroller skapar förutsättningar för ett enhetligt och rättssäkert arbetssätt inom Region Gotland och dess helägda bolag. Policyn tydliggör vilka grundläggande principer som ska gälla vid kontroller och säkerställer att kontroller genomförs på ett konsekvent, transparent och proportionerligt sätt. Detta bidrar till ökad tydlighet för såväl chefer och HR-funktioner som för kandidater och medarbetare. Policyn kompletteras av *Riktlinje kontroller* som mer konkret beskriver vilka kontroller som ska genomföras och hur dessa ska hanteras i praktiken.

Kontroller ska alltid anpassas efter befattningens art, ansvar och risknivå. De kan exempelvis omfatta referenstagning, identitetskontroll, kontroll av utbildning, legitimation och yrkesbehörighet samt i vissa fall utdrag ur belastnings- och misstankeregistret eller säkerhetsprövning. Policyn klargör att kontroller ska göras då det finns laga grund och omfatta uppgifter som är nödvändiga för att kunna fatta välgrundade anställningsbeslut.

Sammantaget bedöms policyn med tillhörande riktlinje bidra till ett mer systematiskt, rättssäkert och enhetligt arbetssätt i rekryteringsprocesser inom Region Gotland och dess koncern.

Policyn för kontroller utgör ett koncernövergripande styrdokument och kompletteras av *riktlinje för kontroller* samt *rekryteringspolicy* och dess tillhörande riktlinjer och rutiner.

I kommande ägardirektiv behöver det förtydligas att policys som antas av fullmäktige också ska omfatta de kommunala bolagen.

Bedömning

Region Gotland och dess koncern är en stor organisation med verksamheter som i många fall hanterar känsliga uppgifter, myndighetsutövning och ansvarar

för invånarnas trygghet, hälsa och välfärd. I dessa verksamheter är det särskilt viktigt att rekryteringar genomförs på ett strukturerat och ansvarsfullt sätt. Genom att säkerställa att relevanta kontroller genomförs i samband med rekrytering kan risken för felrekryteringar minska och förtroendet för organisationen stärkas.

En gemensam policy och riktlinje för kontroller skapar förutsättningar för ett enhetligt och rättssäkert arbetssätt inom Region Gotland och dess helägda bolag. Policyn tydliggör vilka grundläggande principer som ska gälla vid kontroller och säkerställer att kontroller genomförs på ett konsekvent, transparent och proportionerligt sätt. Detta bidrar till ökad tydlighet för såväl chefer och HR-funktioner som för kandidater och medarbetare. Policyn kompletteras av *Riktlinje kontroller* som mer konkret beskriver vilka kontroller som ska genomföras och hur dessa ska hanteras i praktiken. Kontroller ska alltid anpassas efter befattningens art, ansvar och risknivå. De kan exempelvis omfatta referenstagning, identitetskontroll, kontroll av utbildning, legitimation och yrkesbehörighet samt i vissa fall utdrag ur belastnings- och misstankeregistret eller säkerhetsprövning. Policyn klargör att kontroller ska göras då det finns laga grund och omfatta uppgifter som är nödvändiga för att kunna fatta välgrundade anställningsbeslut.

Sammantaget bedöms policyn med tillhörande riktlinje bidra till ett mer systematiskt, rättssäkert och enhetligt arbetssätt i rekryteringsprocesser inom Region Gotland och dess koncern.

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Lina Runander (M).

Lina Runander (M) tillstyrker regionstyrelsens förslag.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Policy för kontroller

Riktlinje för kontroller

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-03-12

Regionstyrelsen 2026-04-21, § 151

Skickas till

Koncernbolagen

RF § 116

Rekryteringspolicy och riktlinje för Regionkoncernen

Ärendenummer: RS 2026/585

Regionfullmäktiges beslut

- Koncernövergripande policy för rekrytering antas.

Sammanfattning

Regionstyrelseförvaltningen har tagit fram ett förslag på en koncernövergripande rekryteringspolicy. Policyn syftar till att tydliggöra principer och ansvar i rekryteringsarbetet inom koncernens samtliga verksamheter. Policyn ska bidra till att säkerställa att rekryteringar genomförs på ett transparent, rättssäkert och kompetensbaserat sätt. Policyn kompletteras av *rekryteringsprocessen-riktlinje för rekrytering* samt tillhörande riktlinjer och rutiner.

I kommande ägardirektiv behöver det förtydligas att policys som antas av fullmäktige också ska omfatta de kommunala bolagen.

Bedömning

Region Gotland och dess koncern är en stor organisation där rekrytering sker inom flertalet verksamheter och yrkesområden. För att säkerställa att rekryteringar genomförs på ett rättssäkert, transparent och kvalitetssäkert sätt finns behov av en gemensam och koncernövergripande rekryteringspolicy med tillhörande riktlinje för rekrytering. En sådan policy skapar en tydlig och gemensam inriktning för rekryteringsarbetet och riktlinjen bidrar till ett mer enhetligt och kvalitetssäkrat arbetssätt inom hela koncernen.

Ett gemensamt förhållningssätt till rekrytering bidrar även till att stärka Region Gotland och dess koncerns arbetsgivarvarumärke och till att säkerställa att organisationen kan attrahera och rekrytera den kompetens som krävs för att möta nuvarande och framtida kompetensförsörjningsbehov.

Policyn utgör ett övergripande styrdokument och kompletteras av *rekryteringsprocessen – riktlinje för rekrytering* samt tillhörande riktlinjer och rutiner.

I kommande ägardirektiv behöver det förtydligas att policys som antas av fullmäktige också ska omfatta de kommunala bolagen.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Rekryteringspolicy
Riktlinje rekrytering

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-03-05
Regionstyrelsen 2026-04-21, § 152

Skickas till
Koncernbolagen

RF § 117 Uppdrag. Förslag till traineeprogram

Ärendenummer: RS 2025/1814

Regionfullmäktiges beslut

- Återrapporteringen av regionfullmäktiges uppdrag tas emot.

Sammanfattning

Regionfullmäktige gav 2025-06-16, § 109 regiondirektören i uppdrag att ta fram ett förslag till ett traineeprogram för Region Gotlands verksamheter.

Uppdraget syftar till att stärka kopplingen mellan utbildningssektorn och Region Gotland och samtidigt bidra till en långsiktigt hållbar kompetensförsörjning.

Att införa ett traineeprogram för Region Gotland kan ses strategiskt viktigt för att kunna attrahera, utveckla och behålla framtida medarbetare. Ett traineeprogram kan också ge en bred förståelse för regionens uppdrag, organisation och styrning och bidra med nya perspektiv och kunskaper från deltagare i programmet.

Den kartläggning av aktiviteter som gjorts i samband med uppdraget, visar att det finns många pågående aktiviteter inom samtliga förvaltningar som syftar till att attrahera och rekrytera framtida medarbetare. Insatserna är verksamhetsspecifika och riktar sig till olika förvaltningars bristyrkesgrupper, främst legitimationsyrken.

Mot denna bakgrund bedöms att ett traineeprogram skulle kunna utgöra ett bra komplement till befintliga insatser. Detta genom att rikta programmet mot nyexaminerade inom regiongemensamma yrkesgrupper, där det idag inte finns ett lika tydligt strukturerat upplägg, så som exempelvis inom IT, ekonomi, HR, kvalitet- och verksamhetsutveckling, projektledning, chefs- och ledarskap samt ingenjörsyrken,

Ett genomförande förutsätter att tillräckliga resurser avsätts. Utan sådan finansiering finns risk att programmet inte kan genomföras på ett ändamålsenligt sätt. Den preliminära kostnadsbilden för ett sådant upplägg uppskattas till cirka 2,0 mnkr per år i direkta kostnader samt cirka 0,5 mnkr i indirekta kostnader. Beräkningarna är indikativa och avser att utgöra ett räkneexempel inför en eventuell fortsatt analys.

Bedömning

Ett traineeprogram bedöms kunna stärka Region Gotlands arbete med kompetensförsörjning genom att skapa en mer samordnad struktur för att attrahera och utveckla nyutexaminerade inom identifierade regiongemensamma yrkesområden exempelvis inom IT, ekonomi, HR, kvalitet- och verksamhetsutveckling, projektledning, ledarskap och ingenjörsyrken.

För att programmet ska vara genomförbart krävs:

- En tydlig ansvarsfördelning mellan berörda verksamheter.
- Avsatta resurser för genomförande och samordning.
- Förankring i berörda verksamheter.

Ett traineeprogram medför kostnader för bland annat löner, handledning, samordning och gemensamma utbildningsinsatser. Detta behöver tas höjd för vid ett införande.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-04-07

Bilaga förslag på upplägg för traineeprogram

Regionstyrelsen 2026-05-19, § 177

RF § 118

Uppdrag. Fler kulturarbetare i förskola och skola

Ärendenummer: RS 2020/1961

Regionfullmäktiges beslut

- Återrapporteringen av regionfullmäktiges uppdrag tas emot.

Sammanfattning

Vänsterpartiet inkom 2020 med en motion gällande att skapa utrymme för fler kulturarbetare i förskola och grundskola och att Region Gotland stärker och utvecklar kulturarbetet inom den gotländska för- och grundskolan. Önskemålet var att också att en plan arbetas fram för hur det skulle kunna ske i enlighet med motionens brödtext.

Motionen remitterades vidare från regionstyrelsen till barn- och utbildningsnämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden. Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen svarade på motionen liksom regionstyrelseförvaltningen 2022.

Utifrån detta beslutade regionfullmäktige 2022 att ge barn- och utbildningsnämnden i uppdrag att återkomma med förslag på utökning av befintliga och nuvarande aktiviteter. Barn- och utbildningsnämnden ställde sig då positiv till förslaget om en utökning av ramen för kulturinsatser för unga med medskicket att utökningen bör gå till insatser för barn i förskolan.

Sedan dess har arbetet med kulturgarantin följts upp, utvärderats och vidareutvecklats av både skolans och kulturens ansvariga inom Region Gotland med ett framtaget förslag på en ny kulturgaranti, se RS 2025/1805, där bedömningen är att en förbättring bör ske av flera delar inom kulturgarantin. En utökning av aktiviteter gentemot såväl förskola som grundskola och gymnasium bör ske samt förbättrad samordning och utveckling av uppdrag och aktörer. Uppdraget anses därmed återrapporterat med hänvisning till RS 2025/1805.

Bedömning

Arbetet med kultur för barn och unga i skolan har pågått sedan 90-talet och barn och unga är en prioriterad målgrupp inom Region Gotland. 2020 inkom Vänsterpartiet med en motion som behandlades 2022-02-21, § 13 med önskan om att skapa fler aktiviteter för barn och unga genom att möjliggöra för fler kulturarbetare i förskola och skola. Motionen remitterades vidare från regionstyrelsen till barn- och utbildningsnämnden (BUN) och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden (GVN). Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen svarade på motionen liksom regionstyrelseförvaltningen 2022 – att förslaget sågs som positivt men att fler aktiviteter inte kunde möjliggöras inom befintlig budget.

Därefter gav regionstyrelsen i uppdrag till BUN 2022-02-21, § 13 att återkomma med förslag på utökning av befintliga aktiviteter. BUN besvarade uppdraget med ett beslut 2022-09-14, § 84, ”barn- och utbildningsnämnden ställer sig positiva till förslaget om en utökning av ramen för kulturinsatser för unga. Merparten av den eventuella utökningen bör gå till insatser för barn i förskolan”. I förslaget föreslogs även att grundskolan skulle stärkas med fler insatser. Återrapporteringen från svaret från BUN av givet uppdrag togs inte vidare av regionstyrelseförvaltningen för återrapportering vid tillfället men arbetet med att följa upp, utvärdera och utveckla arbetet med kultur i skolan fortsatte inom båda förvaltningarna.

2025 togs rapporten Återrapportering kulturgarantin fram i ärende RS2025/1805 som följer upp och utvärderar hela arbetet med kulturgarantin och inte bara ger förslag på utökade aktiviteter.

Utifrån rapporten har regionstyrelseförvaltningen i samarbete med utbildnings- och arbetslivsförvaltningen lagt fram ett förslag på nytt arbetssätt och fler aktiviteter riktade mot såväl förskola, grundskola och gymnasium i samband med budgetprocessen inför 2027.

Uppdraget bedöms därför som återrapporterat.

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Victoria Öjefors Quinn (V).

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Motion Vänsterpartiet 2020-12-14

Regionfullmäktige 2022-02-21, § 13

Barn- och utbildningsnämnden 2022-09-14, § 84

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-04-08

Regionstyrelsen 2026-05-19, § 190

Skickas till

Barn- och utbildningsnämnden

RF § 119

Uppdrag. Förutsättningar för patientföreningar i Visbyområdet

Ärendenummer: RS 2025/2257

Regionfullmäktiges beslut

- Ärendet återremitteras i enlighet med 5 kap. 50 § kommunallagen (2017:725).

Sammanfattning

Regiondirektören har fått i uppdrag att, i samverkan med berörda förvaltningar, utreda förutsättningar och föreslå lösningar för att på lång sikt säkerställa behovet av varmvattenbad i Visbyområdet för de patientföreningar som är på Korpen (RS 2025-10-23, § 426).

En rapport har tagits fram som svarar mot uppdraget, där inledningsvis en bakgrundsbeskrivning har sammanställts för att belysa de grundläggande utgångspunkter som Region Gotland styrs och regleras av följt av en kartläggning av de olika perspektiven i sakfrågan: föreningarnas perspektiv, hälso- och sjukvårdens perspektiv, kultur och fritidsavdelningens perspektiv, lokalförsörjningsperspektivet samt allmänhetens och barnrättsperspektivet.

Sammanfattningsvis framkommer att cirka 270 personer, anslutna till 15 föreningar, och ett företag nyttjar bassängen på Korpen 5. Vilka kriterier som legat till grund för de föreningar som erbjudits tid att hyra bassängen går inte att härleda och fler föreningar än nuvarande hyresgäster uttalar önskemål om att hyra bassängen. För närvarande är bassängen uthyrd 26 timmar/vecka till de externa aktörerna och efterfrågan på bassängtider är större än tillgång.

För att skapa jämlika förutsättningar för samhällets medborgare behöver Region Gotland göra olika. Personer med större behov behöver mer stöd och insatser än de personer som klarar vardagens aktiviteter på egen hand. Sammanfattningsvis har föreningarnas medlemmar varierande grad av funktionsnedsättning. Kriteriet "patientföreningar" utan närmare specifikation tydliggör inte olika funktionstillstånds behov av anpassningar. Den stora gruppen badande är personer med smärta och värk, såsom exempelvis vid reumatiska sjukdomar. Vissa föreningsmedlemmar saknar funktionsnedsättning och har anslutit sig till föreningen för gemenskap och möjlighet till rörelse, nog så viktigt ur ett hälsoperspektiv. En mindre andel har omfattande rörelsehinder och behov av assistans för att ta sig i och ur bassängen. Således kan Region Gotland inte, ur ett funktionsrättsligt perspektiv, möta patientföreningarna som en homogen grupp om Region Gotland ska uppnå jämlikhet i levnadsvillkor såsom de nationella funktionsrättsmålen anger. Region Gotland behöver erbjuda möjligheterna till rörelse för den gotländska befolkningen på lika villkor. Individernas behov av rehabilitering och stöd till egenvårdsträning behöver hanteras individuellt och separat från föreningsverksamhetens

uppdrag. Fler invånare i Visbyområdet har behov av varmvattensträning än de som tillhör patientföreningarna.

Bedömning

Lösning på kort sikt avseende träning i varm bassäng

Mot bakgrund av slutsatserna i rapporten föreslås en lösning där behov av egenvård och friskvård möts utan föreningstillhörighet (Alternativ 2). Utifrån utgångspunkten om universell utformning, vilken går ut på att utforma tjänster och miljöer i syfte att säkerställa jämlika levnadsvillkor och skapa delaktighet för alla, bedöms det vara mer resurseffektivt att tillhandahålla varmvattenträning i ökad omfattning inom ramen för nya Solbergabadets breda utbud till allmänheten. Detta skulle även lösa den påtalade problematiken kring avsaknad av sluttande bassänggolv, då olika träningstider skulle kunna erbjuda olika djup i bassängen. Därför föreslås tre insatser för att möta målgruppernas varierande behov:

Varmvattenträning som allmänt utbud

Ett omfattande allmänt utbud av varmvattenträning på nya Solbergabadet, cirka 10 tillfällen i veckan á 20 platser per tillfälle, där den stora målgruppen personer som i dagsläget tränar på Korpen 5, men även övriga befolkningen, ges möjlighet att träna i varmt vatten. Multibassängen i nya Solbergabadet är väl tillgänglighetsanpassad med flera olika möjligheter till omklädning. Patient- och funktionsrättsföreningarnas medlemmar, så väl som övriga befolkningen erbjuds plats.

Föreningsverksamhet i bassäng eller i annan form

Några föreningar, exempelvis RBU (som har barn som behöver lära sig simma) och synskadades riksförbund (där behovet av anpassning är av annan karaktär) har så pass specifika behov att deras föreningsverksamhet i vatten fortsatt kan utgöra skäl för föreningstid i nya Solbergabadets multifunktionsbassäng. Vissa föreningar uppger föreningssamvaron vid nuvarande bassängaktivitet som en central del av föreningsaktivitetens syfte. I dessa fall bör kultur- och fritidsavdelningen erbjuda stöd och vägledning för att fortsatt främja föreningsverksamheten i annan form än bassängbad.

Ökat stöd till egenvård inom hälso- och sjukvården

Personer med omfattande rörelsehinder kan behöva stöd för att utföra rehabilitering som egenvård, i bassäng så väl som i träningslokal. Förslaget är att införa gruppträningstid, där patienter med omfattande behov av stöd för att utföra sin egenvård, kan erbjudas tid i bassängen på Korpenområdet för att träna tillsammans med assistent utifrån individuellt bedömda behov som dokumenterats i individuell rehabiliteringsplan. Hälso- och sjukvården bedömer detta behov.

Beskriven lösning är förankrad med kultur- och fritidsverksamheten samt hälso- och sjukvården som bedömer att detta kan hanteras inom befintligt uppdrag.

Lösning på lång sikt för bassängen på Korpen 5

Oavsett patientföreningarnas vistelse i bassängen på Korpen 5 behöver Region Gotland (HSF, SOF och UAF) ta ett gemensamt ställningstagande till sina kommande behov av bassäng och planera för detta.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen (HSF) bedömer att nuvarande bassäng på Korpen 5 inte kan nyttjas av patientföreningarna. Detta beror främst på säkerhetsskäl, då bassängen är lokaliserad inne i vårdlokalerna och den nuvarande lösningen innebär att extern verksamhet behöver röra sig i lokaler avsedda för vårdverksamhet. Bassängen vid Korpen har dessutom inom kort uppnått sin tekniska livslängd. Region Gotland behöver därför, oavsett ställningstagande i övrigt, planera för ett kommande reinvesteringsbehov.

För Korpen har en förstudie nyligen genomförts med utgångspunkten att bassängen behålls i befintligt läge inom anläggningen. Om regionen i detta sammanhang vill pröva en lösning som möjliggör ett bredare nyttjande kan förstudien behöva kompletteras eller delvis omarbetas. En sådan analys kan ge ett bättre underlag för att bedöma bassängens långsiktiga nyttjandegrad, verksamhetsnytta och koncernnytta i relation till investerings- och driftkostnader.

Ett omtag inom Korpenområdet (scenario 2) bedöms vara det mest ändamålsenliga alternativet att utreda vidare. Alternativet kombinerar möjlighet till ett ökat och mer breddat nyttjande med en genomförbarhet inom ramen för ett redan pågående projekt. Därmed skapas förutsättningar för att uppnå högre nyttjandegrad och bättre resurseffektivitet, utan den osäkerhet och långa process som en helt ny lokalisering innebär. För att säkerställa ett tillräckligt beslutsunderlag rekommenderas att den genomförda förstudien kompletteras med en fördjupad förstudie. Denna bör särskilt belysa förutsättningar för ökad tillgänglighet och extern access, i syfte att maximera nyttan av investeringen för både verksamheter och invånare. Beslut om att genomföra en fördjupad förstudie behöver fattas under 2026, inför planerad projekteringsstart 2027.

Flera nämnders verksamheter berörs av föreslagna lösningar, inte minst gällande ett kommande investeringsprojekt, varför besluten föreslås tas i regionfullmäktige. Förslaget kring fördjupad förstudie på Korpenområdet har förankrats med hälso- och sjukvårdsförvaltningen, och det är av brådskande karaktär att få fram ett beslut om den fortsatta inriktningen av Korpenområdets utveckling. Av det skälet bedömer regionstyrelseförvaltningen att regionstyrelsen kan föreslå fullmäktige att fatta beslut i ärendet utan att förslaget har remitterats till hälso- och sjukvårdsnämnden.

Syftet med en fördjupad utredning är att undersöka om det finns förutsättningar till ett bredare nyttjande av anläggningen. Detta berör flera verksamheter där bland annat kultur och fritid har en viktig roll som intressent och i praktiken kan behöva involveras som en form av medbeställare.

Vid en lösning med gemensamt nyttjande behöver ansvar för olika delar tydliggöras som exempelvis:

- **Fastighetsansvar** (ägende, teknisk förvaltning och fastighetsdrift) ligger hos fastighet.
- **Verksamhetsnära drift och nyttjande** av anläggningen, inklusive bokning och uthyrning av tider till föreningar och andra användare, bör hanteras av kultur och fritid.
- **Vårdverksamheten** nyttjar anläggningen genom avtal och ansvarar för den verksamhet som bedrivs i lokalerna.
- **Utbildning och social omsorgsverksamhet** så som den anpassade skolans och daglig verksamhets nyttjande av bassängen.

Hur detta ska hanteras inom ramen för ett gemensamt projekt, för den aktuella etappen, behöver diskuteras vidare med berörda. Tills vidare bedöms hälso- och sjukvårdsnämnden behöva vara ansvarig för den fördjupade förstudien, och samverka med berörda förvaltningar.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Ej relevant.

2. Ekonomiskt perspektiv

Ärendet har stor beröring kopplat till investeringsbehovet för såväl Region Gotlands egna verksamheter (HSF, SOF och UAF) såväl som föreningarnas tillgång till varmvattenbassäng. Samlokalisering av verksamheters och föreningars behov bedöms mest ekonomiskt gynnsamt.

3. Barnrättsperspektiv

Ur ett barnrättsperspektiv är en obokad öppen varmvattenbassäng tillgänglig att besöka utan föreningsanslutning, centralt för barnens möjlighet till utveckling såsom vattenvana och möjlighet att lära sig simma. Bedömningen är att ett brett allmänt utbud av bassängbad är bästa lösningen för alla barn i Visbyområdet

4. Jämställdhetsperspektiv

Ej bedömt.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Ej relevant utifrån att uppdraget rör Visbyområdet.

6. Klimat och miljöperspektiv

Ej bedömt.

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Pieter Barnard (V), Sara Lidqvist (KD), Per Edman (V), Filip Reinhag (S), Eva Ahlin (C), Maya Arfvidson (MP), Gisela Wood (L), Oscar Lindster (S), Meit Fohlin (S) och Greger Eneqvist (S).

Pieter Barnard (V) yrkar att ärendet återremitteras för klargörande kring effekterna för de föreningar som använder lokalerna idag samt mer specifikt besvara hur hälso- och sjukvårdsnämndens beslut att patientföreningarna ska vara kvar tills ett fullgott alternativ finns ska förverkligas i förhållande till förslagen i utredningen. I detta instämmer Sara Lidqvist (KD), Per Edman (V), Eva Ahlin (C), Maya Arfvidson (MP) och Gisela Wood (L).

Filip Reinhag (S) tillstyrker regionstyrelsens förslag.

Ordförande ställer proposition på om ärendet ska avgöras i dag eller återremitteras och finner att ärendet ska avgöras idag. Votering begärs.

Som propositionsordning i omröstningen gäller ja-röst för att ärendet ska avgöras idag och nej-röst för att ärendet ska återremitteras i enlighet med Pieter Barnards (V) yrkande. Omröstningen ger 41 ja-röster och 27 nej-röster. Tre ledamöter är frånvarande. **Av bilaga till protokollet framgår hur var och en röstat.**

Ordförande finner att ärendet återremitteras i enlighet med 5 kap. 50 § kommunallagen (2017:725).

Beslutsunderlag

Rapport Patient- och funktionsrättsföreningars tillgång till bassäng i Visbyområdet 2026-04-08
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-04-08
Regionstyrelsen 2026-05-27, § 220

Skickas till

Regionstyrelsen (kultur- och fritid)
Hälso- och sjukvårdsnämnden
Socialnämnden
Barn- och utbildningsnämnden

RF § 120

Uppdrag. Förbättringsförslag för tätorterna Slite, Hemse, Roma, Klintehamn, Burgsvik och Fårösund

Ärendenummer: RS 2025/2254

Regionfullmäktiges beslut

- Tekniska nämnden, barn- och utbildningsnämnden, socialnämnden, hälso- och sjukvårdsnämnden och regionstyrelsen får i uppdrag att genomföra sina utpekade förbättringsförslag som är markerade 1, 2 och 3.
- Nämnderna uppmanas att se över möjligheterna att genomföra ytterligare förbättringsförslag under 2026 med fokus på i första hand Fårösund, Burgsvik och Klintehamn.

Sammanfattning

I samband med ärendet om mål och budget 2026–2028 (RS § 426) i november 2025 gavs följande uppdrag:

”Regiondirektören får i uppdrag att ta fram minst tre förbättringsförslag som är möjliga att genomföra under 2026 i tätorterna Slite, Hemse, Roma, Klintehamn, Burgsvik och Fårösund.

Barn, ungas och barnfamiljers villkor i tätorterna bör särskilt beaktas. Denna del av uppdraget ska återrapporteras senast i februari 2026.”

Regiondirektören gav samtliga förvaltningschefer i uppdrag att inkomma med förbättringsförslag från deras respektive verksamheter. Till uppdraget gavs ingen specifik budget utan förbättringsförslagen är framtagna med krav om att de ska rymmas inom 2026 års driftbudget. De ska även rymmas inom kommande års driftbudget för inga medel för drift finns extra avsatta. Regionstyrelseförvaltningen har tolkat uppdraget som att förslagen ska vara satsningar inom tätorterna, delvis utöver ordinarie verksamhet.

Förslagen från förvaltningarna har sammanställts av regionstyrelseförvaltningen som har viktat förslagen utifrån att de ska ge positiv påverkan på barn, unga och barnfamiljers villkor, vara genomförbara 2026 samt rymmas inom årets driftbudget.

I bilagan finns flera möjliga förslag som är hämtade från lokala utvecklingsplaner och förbättringsdialoger inom arbetsmodellen för landsbygdsutveckling mellan regionen och lokala utvecklingsaktörer.

Årlig förbättringsplan

Regionstyrelsen har tidigare även fattat beslut att utifrån det uppdrag som ligger kring platsbaserad landsbygdsutveckling enligt bygdsam-modellen, ge regiondirektören i uppdrag att återkomma med en årlig förbättringsplan för

tätorterna (RS 2025/2255). Den ska ha sin utgångspunkt i lokala behov och förutsättningar och ta tillvara boendes och civilsamhällets tankar, viljor och ambitioner kring platsen. Uppdrag kommer att rapporteras i samband med budgetberedningen 2026. Detta ärende utgör en grund för hur metodiken kring en årlig förbättringsplan kan utvecklas.

Bedömning

Efter att ha sammanställt förvaltningarnas förbättringsförslag noteras att det för några av orterna (Fårösund, Burgsvik och Klintehamn) inte finns tre förslag på ytterligare satsningar under 2026 utöver ordinarie verksamhet.

Avsaknaden av extra medel för särskilda satsningar är en anledning till detta. I bilaga 1 finns dock flera möjliga förslag som är hämtade från lokala utvecklingsplaner och förbättringsdialoger mellan regionen och lokala utvecklingsaktörer. Regionstyrelseförvaltningen föreslår därför att nämnderna uppmanas se över möjligheterna att genomföra fler förbättringar under 2026 med fokus på i första hand Fårösund, Burgsvik och Klintehamn.

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Meit Fohlin (S) och Mariette Nicander (M)

Meit Fohlin (S) tillstyrker regionstyrelsens förslag. I detta instämmer Mariette Nicander (M).

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-04-02

Bilaga 1 Förbättringsförslag 2026 - 2026-04-02

Regionstyrelsen 2026-04-21, § 148

Skickas till

Tekniska nämnden

Socialnämnden

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden

Miljö- och byggnämnden

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

RF § 121

Uppdrag. Förbättringsplan för tätorterna utifrån platsbaserad landsbygdsutveckling

Ärendenummer: RS 2025/2255

Regionfullmäktiges beslut

- Regionstyrelsen får i uppdrag att från och med 2027 utveckla planerings- och uppföljningsprocessen för hela regionkoncernen, så att den inkluderar ett geografiskt perspektiv med fokus på sex tätorter (Hemse, Burgsvik, Roma, Klintehamn, Slite, Fårösund).
- Aktuellt uppdrag avslutas i och med detta beslut för vidare hantering i ordinarie verksamhet.

Sammanfattning

I mål och budget 2026 finns detta uppdrag om att ta fram årliga förbättringsplaner för tätorterna. Regionstyrelseförvaltningen uppfattar uppdraget som att de årliga förbättringsplanerna består av två delar som ska vävas samman, dels Region Gotlands perspektiv, dels det hyperlokala perspektivet (platsen).

Regionstyrelseförvaltningens förslag är att regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige att uppdraget hanteras inom Region Gotlands ordinarie ledningssystem (där planerings- och uppföljningsprocesser är en del). Regionkoncernens planering och uppföljning föreslås få ett tydligt geografiskt perspektiv. Regionstyrelsen är ansvarig för processen med koncernstyrning och ansvarig förvaltning är regionstyrelseförvaltningen.

För att leverera på uppdraget krävs att underlag från såväl Region Gotland som bygderna vävs samman i en gemensam förbättringsplan.

Regionstyrelseförvaltningens förslag är att Region Gotland har full rådighet över planen. Regionstyrelseförvaltningen är ansvarig för att sätta samma den gemensamma förbättringsplanen som delges av regionfullmäktige. Den årlig förbättringsplanen föreslås sammanställas parallellt med verksamhetsplaneringsprocessen.

Förvaltningen vill i bedömningen särskilt koppla till regionfullmäktiges prioritering "Region Gotland ska prioritera ett hållbar växande Gotland" där det beskrivs att varje serviceort ska ha en plan för utveckling och fler gotlänningar känner inflytande och ser utveckling nära där man bor.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning och motivering av förslaget till beslut är att det levererar på uppdraget om ett samlat och nytt arbetssätt för tätortsnära utveckling tillsammans med invånarna. Det svarar på hur Region Gotland systematiskt kan jobba tillsammans och nära med bygder och egna nämnder. Förvaltningen beskriver hur Region Gotland kan addera ett

geografiskt perspektiv på planerings- och uppföljningsprocessen. Förvaltningen vill samtidigt understryka att det finns risker med att lägga till perspektiv i planering och uppföljning. Likt målinflation kan det om det läggs till perspektiv bli utmaningar i prioritering och i att uppnå önskade resultat.

Det pågår ett antal utvecklingsprocesser som i allra högsta grad kopplar till uppdraget för att nämna några; samordning av samhällsbyggnadsprocessen, utveckling av hållbarhetsarbetet inom koncernen och regionstyrelseförvaltningens översyn av styrmodellen.

Förvaltningen vill i bedömningen särskilt koppla till regionfullmäktiges prioritering "Region Gotland ska prioritera ett hållbar växande Gotland" som beskrivs så här:

- **"Varför är det viktigt?"** "För att möjliggöra byggande och för att det ska vara attraktivt att bo, leva och verka över hela ön krävs att kommunikationer, teknisk försörjning, välfärd och service säkerställs och utvecklas."... "För att Gotland ska utvecklas positivt behövs också ett lyhört samarbete mellan Region Gotland och öns näringsliv."
- **Vart vill vi?** "Visby som regioncentra liksom service- och skolorterna har utvecklats vilket ökat attraktiviteten och förbättrat möjligheten att bo, leva och verka på hela ön. Varje serviceort har en plan för utveckling och fler gotlänningar känner inflytande och ser utveckling nära där man bor. Tillgängligheten till kommersiell och offentlig service har stärkts. Region Gotlands myndighetsutövning, som skapar förutsättningar för bostadsbyggande och företagande, är snabb, smidig och rättsäker."

Förvaltningen vill också särskilt koppla uppdraget med att bygga en intern struktur för att hantera landsbygdsutveckling via förbättringsplaner till att det går i riktning till att nå dessa två övergripande mål i Vårt Gotland 2040:

- Gotland är ett tryggt och inkluderande samhälle med livskvalitet för alla.
- Gotland är en nytänkande tillväxtregion med utvecklingskraft.

Mål med särskild koppling till år 2027 i Genomförandeprogram för näringslivets förutsättningar och innovation:

- 7. Det finns goda förutsättningar för hållbar platsutveckling i bygder över hela Gotland.
- 8. Gotlands attraktionskraft är stärkt.

Regeringen har i mars 2026 beslutat propositionen *Hela Sverige ska fungera – politik för starkare landsbygder* (Prop. 2025/26:158). I propositionen föreslår regeringen att regioners samrådsskyldighet i det regionala utvecklingsarbetet förtydligas för att lyfta fram det civila samhällets organisationer. Regeringen konstaterar i propositionen att sammanhållningen i samhället stärks när hela landet ges möjlighet att utvecklas utifrån sina förutsättningar. Därför bör den

lokala kunskapen och engagemanget samt platsers särskilda förutsättningar ges ett större utrymme när åtgärder utformas och beslut fattas. Regeringen anser att utvecklingen i stor utsträckning bör byggas underifrån i samverkan mellan medborgare, civilsamhälle, näringsliv, kommuner, regioner och statliga myndigheter. I propositionen beskrivs, uppdelat i fyra huvudområden, hur åtgärder inom den sammanhållna landsbygdspolitiken samt andra politikområden har eller ska bidra till starkare landsbygder i hela landet:

1. Ett starkare lokalsamhälle och en effektivare landsbygdspolitik.
2. Förenklingar för boende och företag i landsbygderna.
3. Bättre förutsättningar för bostadsbyggande, företagande och investeringar i landsbygderna.
4. Trygga, attraktiva, robusta och sammanlänkade landsbygder.

Lagen träder i kraft den 1 juli 2026. Denna proposition tillsammans med kommande slutbetänkande av SVESAM-utredningen pekar på att samverkan med lokala aktörer det inte bara är viktigt generellt utan att det kommer bli en tydligare del i det regionala utvecklingsuppdraget.

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Meit Fohlin (S), Eva Ahlin (C) och Sara Lidqvist (KD).

Meit Fohlin (S) tillstyrker regionstyrelsens förslag.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-05-26

Bilaga Arbetsmodell för landsbygdsutveckling daterad 2026-04-15

Bilaga Ett långsiktigt hållbart serviceutbud på Gotland daterad 2026-04-15

Regionstyrelsen 2026-05-27, § 222

RF § 122

Uppdrag. Analys av VA-utbyggnad och framtagande av investeringsplan

Ärendenummer: RS 2025/1811

Regionfullmäktiges beslut

- Återrapportering av regionfullmäktiges uppdrag godkänns.

Sammanfattning

Återrapportering av regionfullmäktiges uppdrag 2025-06-16, § 109.

”Tekniska nämnden får i uppdrag att analysera utbyggnaden av vatten och avlopp avseende kapacitet för utbyggnad, utbyggnadens påverkan på VA-taxor samt hur VA-utbyggnaden möjliggör för nybyggnation. Uppdraget syftar till att ge förslag på en investeringsplan som är realistisk, genomförbar och hållbar utifrån både Region Gotlands och gotlänningars möjlighet att finansiera investeringen. Uppdraget avseende taxa redovisas i samband med budgetavstämningen hösten 2025. Övriga delar av uppdraget redovisas i samband med budgetberedningen våren 2026.”

På uppdrag av regionfullmäktige 2025-06-16, § 109, har tekniska nämnden genomfört en analys av VA-utbyggnadens kapacitet, kostnader och betydelse av nybyggnation. Syftet har varit att kartlägga befintliga kapacitetsbrister och identifiera de investeringar som krävs för att säkra en fungerande VA-försörjning och möjliggöra ny bebyggelse i enlighet med regionens översiktsplan.

Resultatet visar att kapaciteten i flera delar av ön är kraftigt begränsad och det finns flera områden där det saknas kapacitet för både dricksvatten och spillvatten. Den tekniska analysen understryker ett omfattande förnyelsebehov. Ledningsnätet på cirka 190 mil, som i stor utsträckning byggdes under 60- och 70-talet har nu nått slutet av sin tekniska livslängd. Likaså kräver flera vattenverk och reningsverk omfattande renoveringar eller utbyte. Som referens kan nämnas att återanskaffningsvärdet för VA-anläggningar på Gotland beräknas till ungefär 160 tkr per invånare, vilket är mer än dubbelt så högt som rikssnittet och belyser det stora underhålls- och kapitalbehovet. Lagen om allmänna vattentjänster (LAV), där särskilt 6 § stadgar att kommunen är skyldig att ordna vatten och avlopp i områden med samlad bebyggelse om det finns risk för betydande påverkan på människors hälsa eller på miljön. Det är detta lagkrav som ligger till grund för utbyggnaderna till befintliga fastigheter som idag har enskild VA-försörjning.

Investeringarna för perioden 2027-2031 beräknas uppgå till mellan 250 och 400 mnkr per år. Dessa medel ska i huvudsak användas för att byta ut åldrande ledningsnät och renovera befintliga vattenverk för att minska underhållsskulden. Den ekonomiska kalkylen utgår från att nuvarande avskrivningskostnader ligger på drygt 80 mnkr per år. För att finansiera

investeringar som överstiger denna nivå krävs en höjning av VA-taxan. Beräkningarna visar att varje investering om 30 mnkr medför en taxehöjning på cirka en procent. Med det totala investeringsbehovet för perioden bedöms VA-taxan därför behöva höjas med i genomsnitt 10 procent per år.

För mer detaljer se teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2026-03-13.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att det finns behov av en mer samlad och långsiktig styrning av VA-verksamheten där investeringar, driftkostnader och kassaflöde hanteras i ett sammanhang.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår därför att en portföljstyrning införs för VA-verksamheten. En sådan styrning innebär att den samlade investeringsnivån planeras och prioriteras utifrån både nödvändiga åtgärder, såsom lagkrav enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster, reinvesteringar och de delar av utbyggnaden som är kopplade till exploatering, där regionen kan påverka prioritering, omfattning och tidpunkt.

Portföljstyrningen syftar till att skapa en bättre balans mellan investeringsbehov och ekonomiska konsekvenser genom att tydliggöra prioriteringar där det är möjligt och anpassa utbyggnadstakt och genomförande över tid. En sådan styrning skapar förutsättningar för en mer förutsägbar och långsiktigt hållbar utveckling av VA-taxan, samtidigt som den tydliggör vilka åtgärder som kan genomföras på kort respektive lång sikt.

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Mariette Nicander (M) och Micke Seid (MP).

Mariette Nicander (M) tillstyrker regionstyrelsens förslag. I detta instämmer Micke Seid (MP).

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-03-13

Tekniska nämnden 2026-04-01, § 58

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-04-13

Regionstyrelsen 2026-05-27, § 233

Skickas till

Tekniska nämnden

Regionstyrelseförvaltningen avd ekonomi

RF § 123

Uppdrag. Översyn och analys av resursfördelningsmodeller

Ärendenummer: RS 2025/1810

Regionfullmäktiges beslut

- Återrapportering av regionfullmäktiges uppdrag godkänns.

Sammanfattning

Återrapportering av regionfullmäktiges uppdrag 2025-06-16, § 109.

"Regionstyrelsen får i uppdrag att genomföra en översyn och analys av resursfördelningsmodellerna för barn- och utbildningsnämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, socialnämnden och hälso- och sjukvårdsnämnden. Uppdraget syftar till att säkerställa att modellerna är ändamålsenliga och träffsäkra utifrån de behov som modellerna ska säkerställa. Uppdraget redovisas i samband med budgetberedningen våren 2026."

Region Gotland använder resursfördelningsmodeller som en del av budgetfördelning inom skola, äldreomsorg och hälso- och sjukvård, kompletterat med ramtillskott och besparingar. Modellerna är en del av den treåriga budgetplaneringen och justeras årligen utifrån demografiska förändringar, medan kostnadsförändringar kopplade till exempelvis löner, avtal och internhyror hanteras separat.

Genomgången visar att modellerna inom utbildningsområdet är ändamålsenliga, rättvisa och följer nationella principer. De bidrar till en behovsbaserad fördelning av resurser, även om demografiska förändringar på sikt innebär ökade kostnadsutmaningar, särskilt kopplat till mindre elevkullar.

Inom äldreomsorgen används en resursfördelningsmodell baserad på demografi som ger stabilitet, transparens och goda planeringsförutsättningar. Modellen bedöms vara träffsäker på en övergripande nivå.

För hälso- och sjukvården tillämpas en modell med en årlig uppräknings om 2,5 procent av föregående års nettobudget, vilket bedöms vara nödvändigt för att hantera kostnadsutvecklingen till följd av demografi och medicinteknisk utveckling. Modellen skapar stabila planeringsförutsättningar i en verksamhet med strukturellt högt kostnadstryck.

Sammantaget bedöms Region Gotlands resursfördelningsmodeller vara ändamålsenliga och utgöra en stabil grund för budgetfördelning, även om det finns behov av löpande uppföljning och anpassning i takt med förändrade förutsättningar.

Bedömning

Sammantaget bedömer regionstyrelseförvaltningen att Region Gotlands resursfördelningsmodeller är ändamålsenliga och utgör en stabil grund för

budgetfördelning, även om det finns behov av löpande uppföljning och anpassning i takt med förändrade förutsättningar.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelsen 2013-10-31, § 287 Resursfördelningsmodell utifrån demografisk utveckling för äldreomsorgen

Regionstyrelsen 2019-10-23, § 313 Översyn resursfördelningsmodell hälso- och sjukvård

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningens Rapport Resursfördelningsmodell 2025

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-04-15

Regionstyrelsen 2026-05-27, § 232

Skickas till

Regionstyrelseförvaltningen avd ekonomi.

RF § 124 Uppdrag. Översyn av modell för prispåslag

Ärendenummer: RS 2025/1813

Regionfullmäktiges beslut

- Återrapportering av regionfullmäktiges uppdrag godkänns.

Sammanfattning

Följande uppdrag 2025-06-16, § 109 har tilldelats av regionfullmäktige:

Tekniska nämnden har fått i uppdrag att se över modellen för prispåslag kopplat till varuförsörjningen och ge förslag på modell som säkrar en stabil finansiering med större förutsägbarhet och lägre volatilitet för beställarna.

Varuförsörjningens prismodell är ett procentpåslag om 25 procent på inköpspriset för regioninterna kunder och 50 procent för externa kunder. När inköpspriset varierar påverkar det således kundens kostnad vid oförändrad inköpsvolym. Den prismodell som används är en vedertagen modell som är densamma som används av andra varuförsörjningsverksamheter i Sverige. I nedanstående tabell redovisas utfallet för varuförsörjningen de senaste fem åren.

Tabell 1: Intäkter, kostnader och resultat för varuförsörjningen 2021–2025 (tkr)

Organisation	2021	2022	2023	2024	2025
Intäkter	65 500	71 876	76 086	71 713	73 356
Kostnader	-63 745	-66 080	-72 053	-70 304	-72 346
Resultat	1 755	5 797	4 033	1 409	1 011

Regionstyrelseförvaltningen anser att varuförsörjningens nuvarande ekonomiska modell är ändamålsenlig och fungerar väl. Verksamheten flyttade under föregående år till nya lokaler, vilket har medfört ökade hyreskostnader. Detta innebär att resultatet framöver förväntas ligga nära noll. För perioden januari–mars 2026 redovisas ett överskott på cirka 100 000 kronor, och prognosen för delår 1 pekar mot ett överskott om cirka 800 000 kronor.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att varuförsörjningens prismodell ska bibehållas. Om varuförsörjningen fortsatt skulle redovisa betydande överskott bedöms en justering av procentpåslaget vara ett mer ändamålsenligt alternativ än att förändra prismodellen.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-03-26

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-04-14

Regionstyrelsen 2026-05-27, § 234

Skickas till

Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen

RF § 125

Uppdrag. Långsiktig modell för finansiering av mark- och exploateringsverksamheten

Ärendenummer: RS 2025/1816

Regionfullmäktiges beslut

- Redovisning av uppdrag om långsiktig modell för finansiering av mark- och exploateringsverksamheten godkänns.

Sammanfattning

Regionfullmäktige beslutade 2025-06-16, § 109 i ärendet om Mål och budget, att ge regionstyrelsen och miljö- och byggnämnden i uppdrag att presentera en långsiktig modell för finansiering av mark- och exploateringsverksamheten i syfte att balansera kostnader och intäkter över år. Regionfullmäktige beslutade också att uppdraget ska återrapporteras till budgetberedningen 2026.

Under hösten 2025 och våren 2026 har mark- och exploateringsverksamheten lagt ett stort fokus på det givna uppdraget i arbetet med att ta fram exploateringsplan- och budget för åren 2027-2031.

Att balansera kostnader och intäkter över år för ett exploateringsprojekt är inte möjligt då kostnaderna för ett projekt är investeringstungt i början och intäkter kommer först när försäljning av mark kan ske. Försäljning kan först ske när området som ska säljas är iordningställt och när den infrastruktur som krävs är utbyggd. I ett exploateringsprojekt ska dock exploateringsnettot i normalfallet leda till ett positivt resultat till jämfört med ett rent investeringsprojekt som enbart genererar kostnader.

Mark- och exploateringsverksamheten har tittat på helheten i exploateringsplan och budget 2027-2031 för att hitta en bättre balans i kostnader och intäkter. Störst fokus har lagts på Stadsutveckling Visborg där en lägesrapport har tagits fram. Exploateringsplan och budget 2027-2031 för Stadsutveckling Visborg har tagits fram utifrån den prioriteringsordning som beslutats för det mellanalternativ som beskrivs i lägesrapporten. Kort beskrivet innebär ett mellanalternativ:

- Fokus på ett utvecklingsområde i taget, det vill säga ett område som har behov av samma infrastruktur. På så sätt begränsas de initiala investeringsutgifterna, infrastrukturen får en högre nyttjandegrad och tillgång till byggbar mark matchar bättre efterfrågan.
- Arbeta vidare med övergripande utredningar kopplat till utmaningarna så som vattenfrågor, investeringar i infrastruktur och tillståndsfrågor.
- Fortsätta arbeta med pågående projekt.

Kostnader och intäkter för Stadsutveckling Visborg under perioden 2027-2031 är hänfödda framför allt till redan tecknade avtal med byggherrar och antagna

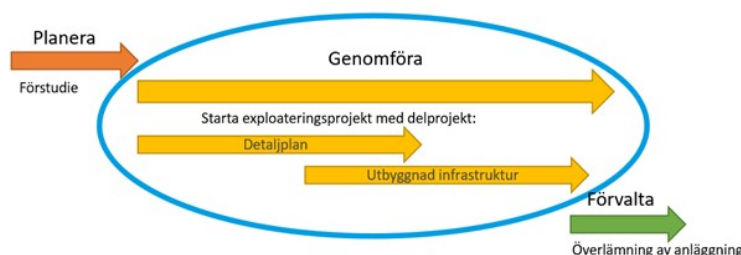
detaljplaner där Region Gotland som huvudman är skyldig att iordningställa infrastrukturanläggningar. Lägesrapporten för Stadsutveckling Visborg och den nya prioriteringsordningen har resulterat i att investeringarna under perioden minskat med cirka 100 miljoner kronor i jämförelse med Exploateringsplan och budget 2026-2030.

Utöver detta har mark- och exploateringsverksamheten sett över driftbudgeten för exploateringsprojekten och landat i att den nivå på budget som sattes under 2026 kan bibehållas under de kommande åren för exploateringsprojekten. Tidigare år har driftbudgeten för verksamheten ändrats från år till år och mer medel äskats för kommande år. Arbetet med exploateringsplan och budget 2027-2031 har därför också medfört att inga extra medel för exploateringsprojektens driftbudget äskas i mål- och budget för åren 2027-2029. Detta förutsätter dock att verksamheter som tidigare fått utökad ram för personella resurser för deltagande i exploateringsprojekt, i första hand arbetar med pågående exploateringsprojekt och om utrymme finns bidrar i linjeverksamhetens övriga arbete.

För att utveckla exploateringsplan- och budget för att hitta en ännu bättre balans mellan kostnader och intäkter över en längre tidsperiod föreslås följande förändringar:

- I exploateringsprocessen tas alltid en förstudie fram innan regionstyrelsen fattar beslut om att ett exploateringsprojekt ska påbörjas eller ej. Nu föreslås att förstudierna ska kompletteras med ett förslag till regionstyrelsen om när i tid exploateringsprojektet kan starta utifrån gällande exploateringsplan och budget. Detta för att få den bästa möjliga balansen mellan exploateringsintäkter och exploateringskostnader över tid.

Exploateringsprocessen

- I arbetet med att ta fram förstudier har alltid mark- och exploateringsavdelningen en dialog med andra delar inom samhällsbyggnadsprocessen för att se om det planeras investeringar i anslutning till det exploateringsområde som föreslås. Förvaltningen föreslår att förstudierna ska kompletteras med en beskrivning om vilka investeringar som måste ingå i exploateringsprojektet och vad som egentligen är rena investeringsprojekt som hade behövt genomföras

även om exploateringsområdet inte tillkommer. Detta för att visa på ett mer korrekt exploateringsnetto för respektive projekt.

- Exploateringsplan- och budget föreslås från och med 2028 redovisa kalkyler som sträcker sig över minst 10 år. Kalkylerna ska särskilt redovisa vilka investeringar som hade genomförts även om exploateringsområdet inte tillkommit. Detta för att visa på ett mer korrekt exploateringsnetto för respektive projekt.

Bedömning

Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen och regionstyrelseförvaltningen gör bedömningen att regionstyrelsen kan godkänna redovisning av uppdrag om långsiktig modell för finansiering av mark- och exploateringsverksamheten som redovisas i denna tjänsteskrivelse. Arbetet med Exploateringsplan och budget 2027-2031 samt lägesrapporten har medfört att både investeringsbudget och driftbudget är mer balanserad än tidigare.

Förvaltningarna gör också bedömningen att det är positivt att utveckla exploateringsplan- och budget från och med år 2028 och samtidigt också utveckla de förstudier som genomförs innan beslut om ett exploateringsprojekt tas.

Mark- och exploateringsverksamheten arbetar kontinuerligt med ständiga förbättringar för finansiering av mark- och exploateringsverksamheten särskilt då exploateringsplan- och budget årligen revideras.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att redovisningen av uppdraget följer de riktlinjer som togs fram för exploateringsredovisning 2022.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att det redovisade uppdraget bidrar till en positiv effekt för det ekonomiska perspektivet. De exploateringskalkyler som tas fram för exploateringsprojekten är långsiktiga och visar på intäkter och kostnader och exploateringsnettot för respektive projekt.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att barnperspektivet inte påverkas.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att jämställdhetsperspektivet inte påverkas.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att landsbygdsperspektivet inte påverkas.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att klimat och miljöperspektivet inte påverkas.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionfullmäktige 2025-06-16, § 109

Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-05-11

Regionstyrelsen 2026-05-27, § 237

Skickas till

Miljö- och byggnämnden

Tekniska nämnden

RF § 126

Uppdrag. Förbättringsförslag från Gotlandshem AB inom socioekonomiskt utsatta bostadsområden

Ärendenummer: RS 2026/670

Regionfullmäktiges beslut

- Uppdraget anses härmed vara slutrapporterat.

Jäv

Lina Runander (M), Katrina Ansarfwe (S) och Sara Lidqvist (KD) anmäler jäv och deltar inte i handläggningen av ärendet.

Sammanfattning

Gotlandshem AB fick i Mål- och budget 2026–2028 i uppdrag att ta fram minst två förbättringsförslag som var möjliga att genomföra under 2026 i mer socialt utsatta bostadsområden. Arbetet ska ta sin utgångspunkt i de lokala behoven och förutsättningarna och gärna ske i dialog med de boende.

Gotlandshem AB redovisade enligt uppdrag två förbättringsförslag på ägarmöte i februari 2026 enligt bilagd rapport.

En samverkansmodell för vräkningsförebyggande arbete, där Gotlandshem bidrar med etablerad kunskap och metodstöd för att skapa ett partsoberoende arbetssätt på Gotland, tillsammans med Region Gotland, Kronofogden, civilsamhället och andra hyresvärdar. Detta stärker likvärdighet, minskar risken för bostadsförluster och skapar bättre stödvägar för hushåll med mer komplexa behov.

Unga i arbete – gröna sommarjobb och trygghetsskapande aktiviteter, genom pilot ”rent och snyggt” med gröna sommarjobb kopplat till områdesaktiviteter. Förslaget svarar mot boendes upplevda problem med nedskräpning och stärker trygghet, gemenskap och ungas etablering.

Bedömning

Insatserna bedöms kunna ge effekter redan under 2026 och insatserna bidrar också till arbetet med att uppfylla regionfullmäktiges prioritering *”hälsofrämjande arbete och tidiga, förebyggande insatser”*.

Ärendets behandling under mötet

Lina Runander (M), Katrina Ansarfwe (S) och Sara Lidqvist (KD) anmäler jäv och deltar inte i handläggningen av ärendet.

Anförande hålls av Meit Fohlin (S) och Jörgen Benzler (V).

Meit Fohlin (S) tillstyrker regionstyrelsens förslag. I detta instämmer Jörgen Benzler (V).

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelsen 2025-10-23, § 426

Rapport från Gotlandshem AB ”Förbättringsförslag inom socioekonomiskt utsatta bostadsområden”.

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-03-11

Regionstyrelsen 2026-04-21, § 145

RF § 127

Motion. Mätning av drogrester i avloppsvattnet

Ärendenummer: RS 2025/1703

Regionfullmäktiges beslut

- Motionen anses besvarad.

Sammanfattning

Anna Hrdlicka (L) och Frans Brozén (L) yrkar i en motion att Region Gotland ska utreda och därefter införa reguljära mätningar av drogrester i avloppsvatten som ett ytterligare verktyg i det drogförebyggande arbetet. Tekniska nämnden har yttrat sig i frågan och föreslår att Region Gotland bör avvakta Folkhälsomyndighetens kommande riktlinjer och modell för avloppsmätningar. När dessa är fastställda kan regionen ta ställning till metod, ansvar och kostnader utifrån de nationella förutsättningarna. Regeringen gav den 19 december 2024 Folkhälsomyndigheten i uppdrag att ta fram ett nationellt system för hur avloppsmätningar ska användas av kommuner och andra berörda aktörer, inklusive modell, kvalitetssäkring, finansiering och nyttobedömning. Uppdraget ska slutredovisas den 31 mars 2026 varefter Regeringskansliet kan fortsätta bereda förslaget. Regionstyrelseförvaltningen instämmer med tekniska nämndens bedömning att Region Gotland bör avvakta resultatet av det nationella arbetet. När nationella riktlinjer och strukturer finns på plats blir förutsättningarna också bättre för likvärdighet, jämförbarhet och kvalitet i Gotlands lokala ANDTS-arbetet. Regionstyrelseförvaltningen föreslår därför att motionen anses besvarad och att Region Gotland följer utvecklingen och återkommer i frågan efter Folkhälsomyndighetens redovisning.

Bedömning

Avloppsmätningar kan potentiellt vara ett kompletterande kunskapsunderlag inom det långsiktiga ANDTS-arbetet då metoden ger en övergripande bild av drogtrender i en befolkning. Regionstyrelseförvaltningen konstaterar samtidigt att frågan nu bereds nationellt, där Folkhälsomyndigheten ska föreslå hur metoden ska användas i kommuner, hur kvalitet och uppföljning ska säkerställas samt hur ett system kan finansieras. Regionstyrelseförvaltningen instämmer med tekniska nämndens bedömning att det inte är ändamålsenligt att Region Gotland initierar egna parallella utredningar eller införanden i nuläget. Ett nationellt ramverk skapar bättre förutsättningar för enhetliga och jämförbara resultat över landet, kostnadseffektivitet, långsiktig rättssäkerhet och gemensamma arbetssätt i det lokala brottsförebyggande och folkhälsoinriktade arbetet.

När den nationella modellen är presenterad finns förutsättningar att återkomma i frågan. Förvaltningen föreslår därför att motionen anses besvarad,

samt att Region Gotland följer utvecklingen och återkommer när Folkhälsomyndigheten redovisat sitt uppdrag.

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Greger Eneqvist (S).

Greger Eneqvist (S) tillstyrker regionstyrelsens förslag.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Motion daterad 2025-08-29

Tekniska nämndens yttrande daterad 2026-02-12

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-03-11

Regionstyrelsen 2026-04-21, § 160

Skickas till

Motionären

RF § 128 Motion. Kompiskort

Ärendenummer: RS 2025/1827

Regionfullmäktiges beslut

- Motionen anses besvarad.

Sammanfattning

Sara Lidqvist (KD) yrkar i en motion att Region Gotland inför ett kompiskort.

Motionären lyfter fram att regionfullmäktige beslutat att prioritera hälsofrämjande och förebyggande arbete inom Region Gotland. Eftersom personer med funktionsnedsättning ofta behöver extra stöd för att kunna delta i aktiviteter, så föreslås fri entré för medföljare eller stödperson som ett sätt att underlätta och öka deltagandet.

Motionären förklarar att det idag finns arrangörer som erbjuder fri entré, men att kraven och tillvägagångssätten varierar. För att förenkla och förtydliga dessa ser motionären ett behov av samordning. Det finns kommuner i Sverige som erbjuder något som kallas för kompiskortet – ett slags kort som gör det möjligt för personer med funktionsnedsättning att gratis ta med sig en valfri stödperson på gymnastikpass, innebandymatcher, studiecirkelar, författarträffar, konserter, vattenträning och så vidare. I motionen föreslås att Region Gotland inför något motsvarande.

Motionen har varit på remiss till socialförvaltningen som skriver:

”Socialförvaltningen är positiva till idén om ett kompiskort då det är en relativt lätthanterlig tillika ekonomisk insats, men med stor potential att göra skillnad för de som blir beviljade ett kompiskort. Socialförvaltningen ser dock ett behov att det tydligt utreds för- respektive nackdelar med hur kompiskortsverksamheten bäst kan organiseras inom/ mellan Region Gotlands förvaltningar.”

Regionstyrelseförvaltningen instämmer i att kompiskortet kan ha positiva effekter på folkhälsan och ser i likhet med socialförvaltningen ett behov av att utreda för- och nackdelar samt hur verksamheten bäst organiseras.

Regionstyrelseförvaltningen har sedan tidigare ett uppdrag att utreda förutsättningarna för införande av ett pluspolarkort som även det är ett slags kort som samordnas av kommun/region, ger medföljare fri entré och som syftar till att ge medborgare med funktionsnedsättning lika förutsättningar att delta på aktiviteter. På regionstyrelsens sammanträde 2025-04-22, § 197 i ärende RS 2020/260 gavs följande uppdrag:

Regiondirektören får i uppdrag att utreda förutsättningarna för införande av pluspolarkort. Nytt ärendenummer för uppdraget är: 2025/1189.

Regionstyrelseförvaltningen anser att det pågående uppdraget motsvarar motionens förslag och bedömer därför motionen som besvarad.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att förslaget kan ha positiva effekter på folkhälsan hos personer med funktionsnedsättning samt att en samordning kan vara en del av Region Gotlands hälsofrämjande arbete och förebyggande insatser. Regionstyrelseförvaltningen ser emellertid att det finns likheter mellan det pågående uppdraget och motionen att utreda förutsättningarna för införande av pluspolarkort och anser därför motionen besvarad.

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Sara Lidqvist (KD), Oscar Lindster (S) och Maya Arfvidson (MP).

Sara Lidqvist (KD) yrkar att motionen bifalls.

Oscar Lindster (S) tillstyrker regionstyrelsens förslag. I detta instämmer Maya Arfvidson (MP).

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och Sara Lidqvists yrkande och finner att regionstyrelsens förslag vinner bifall.

Beslutsunderlag

Motion 2025-09-22

Socialnämnden 2026-02-06, § 15

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-04-20

Regionstyrelsen 2026-05-19, § 209

Skickas till

Motionären

RF § 129 Individrapportering av ej verkställda beslut

Ärendenummer: RS 2026/1159

Regionfullmäktiges beslut

- Socialnämndens rapportering tas emot.

Sammanfattning

Socialnämnden har enligt 34 kap 1 § socialtjänstlagen (SoL), 28 f § lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och 12 kap 3 § kommunallagen (KL) skyldighet att till Inspektionen för vård och omsorg (IVO), regionens revisorer samt regionfullmäktige rapportera in gynnande beslut som inte verkställts inom tre månader från beslutsdatum. Skyldigheten omfattar att rapportera in avbrott i verkställigheten, om beslutet inte har kunnat verkställas på nytt inom tre månader från dagen för avbrottet. Rapporteringen till IVO görs på individnivå och sker en gång per kvartal. Som en yttersta konsekvens kan IVO hos förvaltningsrätten ansöka om att en särskild avgift döms ut om beslutet ej verkställts inom skälig tid. Rapporter har lämnats från omsorgen om personer med funktionsnedsättning, individ- och familjeomsorgen samt äldreomsorgen. Socialförvaltningen har i härvarande redovisning rapporterat 47 beslut till IVO.

Rapporteringen till IVO är gjord innan denna sammanställning skickas som rapport till socialnämnden. Efter beslut i socialnämnden överlämnas rapporten och socialnämndens beslut till regionfullmäktige och revisorerna.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att socialnämndens rapport kan tas emot.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-02-02
Bilaga 1–4 (LSS FUNK, SoL FUNK, SoL IFO, SoL ÄO)
Socialnämnden 2026-04-16 § 63
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-04-27
Regionstyrelsen 2026-05-19, § 212

Skickas till

Socialnämnden

RF § 130 Avsägelse till regionfullmäktige

Regionfullmäktiges beslut

- Hilda Glansholm (C) befrias från uppdraget som ersättare i regionfullmäktige.

Sammanfattning

Hilda Glansholm (C) har avsagt sig uppdraget som ersättare regionfullmäktige.
Inkom 2026-04-28 RS 2026/1201.

Skickas till

Den berörda
Partiet
politikerarvoden@gotland.se
Länsstyrelsen

RF § 131 Avsägelser och fyllnadsval

Regionfullmäktiges beslut

De ledamöter som avsagt sig sina uppdrag entledigas och nya ledamöter utses enligt nedan:

- John Herlitz (M) har avsagt sig uppdraget som nämndeman i Gotlands Tingsrätt. Inkom 2026-03-02, RS 2026/601.
- Som ny nämndeman i Gotlands Tingsrätt efter John Herlitz (M) utses Monica Westfält Nilsson (M). Inkom 2026-03-23, RS 2026/826.
- Hilda Glansholm (C) har avsagt sig uppdraget som ledamot i gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden. Inkom 2026-04-28, RS 2026/1202.
- Som ny ledamot i gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden efter Hilda Glansholm (C) utses VAKANT (C).
- Leiph Berggren (L) har avsagt sig uppdraget som ersättare i barn- och utbildningsnämnden. Inkom 2026-05-25, RS 2026/1305.
- Som ny ersättare i barn- och utbildningsnämnden efter Leiph Berggren (L) utses Oskar Karl Pettersson (L). Inkom 2026-06-12, RS 2026/1399.
- Eva Ahlin (C) har avsagt sig uppdraget som ersättare i barn- och utbildningsnämnden. Inkom 2026-05-26, RS 2026/1307.
- Som ny ersättare i barn- och utbildningsnämnden efter Eva Ahlin (C) utses Thorwald Larsson(C). Inkom 2026-06-10, RS 2026/1378.
- Annette Sjöberg (S) har avsagt sig uppdraget som ersättare i gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden. Inkom 2026-06-12, RS 2026/1394
- Som ny ersättare i gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden efter Annette Sjöberg (S) föreslås VAKANT (S).

Att inträda enligt gällande turordning.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på förslagen och finner att de bifalls.

Skickas till

Berörda nämnder
Berörda partiexpeditioner
Gotlands Tingsrätt
politikerarvoden@gotland.se

RF § 132 Medborgarförslag; beslutade

Regionfullmäktiges beslut

Anmälda och beslutade medborgarförslag i enlighet med förteckningen läggs till handlingarna.

Sammanfattning

Camilla Wessbergs medborgarförslag ang Tankar om Hemse.
Inkom 2024-08-06, RS 2024/1782.

Beslut i regionstyrelsen 2026-04-21, § 161.

Frans Anders Lundqvists medborgarförslag om Nya små kalkbrott i socknarna kan bli till vattenreservoarer. Inkom 2025-05-08, RS 2025/1223.

Beslut i regionstyrelsen 2026-05-19, § 210.

Peter Hägglunds medborgarförslag om Stark socken - kartlägg och iordningsställ grävda brunnar på Gotland. Inkom 2025-08-20, RS 2025/1633.

Beslut i regionstyrelsen 2026-05-19, § 211.

RF § 133 Nya motioner

Regionfullmäktiges beslut

- Motionerna överlämnas till regionstyrelsen för beredning.

Sammanfattning

Följande motioner har inkommit:

Motion från Sara Lidqvist (KD) gällande Omarbeta villkor för kultur- och fritidsstöd. RS 2026/1351.

Motion från Sara Lidqvist (KD) gällande Minska social isolering inom LSS. RS 2026/1365.

Motion från Frans Brozén m.fl gällande Barn och unga i fokus. RS 2026/1403.

Motion från Gisela Wood (L) gällande Inventering av tillgänglighet i offentliga miljöer. RS 2026/1413.

Motion från Gisela Wood (L) gällande Återinför fysiska busstidtabeller. RS 2026/1414.

Motion från Gisela Wood (L) gällande Införande av hjälpmedelsjour. RS 2026/1415.

Motion från Gisela Wood (L) gällande Handikapparkeringar. RS 2026/1416.

Motion från Gisela Wood (L) gällande Tillgänglighetskrav i framtida upphandling av kollektivtrafik. RS 2026/1417.

RF § 134 **Nya interpellationer**

Regionfullmäktiges beslut

- Interpellationerna besvaras vid nästa sammanträde.

Sammanfattning

Följande interpellationer har inkommit:

Interpellation från Gisela Wood (L) till tekniska nämndens ordförande Mariette Nicander (M) gällande Tillgänglighet i kollektivtrafiken, RS 2026/1404.

Interpellation från Gisela Wood (L) till tekniska nämndens ordförande Mariette Nicander (M) gällande Tillgänglighet i offentliga miljöer, RS 2026/1405.

Interpellation från Gisela Wood (L) till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Filip Reinhag (S) gällande Hjälpmedelsjour, RS 2026/1406.

Interpellation från Eva Ahlin (C) gällande Likvärdig tillgång till TBE-vaccination för Region Gotlands personal, RS 2026/1407.

Interpellation från Eva Ahlin (C) gällande Rådgivning kring enskilt VA, RS 2026/1408.

RF § 135

**Interpellation. Försäljning av
Strandgården i Fårösund**

Ärendenummer: RS 2026/1177

Sammanfattning

Ärendet utgår på grund av ledamots frånvaro.
Interpellationen besvaras vid nästa sammanträde.

RF § 136

Interpellation. Ett års väntetid till BUP?

Ärendenummer: RS 2026/1181

Sammanfattning

Ärendet utgår på grund av ledamots frånvaro.
Interpellationen besvaras vid nästa sammanträde.

RF § 137

Enkla frågor

Sammanfattning

Lena Lind (MP) ställer fråga till Mariette Nicander (M) angående införandet av ”Bussiga kortet” i stadstrafiken.

Bilaga 1 § 97**Ersättning till Region Gotlands förtroendevalda 2027****Förslag****Ersättning till Region Gotlands förtroendevalda 2027:****Uppräkning från tre till två års eftersläpning****Ökning av RSO från 100% till 110 % av riksdagsmannaarvodet****Tekniska nämndens ordförandeuppdrag utökas från 60% till 70 %****Nytt gruppleदारarvode 10 % för gruppledare i parti som saknar regionråd****Arvodesbelopp för förtroendevalda**

2026 års belopp uträknade utifrån riksdagsmannaarvode med **2 års eftersläpning** (riksdagsmannaarvode 2024 = 75 500 kr/mån istället för 2023 (73 000 kr) som i den nuvarande regeln med 3 års eftersläpning.)

Årsarvode betalas per månad till:	Månad	År
Regionstyrelsens ordförande (100 % tjänstgöring)	73 000	876 000
Regionstyrelsens ordförande (110 % tjänstgöring)	83 050 (+13,8%)	(2023-01-01) 996 600 (2026-01-01)
Övriga regionråd (beloppet gäller vid 100 % tjänstgöring, i annat fall betalas ersättning i proportion till tjänstgöringsgraden)	65 700 67 950 (+3,4%)	788 400 815 400

Regionstyrelsens ordförandes månadsarvode ska vara **110 %** av riksdagsmannaarvodet. Övriga regionråds månadsarvode ska vara 90 % av riksdagsmannaarvodet.

Ersättningen till nedanstående ordförande är beräknat med utgångspunkt från årsarvodet till övriga regionrådsuppdrag som innefattar 100 % tjänstgöring. Huvudprincipen är att vice ordförande erhåller 10 % av sin ordförandes arvode, med undantag av regionstyrelsen och med vissa andra.

Årsarvode för 100 % tjänstgöring betalas till ordförande i: Årsarvode för 110 % tjänstgöring betalas till ordförande i:	Ordf. Regionråd 100 %	1:e vice ordf. Regionråd 50 %	2:e vice ordf. Regionråd 75 %
Regionstyrelsen	876 000 996 600	394 200 407 700	591 300 611 550

Årsarvode för 80 % tjänstgöring betalas till ordförande i:	Ordf.	1:e vice ordf. 10 %	2:e vice ordf. 10 %
Hälso- och sjukvårdsnämnden	630 720 652 320	63 072 65 232	63 072 65 232
Socialnämnden	630 720 652 320	63 072 65 232	63 072 65 232

Årsarvode för 70 % tjänstgöring betalas till ordförande i:	Ordf.	1:e vice ordf. 10 %	2:e vice ordf. 10 %
Tekniska nämnden (om TN utökas till 70 %)	570 780	57 078	57 078

Årsarvode för 60 % tjänstgöring betalas till ordförande i:	Ordf.	1:e vice ordf. 10 %	2:e vice ordf. 10 %
Barn- och utbildningsnämnden	473 040 489 240	47 304 48 924	47 304 48 924
Tekniska nämnden	473 040	47 304	47 304
Miljö- och byggnämnd	473 040 489 240	47 304 48 924	47 304 48 924

Årsarvode för 50 % tjänstgöring betalas till ordförande i:	Ordf.	1:e vice ordf. 10 %	2:e vice ordf. 10 %
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	394 200 407 700	39 420 40 770	39 420 40 770

Årsarvode för 20 % tjänstgöring betalas till ordförande i:	Ordf.	1:e vice ordf. 10 %	2:e vice ordf. 10 %
Socialnämndens individutskott	157 680	15 768	15 768
För beredskapstjänstgöring betalas tillägg med	163 080 15 000	16 308 7 500	16 308 7 500

Årsarvode för 10 % tjänstgöring betalas till ordförande i:	Ordf.	1:e vice ordf.	2:e vice ordf.
Regionfullmäktige	78 840 81 540	15 768 (20%) 16 308 (20%)	15 768 (20%) 16 308 (20%)

Årsarvode för 10 % tjänstgöring betalas till ordförande i:	Ordf.	1:e vice ordf.	2:e vice ordf.
Regionens revisorer	78 840 81 540	7 884 8 154	
Överförmyndarnämnden	78 840 81 540	7 884 8 154	

Årsarvode för 2,5 % tjänstgöring betalas till ordförande i:	Ordf.	1:e vice ordf.	2:e vice ordf.
Miljörådet	19 710 20 385		
Tillgänglighetsrådet (inte om uppdraget innehas av Regionråd)	19 710 20 385		
Pensionärsrådet (inte om uppdraget innehas av Regionråd)	19 710 20 385		

Årsarvode för 1,4 % tjänstgöring betalas till ordförande i:	Ordf.	1:e vice ordf. 15 %	2:e vice ordf.
Valnämnden	11 038 11 416	1 656 1 712	
Patientnämnden	11 416	1 712	

Årsarvode för ordförandens tjänstgöring betalas med dubbelt grundarvode samt dubblerat timarvode i:			
Patientnämnden			
Av styrelser/nämnder utsedda kommittéer, samarbetsorgan m.m.			

Årsarvode 8 % respektive 20 % till vissa övriga ledamöter:	
8 % till ledamöter i regionstyrelsen (gäller inte regionråd på 100 %)	63 072 65 232
20 % till ledamöter i regionstyrelsens arbetsutskott (gäller inte regionråd på 100 %)	157 680 163 080

Årsarvode 8 % respektive 20 % till vissa övriga ledamöter:	
8 % till ledamöter i regionstyrelsens regionala utvecklingsutskott (gäller inte regionråd på 100 %)	63 072 65 232
Årsarvode 5 % "Gruppledararvode"	
5 % till ledamot som är gruppledare i regionfullmäktige.	39 420 40 770
10 % till ledamot som är gruppledare i regionfullmäktige och som inte är regionråd.	81 540

Sammanträdesarvoden

Grundarvode betalas med 703 kronor. (Beräknas genom formeln $1,07 \% \times \text{månadsarvode}$ för Övriga regionråd, 65 700 kronor = 702,99 kronor).

Grundarvode betalas med 727 kronor. (Beräknas genom formeln $1,07 \% \times \text{månadsarvode}$ för Övriga regionråd, 67 950 kronor = 727,07 kronor).

Timarvode betalas med 237 kronor för hel timme. (Beräknas genom formeln $0,36 \% \times \text{månadsarvode}$ för Övriga regionråd, 65 700 kronor = 236,52 kronor)

Timarvode betalas med 245 kronor för hel timme. (Beräknas genom formeln $0,36 \% \times \text{månadsarvode}$ för Övriga regionråd, 67 950 kronor = 244,62 kronor)

Timarvode för del av timme – betalas för varje påbörjad halvtimme med hälften av timarvodet.

Bilaga 2 § 97**Arvoden Pol.sek. inför mandatperiod 2027-2031****Förslag arvoden**

Upprättat vid budgetberedning 2026 av Sara Lidqvist KD, Johan Malmros C, Gisela Wood L, Maya Arwidsson MP, Meit Fohlin S, Lars Engelbrektsson SD

Politiska sekreterare

Mandat	Procent tjänst
1-6	50 %
7-14	80 %
>15	150 %

Beräknad ungefärlig kostnad 1 milj

Gruppledare RF

Förslag:

- Gruppledare i parti som saknar regionråd - 10%
- Gruppledare i parti med regionråd - 5%

Förändringar i andra arvoden

Se tabell

Principer:

- Vi går från tre års eftersläpning till två
- Regionråd har 90% av vad riksdagsarvoden var för två år sedan
- Regionstyrelsens ordförande har 110% av vad riksdagsarvoden var för två år sedan
- Ordförande Tekniska nämnden höjs till 70%
- Patientnämnd och Valnämnd har samma princip
- Regionråd har rätt till förmånscykel, friskvårdsbidrag och möjlighet att boka regionens cyklar och bilar för uppdrag
- Regionråd ska gå ner motsvarande procent i arbetstid på ordinarie jobb

Att se över:

- Ordf BUN och Individutskott - ligger förmodligen lågt
- Ordf Kultur- och fritidsnämnd - storlek på uppdrag
- Tjänstepension vid förlorad arbetsinkomst - regleras som facklig tjänstgöring?
- Semesterersättning - regleras som facklig tjänstgöring?

Centerpartiet, Kristdemokraterna, Liberalerna

Budget för Region Gotland 2027

1. Inledning.....	1
2. Ordning och reda i ekonomin.....	3
3. Inflyttning och utveckling	6
4. Vatten och klimat.....	6
5. Säkra välfärden.....	7
6. Kultur, fritid och civilsamhälle.....	8
7. Uppdrag	9

1. Inledning

Ansvar, Fokus, Närhet

Gotland behöver kunna stå starkt på egna ben.

I väntan på att staten tar samma ansvar för sina öar som är självklart i många andra länder i Europa, behöver vi själva ta ansvar för vår välfärd, för att vända befolkningstrenden och för en ekonomi som håller över tid. Vi accepterar inte att räkningen skickas till nästa generation gotlänningar.

Vi är inte ett offer för omständigheterna. Vi har makten att forma vår framtid. Men det kräver ett politiskt ledarskap som klarar av att fokusera och prioritera, och som inte pekar på andra när utmaningarna blir för stora.

Region Gotland står vid ett vägskäl. Plankalkylen för 2027 - 2029 visar ett resultat som försämras från +30 mnkr 2027 till -214 mnkr 2029. Nämnderna äskar 256 mnkr i ramtillskott utöver vad som redan är inarbetat. Investeringsplanen omfattar 5,8 miljarder kronor över planperioden. Om allt detta skulle genomföras hamnar låneskulden 2029 på närmare 4 miljarder. Räntekostnaderna ensamt skulle då närma sig

120 mnkr per år, motsvarande närmare en hel skattekrone. Från 100% måluppfyllelse 2022 så missades 3 av 4 finansiella mål under 2025.

Finansiella mål	Prognos 2026	År 2025	År 2024	År 2023	År 2022
Årets resultat uppgår till minst 2 procent av skatteintäkter, utjämningsbidrag och generella statsbidrag, %	-0,6	0,9	-2,7	-0,1	3,8
Självfinansieringsgrad av investeringar i skattefinansierad verksamhet uppgår till minst 100 procent, % *	68	78	104	132	151
Låneskulden får uppgå till högst 15 procent av skatteintäkter, utjämningsbidrag och generella statsbidrag, % *	21,6	15,3	11,1	8,4	7,7
Soliditeten inklusive samtliga pensionsförpliktelser ska stärkas, %	6,4	5,9	4,6	8,2	10,7

* nyckeltalen mäts som ett genomsnitt för en rullande femårsperiod (år x-2, x-1, x, x+1 och x+2 där x är innevarande år), om självfinansieringsgraden överstiger 100 procent finansieras även investeringar i avgiftsfinansierad verksamhet helt eller delvis.

Detta budgetalternativ är inför valet 2026 det enda samlade förslaget för hur Region Gotlands ekonomi ska föras tillbaka i balans. Det socialdemokratiska och moderata styret har valt att inte lägga någon budget innan valet. Vi menar att gotlänningarna har rätt att veta vilka vägval som föreslås före valet.

” Det handlar om att avsluta saker som inte tillför tillräckligt värde för gotlänningar likväl som att inleda satsningar för ökade skatteintäkter; inflyttning, fler jobb och växande företag. ”

Centerpartiet, Kristdemokraterna och Liberalerna lägger detta gemensamma budgetalternativ i god tid inför 2027, för att det nödvändiga arbetet ska kunna påbörjas. Det handlar om att avsluta saker som inte tillför tillräckligt värde för gotlänningar likväl som att inleda satsningar för ökade skatteintäkter; inflyttning, fler jobb och växande företag.

Det här budgetalternativet är en utvecklingsbudget, men inom en ekonomisk ram som faktiskt går ihop. Förutom att värna välfärden vill vi satsa på åtgärder som skapar jobb och inflyttning.

” Låneskulden har hittills under mandatperioden ökat från 380 mkr till en miljard, och prognostiseras vid 2026 års utgång att uppgå till 1,5 miljarder. ”

Vi står i tydlig kontrast till styrets linje, som vi under mandatperioden kan sammanfatta som passivitet inför ekonomiska realiteter och en förenklad bild av att utveckling är samma sak som att spendera pengar vi inte har. Man löser det kortsiktigt med lån istället för prioriteringar. Man har tagit beslut som lett till ökade driftskostnader, och

lagt uppdrag på uppdrag på en redan pressad organisation. Låneskulden har hittills under mandatperioden ökat från 380 mkr till en miljard, och prognostiseras vid 2026 års utgång att uppgå till 1,5 miljarder.

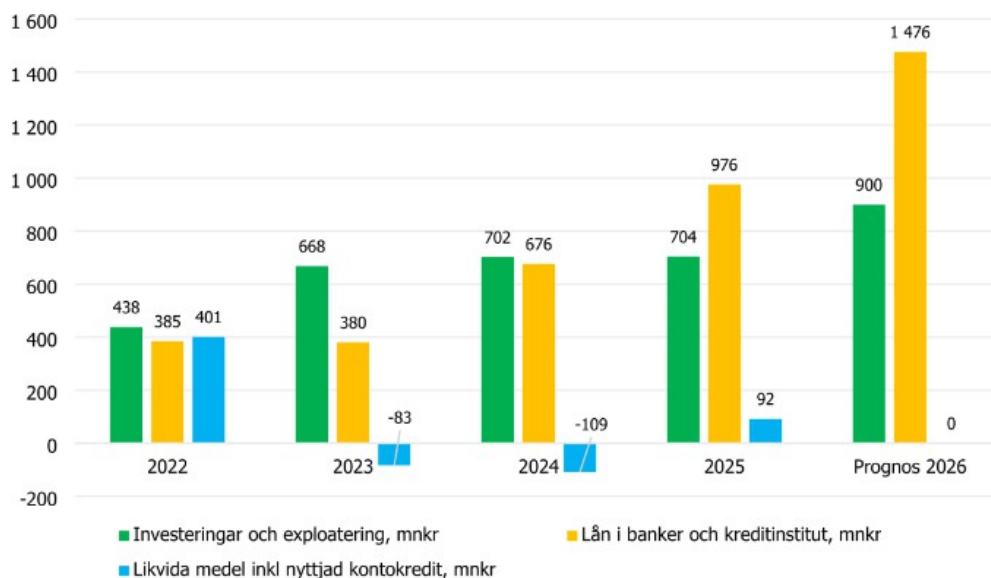

Diagram 5: Investeringsutgifter, lån och likvida medel 2022–2025, prognos 2026.

Att Sverige inte har en ö-politik för sina öar märks i Region Gotlands ekonomi, där vi har det extra tufft att finansiera sjukvården där det saknas hundratals miljoner bara för att vi är en ö. Här behöver vi trappa upp påverkansarbetet gentemot staten. Men vi kan inte ta ut något i förskott. Tills dess att Sverige inför en ö-politik där öar liksom i många andra länder i Europa kompenseras för sina merkostnader behöver vi ta ansvar för att stå för våra egna kostnader, och inte skjuta problemen på framtiden.

Vår budget innebär **budgeterat resultat på 75 mkr för 2027**, vilket innebär ca 1% överskott. **2028 ska resultatet vara 150 mkr**, vilket innebär att resultatmålet på 2% uppnås. 2% resultatnivå är nödvändigt för att kunna finansiera investeringar utan att behöva ta upp nya lån.

Samtidigt lägger vi en **investeringsbudget på 800 mkr**. Det är egentligen för hög nivå, men behövs om inte pågående investeringar som Solbergabadet eller helt nödvändiga investeringar som VA-utbyggnaden ska stoppas. 2028 måste investeringsbudgeten ner till totalt 750 mkr.

Med ovanstående ekonomiska bana kommer 3 av 4 ekonomiska mål att vara uppnådda i slutet av nästa mandatperiod. Låneskulden kommer visserligen att stabiliseras, men inte minska vilket innebär att målet om en låneskuld på högst 15% av skatteintäkter och statsbidrag inte kommer att uppnås. Det tar lång tid att återhämta sig från ekonomisk misskötsel.

Tre principer styr varje beslut i denna budget:

-> Ansvar

Vi tar ansvar för Region Gotlands långsiktiga ekonomi. Vi accepterar inte att räkningen skickas till nästa generation gotlänningar i form av räntekostnader och försämrad välfärd när skuldsättningen blir ohållbar.

-> **Fokus** på det som är viktigast för gotlänningar

Vi säger ja till vissa saker, och nej till annat, och sätter fokus på det viktigaste för att faktiskt nå resultat. Vi flyttar resurser. Demografin förändras med fler äldre, färre barn och lägre andel i arbetsför ålder. Resurser måste följa behoven. Region Gotlands huvuduppdrag är att leverera välfärd; skola, vård, omsorg och den infrastruktur som krävs för att Gotland ska fungera. Det är där våra resurser ska hamna, inte i sidospår och projekt utan tydlig nytta. Och vi satsar på sådant som ger tydlig effekt på intäktssidan: minskad utflyttning, större inflyttning, fler och växande företag.

-> Närhet

Hela Gotland ska leva. När andra sparar är centralisering den bekvämaste lösningen, men inte den rätta. Smartare arbetssätt, samverkan och digitala lösningar gör att vi kan hålla service nära människor även när ekonomin är ansträngd.

2. Ordning och reda i ekonomin

Som en effekt av att Region Gotland de senaste tre åren varje år har ökat utgifterna mer än intäkterna befinner vi oss nu i en situation där det är omöjligt att fortsätta på samma sätt om vi inte vill riskera ett välfärdshaveri och totalt investeringsstopp om några år.

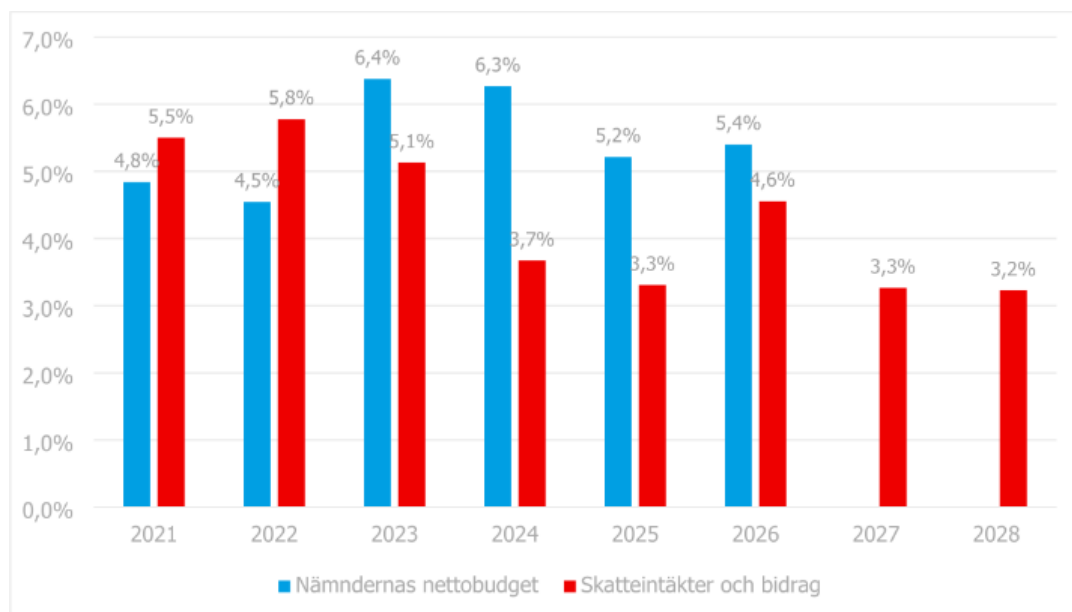

Diagram 2: Skatte- och nettokostnadsutveckling 2021–2025 med plan 2026–2028

Vi väljer en tydlig inriktning där vi effektiviserar systemet, inte kapar i kärnverksamheten. Det innebär att vi inte lägger ned landsbygdsskolor för att spara några miljoner, inte gallrar bort vårdcentraler. I stället riktar vi blicken mot det som faktiskt går att förändra utan att medborgarna märker försämrad service, utan snarare förbättrad.

Vi anser att tillit till medarbetarna och ekonomisk disciplin i systemet inte är motsatser. En organisation som slösar resurser på projekt utan tydliga mål, på uppdrag som inte leder till önskade resultat, på hyrpersonal som betalas flera gånger ordinarie kostnad, där övertid och sjukfrånvaro ökar, och där pengar läggs på lokaler som inte används, kan inte ge sina anställda det handlingsutrymme de förtjänar. Ekonomisk ordning är en förutsättning för tillitsbaserad styrning och en god arbetsmiljö.

Vårt budgetförslag innebär inte att kostnader måste minskas, däremot måste kostnadsutvecklingen som har pendlat mellan 5 och 6 procent per år dämpas så att den inte överstiger intäktsökningarna.

Det finns utrymme att skjuta till 130 mkr för löneökningar, 99,4 mkr till nämnderna för demografiska förändringar, samt 93,9 mkr för externa avtal. **Totalt ca 330 mkr.**

Samtidigt frigör vi 130 mkr genom besparingar: ta bort det som inte tillför värde för

gotlänningar: hyrpersonal som kostar mycket mer än ordinarie, projekt och uppdrag som ingen utvärderar, övertid som speglar en arbetsmiljö i obalans, och det faktum att det inte finns något regionövergripande systematiskt kvalitetsarbete. De pengar som frigörs är pengar som räddar välfärden på sikt genom att inte låta skuldsättningen dra i

väg. Det blir pengar som kan stanna på Gotland snarare än att gå till ränta och amorteringar.

Mindre byråkrati, mer verksamhet som gör skillnad

” När en sjuksköterska, lärare eller socialsekreterare får mindre administration och färre stuprör att förhålla sig till, frigörs både tid och arbetsglädje. ”

Region Gotland har under flera år byggt på sig saker. Nya uppdrag, nya projekt, nya rutiner. Bara regionstyrelseförvaltningen släpar på omkring 100 politiskt beslutade uppdrag. På andra förvaltningar är bilden sannolikt densamma. Det är inte medarbetarna som har blivit långsammare utan systemet runt dem som har blivit tungt.

Vi vill vända på den utvecklingen. Inte genom att skära i det som är närmast medborgaren; landsbygdsskolan, vårdcentralen, hemtjänsten, utan genom att rensa bort det som tynger organisationen utan att tillföra värde. När en sjuksköterska, lärare eller socialsekreterare får mindre administration och färre stuprör att förhålla sig till, frigörs både tid och arbetsglädje.

Det handlar om fem saker:

Mindre hyrpersonal, fler fasta kollegor. Region Gotland har minskat hyrpersonalskostnaderna med 76 miljoner kronor under 2024 - 2025. Det är ett imponerande arbete av medarbetarna själva. Vi vill att det fortsätter, både för att spara pengar och för att en arbetsplats med kontinuitet är en bättre arbetsplats.

Färre projekt och uppdrag med osäker effekt för gotlänningar. Riksrevisionen visade 2025 att en majoritet av statliga projekt aldrig har utvärderats. Det finns inget skäl att tro att kommunsektorn är annorlunda. Varje pågående uppdrag och projekt ska prövas mot en enkel fråga: gör detta livet bättre för gotlänningar? Om svaret inte är tydligt ja ska det avslutas.

Lägre sjukfrånvaro och mindre overtid. Sjukfrånvaron ligger på 7,3 procent. Overtiden har fördubblats under de första månaderna 2026. Arbetet med friskfaktorer som påbörjats på vissa enheter ska breddas till hela organisationen.

Vakanser ska prövas. Varje år slutar medarbetare av naturliga skäl. Ingen behöver sägas upp för att organisationen ska kunna förändras, men varje vakans ska prövas: behövs den här rollen, eller har behovet förändrats?

Medarbetarnas idéer ska leda till utveckling. Den största potentialen ligger inte i effektiviseringskrav uppifrån, utan i den kunskap som finns hos de som varje dag

arbetar i verksamheten nära medborgare. Sjuksköterskan som ser vilka rutiner som inte funkar, läraren som vet vilka administrativa rutiner som inte tillför något, undersköterskan som har förslag på ett bättre sätt att lägga schemat. När de förslagen försvinner i hierarkier eller fastnar p.g.a. murar mellan avdelningar förlorar regionen både pengar och engagemang. En väl utvecklad kvalitetskultur, där förbättringsidéer kanaliseras och faktiskt genomförs, är vägen mot en budget i balans, högre kvalitet och en bättre arbetsmiljö på samma gång.

3. Inflyttning och utveckling

”Ett företagsklimat som gör att företag kan etablera sig, och växa”

Gotland behöver fler invånare, fler jobb och fler företag. På så sätt kan vi med egen kraft vända den negativa ekonomiska utveckling vi sett de senaste åren. Det är också nyckeln till att klara av den demografiska utmaningen som i grunden handlar om det positiva att vi lever längre.

Region Gotland kan inte själv skapa tillväxt, men regionen har stort inflytande över de förutsättningar som avgör om människor och företag väljer Gotland. Mark, plan, bostäder, näringslivsservice, kompetensförsörjning, infrastruktur och attityd. Det är dessa hävstänger vi behöver använda bättre.

För att fler ska vilja flytta hit, stanna kvar och starta verksamhet behövs flera saker samtidigt:

- Tillgång till byggbar mark för både bostäder och företag.
Bristen på byggbar mark och utdragna planprocesser är en av de mest hämmande faktorerna för Gotlands utveckling. Företag som vill etablera sig får vänta i årtal. Bostadsbyggandet stannar av på delar av ön där efterfrågan finns. Vi vill se en kraftsamling kring planarbetet med tydliga prioriteringar: planlägg där det finns efterfrågan, korta handläggningstiderna, och säkerställ att VA-utbyggnaden går i takt med planerad bebyggelse.
- Ett bostadsbestånd som möter olika behov från unga familjer till tillgänglighetsanpassat boende för äldre.
Bostäder behövs över hela Gotland och i alla skeden av livet. Det handlar om hyresrätter för unga som ska flytta hemifrån, boende för barnfamiljer som vill flytta hit, och om tillgänglighetsanpassade bostäder för äldre som vill bo kvar i sin hembygd. Gotlandshem som regionens bostadsbolag har ett särskilt ansvar för att bidra till bredden i utbudet. Mindre orter och socknar är lika viktiga som

Visby.

- Ett företagsklimat som gör att företag kan etablera sig och växa.
Vi vill se en kulturförändring där synsättet ska vara "hur kan jag underlätta för företagare". Svenskt Näringslivs ranking av lokalt företagsklimat ska vara ett verktyg för uppföljning, och att Gotland ska befinna sig i toppen är en självklarhet.
- Stöd till de som vill flytta hit och etablera sig, oavsett om det handlar om att hitta jobb och bostad eller om man vill flytta hit sitt företag. Den som funderar på att flytta till Gotland, etablera ett företag här eller bygga ut en befintlig verksamhet ska mötas av EN ingång och hjälp direkt, inte en labyrint.

Arbete åt alla

Vi behöver samtidigt se till att alla som redan bor på Gotland får chansen att jobba. Det arbete som bedrivits i projektform för att stödja de som står långt från arbetsmarknaden behöver gå över i ordinarie verksamhet. Här finns en stor outnyttjad potential, både för de individer det gäller och för regionens och företagens kompetensförsörjning.

Kompetensförsörjning

Det kanske största hindret för Gotlands utveckling de kommande åren är inte pengar utan människor. Vården, omsorgen, skolan, byggsektorn, besöksnäringen, industrin och de gröna näringarna skriker alla efter personal med rätt kompetens. Region Gotland har ett etablerat samarbete med Campus Gotland och näringslivet i kompetensförsörjningsfrågor, men det behöver stärkas och utvecklas ytterligare.

Vägpriser

Vägpriser för både passagerartrafik och transporter är helt nödvändigt för Gotlands utveckling. Det är i grunden en rättvisefråga att hela Sverige ska ha samma förutsättningar. Arbetet behöver fortsätta för att säkerställa långsiktighet i det aviserade tillskottet för att sänka färje- och flygpriser.

Konkret avsätter vi:

3 mkr för inrättande av Business Gotland för att stärka inflyttarservice, etablering av företag och besöksnäring

2 mkr för en hållbar och inkluderande arbetsmarknad för alla, med fokus på de som står allra längst ifrån arbetsmarknaden.

1 mkr för implementering av digital inflyttarservice och gotland.com i ordinarie verksamhet

2 mkr för utökade planresurser

4. Vatten och klimat

Vattenfrågan är central för Gotlands utveckling. Vatten behövs både för boende, näringsliv och livsmedelsproduktion, men under lång tid har utveckling och byggande hindrats på flera platser på grund av att VA-försörjning inte har varit tillräckligt utbyggd. De återkommande problemen med både vattenbrist och kokrekommendationer har skapat en tillitskris där varken boende eller företag vågar lita på att man över tid har drickbart vatten i ledningarna.

”Ytterligare ett avsaltningsverk är nödvändigt för att säkra Visbys vattenförsörjning, men i första hand ska det vatten som varje år faller över öns tas tillvara bättre.”

Under lång tid har investeringarna i VA varit otillräckliga. Nu behöver underhållsskulden tas igen. Utbyggnad och renovering behöver trappas upp betydligt, och säkras med många olika lösningar parallellt: dammar längs vattendrag, traditionella lösningar som brunnar och ytvattentäcker samt avsaltningsverk. Ytterligare ett avsaltningsverk är nödvändigt för att säkra Visbys vattenförsörjning, men i första hand ska det vatten som varje år faller över öns tas tillvara bättre.

Planeringen för att bilda ett vattencentrum för att kraftsamla runt frågor som handlar om VA-försörjning ska inledas. Härifrån kan innovationsprojekt drivas, liksom det kan vara en bas för stöd i VA-frågor både till Regionens egen verksamhet, privatpersoner och företag.

425 mkr avsätts till investeringar i VA

Det arbete för energiomställning som drivits i ett nätverk med andra öar i Östersjön genom projektet Energiön Gotland ska fortgå inom befintlig ram. Även åtagandet inom Viable cities ska fortgå för att kunna styra och leda klimatomställningsarbetet.

5. Säkra välfärden

Skolan

Kvalitet i barns och ungas grundläggande skolutbildning har mycket hög prioritet. Utan en bra start, som ger förutsättningar att klara skolan, riskerar unga att exkluderas från både vidare utbildning och arbete. Vi accepterar inte att två av tio barn på Gotland går ut grundskolan utan godkända betyg. Därför prioriteras vissa satsningar på skolan trots det mycket svåra ekonomiska läget.

Vi vill se att långsiktiga planer för skolor tas fram i dialog med medborgare. En skola som ständigt hotas av nedläggning kan aldrig bli en riktigt bra skola. Personal söker sig vidare, föräldrar placerar barn i andra skolor, och planering omöjliggörs. Att upprätta långsiktiga hållbara planer för skolorna skapar trygghet för de som bor och verkar i olika delar av Visby, i våra tätorter, på landsbygderna och på Gotland som helhet. Att visa på hur varje skola ska utvecklas ger både tydlighet och långsiktig hållbarhet för familjer och för skolans personal.

Vi avsätter medel för att stärka barn- och elevhälsan, lärares kompetensutveckling samt fördelar statsbidrag för stärkt trygghet och studiero. Totalt tillförs skolan **11,6 mkr**

Vård och omsorg

”Det bästa för både människor och ekonomi är att göra insatser så att fler mår bra och är friska långt upp i åldrarna.”

Vi slår vakt om både vården och omsorgen genom att tillföra totalt **100 mkr** enligt resursfördelningsmodellerna.

Prognoser visar att antal innevånare över 80 år förväntas öka med 2 040 st eller 36 procent på tio år. Det innebär att behovet av vård och omsorg kommer att öka. Samtidigt förväntas andelen personer i arbetsför ålder minska. Vi behöver hitta vägar för att lösa denna utmaning.

Det bästa för både människor och ekonomi är att göra insatser så att fler mår bra och är friska långt upp i åldrarna. Det finns kommuner som har gjort omfattande satsningar på förebyggande arbete, vilket också märks i lägre andel som behöver särskilt boende eller stora insatser genom hemtjänst. Det är den vägen även Region Gotland behöver gå.

Vi vill utöka med kompetens och resurser till förebyggande och hälsofrämjande arbete för att äldre personer ska ha en god livskvalitet, bibehålla sina förmågor så länge som möjligt, och minska vård- och omsorgsbehov.

För att stärka möjligheterna till rekrytering och förbättra jämställdheten inleds arbetet för att minska löneskillnader mellan kvinnodominerade och mansdominerade yrken genom att avsätta **5 mkr**.

6. Kultur, fritid och civilsamhälle

De ekonomiska ramarna för kultur- och fritidsnämnden ligger fast.

Gotland behöver större tillgång till lokaler för teater, musik och andra verksamheter som behöver en scen. Därför vill vi se hur Wisby Strand skulle kunna nyttjas i högre

utsträckning genom en anpassning av scener och utrymmen för att möjliggöra en inkluderande kulturmötesplats med låga trösklar. Vi vill utveckla det vi har och skapa flexibilitet. Vi ser även att Kulturrum och bygdegårdar kan utnyttjas mer för både föreningar och regionens verksamhet inom kultur.

Idrott behöver kunna bedrivas över hela Gotland. Investeringsmedel om **7 mkr** tillförs för att renovera konstgräsplanen i Slite. **10,7 mkr** tillförs för att finansiera drift av välbehövliga nya Solbergabadet i Visby som står färdigt under 2027. Även verksamhetsstöd under 2027 för att kunna förbereda genomförandet av Island Games 2031 samt anläggningsstöd på **1 mkr** till Visby gymnasterna tillförs enligt tidigare beslut.

Inom civilsamhällets verksamheter pågår det som ofta är viktigast i människors vardag: kören, idrottsklubben, hembygdsföreningen, studieförbundet, pensionärsföreningen. De frivilliga insatserna bygger sammanhang som ingen regional verksamhet kan ersätta. På Gotland med våra många socknar där civilsamhället ofta är limmet som håller bygden samman är detta särskilt tydligt. Även i tätorterna och Visby blomstrar föreningslivet.

När Region Gotland står inför svåra ekonomiska prioriteringar är det lätt att se föreningsstöd och bidrag till civilsamhället som något som har låg prio. Vi menar att det är tvärtom. Varje krona som går till en aktiv förening är en investering med stor hävstång genom frivilligtidningar, gemenskap, folkhälsa, trygghet och förebyggande arbete som regionen aldrig själv hade kunnat producera till samma kostnad.

”i många fall kan överflyttning av budgetmedel till föreningar från regional verksamhet ge en bättre utväxling av nytta för gotlänningar”

Vi vill se över hur regionen kan göra det enklare för föreningar att samverka med kommunal verksamhet exempelvis inom förebyggande arbete eller att nå ut till grupper som är särskilt utsatta. IOP är en samarbetsform som bör nyttjas oftare, och i många fall kan överflyttning av budgetmedel till föreningar från regional verksamhet ge en bättre utväxling av nytta för gotlänningar.

7. Uppdrag

För att den ekonomiska banan i denna budget ska kunna realiseras krävs att den politiska viljan översätts till konkret arbete i organisationen. Vi lägger därför följande uppdrag:

Uppdrag 1: Regionövergripande grupp för att frigöra 120 mkr

“en kvalitetskultur där medarbetares drivkraft att utveckla och förbättra tas tillvara, kanaliseras och leder till faktisk förändring i verksamheten”

Regiondirektören får i uppdrag att inrätta en regionövergripande grupp med mandat att leda arbetet med att frigöra de 120 mkr som denna budget förutsätter. Gruppen ska arbeta fokuserat, tvärorganisatoriskt och med direkt rapportering till regionstyrelsen.

Arbetet ska omfatta de fem områden som identifierats i denna budget:

- Minskning av hyrpersonal och konsultberoende
- Inventering, prövning och avveckling av projekt och uppdrag som inte tillför tydlig nytta för gotlänningar
- Systematiskt arbete för minskad sjukfrånvaro och dämpad övertid, med utgångspunkt i friskfaktorsarbetet
- Strukturerad vakansprövning vid naturlig personalomsättning
- Utveckling av en organisationsövergripande kvalitetskultur där medarbetares drivkraft att utveckla och förbättra tas tillvara, kanaliseras och leder till faktisk förändring i verksamheten

Gruppen ska regelbundet återrapportera till regionstyrelsen om frigjorda medel, identifierade hinder och behov av politiska beslut. Återrapporteringen ska vara transparent och redovisas öppet så att både medarbetare och medborgare kan följa arbetet.

Uppdrag 2: Prioriteringar inom befintliga ramar

“En organisation som ständigt bygger på utan att samtidigt välja bort saker blir vare sig effektiv eller mottaglig för

förnyelse.”

Region Gotland förvaltar varje år drygt sju miljarder kronor i skatteintäkter och statsbidrag. Det är en stor summa, och inom den ryms utrymme för förändring som inte kräver nya tillskott. Varje nämnd och förvaltning får i uppdrag att vid behov av nya satsningar i första hand identifiera utrymme inom befintlig ram genom omprioritering, snarare än att äska tillkommande medel.

Detta ska inte ses som ett sparbeting utan en arbetsprincip för sund ekonomisk hushållning med skattemedel: nya behov ska prövas mot pågående verksamhet, och det som tillför mest värde för gotlänningar ska prioriteras. En organisation som ständigt bygger på utan att samtidigt välja bort saker blir vare sig effektiv eller mottaglig för förnyelse.

Uppdrag 3: Förstärkt påverkansarbete gentemot staten kring ö-politik

Regiondirektören får i uppdrag att intensifiera påverkansarbetet gentemot staten kring frågan om en svensk ö-politik. Arbetet ska bedrivas både enskilt och i samverkan med andra svenska öar, med andra europeiska systerregioner där fungerande modeller för ökompensation finns och organisationerna CPMR och OECD.

Uppdrag 4: Långsiktiga skolplaner i medborgardialog

Regiondirektören får i uppdrag att under 2027 ta fram långsiktiga utvecklingsplaner för regionens grundskolor i dialog med elever, vårdnadshavare och personal. Planerna ska ge tydlighet om varje skolas roll och utveckling över tid.

Uppdrag 5: Vattencentrum

Regiondirektören får i uppdrag att inleda planeringen för bildandet av ett vattencentrum som ska samordna VA-frågor, driva innovationsprojekt och utgöra ett stöd för regionens egen verksamhet, privatpersoner och företag.

Driftbudget 2027 (mnkr)		
	Nämndernas äskande	Budget C KD L
Personalkostnadskompensation		
Generell personalkostnadskompensation 3 % (avsatt 140mnkr)	140.0	130.0
Summa personalkostnadskompensation	140.0	130.0
Resursfördelningsmodeller		
Resursfördelningsmodell BUN	-12.5	-12.5
Resursfördelningsmodell GVN	11.5	11.5
Resursfördelningsmodell SON	40.6	40.6
Resursfördelningsmodell HSN	59.8	59.8
Summa resursfördelningsmodell	99.4	99.4
Externa avtal och interna prishöjningar		
Externa avtal	48.6	48.6
Interna priser regionstyrelseförvaltningen	10.3	10.3
Interna priser teknikförvaltningen (försörjningsavdelningen)	7.4	7.4

Förändring internhyra (3,6 %)	22.0	22.0
Driftskostnader exploatering	5.6	5.6
Summa externa avtal och interna priser	93.9	93.9
Tidigare beslutade ramförändringar		
RS/Politik	-1.76	-1.76
RS/RSF: Badhus i Visby drift	21.4	10.7
RS/RSF: Handedagarna 2025	-0.3	-0.3
RS/RSF: Verksamhetsstöd för genomförande av Island Games 2031	0.2	0.2
RS/RSF: Finansiering arbetsmodell för landsbygdsutveckling	-0.9	-0.9
RS/RSF: Implementering av digital inflyttarservice och gotland.com i ordinarie verksamhet	-1.01	-1.01
RS/RSF: Anläggningsstöd Visby gymnasterna	1	1
MBN: Utredningar i samband med exploateringar	-7.7	-7.7

Summa tidigare beslutade ramförändringar	10.9	0.2
Ramtillskott		
System, optimering och hantering av licenser (SAM)	1.00	1.0
Planresurser för anslagsfinansierade uppdrag	2.40	2.0
Barn- och elevhälsan BUN	1.60	1.6
Kompetensförsörjning, gemensamt BUN	1.20	1.2
Finansieringsprincipen BUN	6.48	6.5
Barn- och elevhälsan GVN	0.17	0.2
Finansieringsprincipen GVN	2.14	2.1
Summa ramtillskott	179.2*	14.6
Effektivisering		
Ineffektiva processer, vakansprövning, översyn projekt och uppdrag, minskad sjukfrånvaro, minska övertid, kvalitetsarbete		-120.0
TSF sammanslagning Samordningsvinster		-10.0
Effektivisering system		-1.0

Summa effektivisering	0.0	-131.0
Övriga förändringar, separata ärenden		
Inrättande av Business Region Gotland	3	3
Implementering av digital inflyttarservice och gotland.com i ordinarie verksamhet – finansiering fas 1	2.5	1
Uppdrag. Plan för löneskillnader mellan kvinnodominerade och mansdominerade yrken	25	5
En hållbar och inkluderande arbetsmarknad för alla	3	2
Summa övriga förändringar	41.9	11.0
Summa förändring budget 2026	565.3	218.2

Resultat före beredning	5	5
Avsatt för utökning i resultatplanen (personalkostnadskompensation, prisökningsreserv, resursfördelning)	290	290
Budgeterat resultat 2026	-270.37	76.7
Påverkan på Region Gotlands finansiella mål		
Resultatmål 2 % 2027 = 148 mnkr		
Avvikelse från resultatmål	-418	-71.3

*) Totalsumma, se beredningsunderlag

Bilaga § 93

**Votering. Revidering av taxan för
prövnings- och tillsynsavgifter enligt
lagen om tobak och liknande
produkter och lagen om handel med
vissa receptfria läkemedel samt
införande av tillsynsavgift enligt
lagen om tobaksfria nikotinprodukter**

Rösta 'Ja' för att bifalla regionstyrelsens förslag. Rösta 'Nej' för att avslå.

Resultat	Röst
Ja 42	
Nej 27	
Frånvarande 2	
3 Sara Unger (M)	Ja
4 Mariette Nicander (M)	Ja
5 Håkan Onsjö (M)	Ja
6 Inger Harlevi (M)	Ja
7 Lina Runander (M)	Ja
8 Niklas Carlberg (M)	Ja
9 Rolf Öström (M)	Ja
10 Michaela Challnius (M)	Ja
13 Berit Cedergren-Onsjö (M)	Ja
15 Lars Thomsson (C)	Nej
17 Eva Ahlin (C)	Nej
18 Gabriella Hammarskjöld (C)	Nej
19 Stefan Nypelius (C)	Nej
20 Bibbi Olsson (C)	Nej
21 Karl-Johan Boberg (C)	Nej
22 Gunnel Lindby (C)	Nej
24 Anna Andersson (C)	Nej
25 Björn Dahlström (C)	Nej
26 Abdulalim Alkatea (C)	Nej
28 Gisela Wood (L)	Nej
29 Sara Lidqvist (KD)	Nej
30 Johan Asplund (O)	Nej
31 Meit Fohlin (S)	Ja
32 Filip Reinhag (S)	Ja
33 Jenny Larsson (S)	Ja
34 Oscar Lindster (S)	Ja
35 Kristiina Hansson (S)	Ja
38 Tommy Gardell (S)	Ja
40 Håkan Ericsson (S)	Ja
41 Greger Eneqvist (S)	Ja

42	Tony Johansson (S)	Ja
43	Helena Bogsjö (S)	Ja
44	Linus Gränsmark (S)	Ja
45	Helen Coughlin Ribb (S)	Ja
46	Mikael Nilsson (S)	Ja
47	Katrina Ansarfwe (S)	Ja
48	Christer Engelhardt (S)	Ja
49	Bo Björkman (S)	Ja
50	Charlotte Andersson (S)	Ja
52	Patrik Gardelin (S)	Ja
54	Saga Carlgren (V)	Nej
55	Jörgen Benzler (V)	Nej
56	Victoria Öjefors Quinn (V)	Nej
57	Per Edman (V)	Nej
58	Pieter Barnard (V)	Nej
59	Linda Wagenius (V)	Nej
61	Micke Seid (MP)	Nej
62	Maya Arfvidson (MP)	Nej
63	Martin Nilsson (MP)	Nej
64	Lars Engelbrektsson (SD)	Ja
66	Wolge Ståhl (SD)	Ja
70	Michael Stenberg (O)	Ja
100	Ingemar Lundqvist (M)	Ja
101	Elisabet Herlitz (M)	Ja
102	Roger Wärn (M)	Ja
103	Aydin Akyüz (M)	Ja
107	Eva Gahnström (C)	Nej
109	Ulf Hammarlund (C)	Nej
110	Eva Engström (C)	Nej
115	Leiph Berggren (L)	Nej
118	Christer Wetterlund (S)	Ja
119	Maria Alstäde (S)	Ja
120	Magnus Ekström (S)	Ja
121	Carin Rosell (S)	Ja
122	Bertil Virgin (S)	Ja
134	Ola Matthing (MP)	Nej
135	Per Arne Vretling (SD)	Ja
137	Anita Ljustell (SD)	Ja
138	Inga-Lill Silvergren (SD)	Ja

Bilaga 1 § 97**Votering. Översyn av regelverk
Ersättning till Region Gotlands
förtroendevalda**

Rösta 'Ja' för att avslå yrkandet. 'Nej' för att bifalla Lars Engelbrektssons yrkande

Resultat	Röst
Ja 59	
Nej 5	
Avstår 5	
Frånvarande 2	
3 Sara Unger (M)	Ja
4 Mariette Nicander (M)	Ja
5 Håkan Onsjö (M)	Ja
6 Inger Harlevi (M)	Ja
7 Lina Runander (M)	Ja
8 Niklas Carlberg (M)	Ja
9 Rolf Öström (M)	Ja
10 Michaela Challnius (M)	Ja
13 Berit Cedergren-Onsjö (M)	Ja
15 Lars Thomsson (C)	Ja
17 Eva Ahlin (C)	Ja
18 Gabriella Hammarskjöld (C)	Ja
19 Stefan Nypelius (C)	Ja
20 Bibbi Olsson (C)	Ja
21 Karl-Johan Boberg (C)	Ja
22 Gunnel Lindby (C)	Ja
24 Anna Andersson (C)	Ja
25 Björn Dahlström (C)	Ja
26 Abdulalim Alkatea (C)	Ja
28 Gisela Wood (L)	Ja
29 Sara Lidqvist (KD)	Ja
30 Johan Asplund (O)	Ja
31 Meit Fohlin (S)	Ja
32 Filip Reinhag (S)	Ja
33 Jenny Larsson (S)	Ja
34 Oscar Lindster (S)	Ja
35 Kristiina Hansson (S)	Ja
36 Thomas Karlström (S)	Ja
38 Tommy Gardell (S)	Ja
40 Håkan Ericsson (S)	Ja
41 Greger Eneqvist (S)	Ja
42 Tony Johansson (S)	Ja
43 Helena Bogsjö (S)	Ja

44	Linus Gränsmark (S)	Ja
45	Helen Coughlin Ribb (S)	Ja
46	Mikael Nilsson (S)	Ja
47	Katrina Ansarfwe (S)	Ja
48	Christer Engelhardt (S)	Ja
49	Bo Björkman (S)	Ja
50	Charlotte Andersson (S)	Ja
52	Patrik Gardelin (S)	Ja
54	Saga Carlgren (V)	Avstår
55	Jörgen Benzler (V)	Avstår
56	Victoria Öjefors Quinn (V)	Avstår
57	Per Edman (V)	Ja
58	Pieter Barnard (V)	Avstår
59	Linda Wagenius (V)	Avstår
61	Micke Seid (MP)	Ja
62	Maya Arfvidson (MP)	Ja
63	Martin Nilsson (MP)	Ja
64	Lars Engelbrektsson (SD)	Nej
66	Wolge Ståhl (SD)	Nej
70	Michael Stenberg (O)	Ja
100	Ingemar Lundqvist (M)	Ja
101	Elisabet Herlitz (M)	Ja
102	Roger Wörn (M)	Ja
103	Aydin Akyüz (M)	Ja
107	Eva Gahnström (C)	Ja
109	Ulf Hammarlund (C)	Ja
110	Eva Engström (C)	Ja
115	Leiph Berggren (L)	Ja
118	Christer Wetterlund (S)	Ja
119	Maria Alstäde (S)	Ja
120	Magnus Ekström (S)	Ja
121	Carin Rosell (S)	Ja
134	Ola Matthing (MP)	Ja
135	Per Arne Vretling (SD)	Nej
137	Anita Ljustell (SD)	Nej
138	Inga-Lill Silvergren (SD)	Nej

Bilaga 2 § 97**Votering. Översyn av regelverk
Ersättning till Region Gotlands
förtroendevalda**

Rösta 'Ja' för att avslå yrkandet. 'Nej' för att avslå yrkandet

Resultat		Röst
Ja 44		
Nej 25		
Frånvarande 2		
3	Sara Unger (M)	Nej
4	Mariette Nicander (M)	Nej
5	Håkan Onsjö (M)	Nej
6	Inger Harlevi (M)	Nej
7	Lina Runander (M)	Nej
8	Niklas Carlberg (M)	Nej
9	Rolf Öström (M)	Nej
10	Michaela Challnius (M)	Nej
13	Berit Cedergren-Onsjö (M)	Nej
15	Lars Thomsson (C)	Ja
17	Eva Ahlin (C)	Ja
18	Gabriella Hammarskjöld (C)	Ja
19	Stefan Nypelius (C)	Ja
20	Bibbi Olsson (C)	Ja
21	Karl-Johan Boberg (C)	Ja
22	Gunnel Lindby (C)	Ja
24	Anna Andersson (C)	Ja
25	Björn Dahlström (C)	Ja
26	Abdulalim Alkatea (C)	Ja
28	Gisela Wood (L)	Ja
29	Sara Lidqvist (KD)	Ja
30	Johan Asplund (O)	Ja
31	Meit Fohlin (S)	Ja
32	Filip Reinhag (S)	Ja
33	Jenny Larsson (S)	Ja
34	Oscar Lindster (S)	Ja
35	Kristiina Hansson (S)	Ja
36	Thomas Karlström (S)	Ja
38	Tommy Gardell (S)	Ja
40	Håkan Ericsson (S)	Ja
41	Greger Eneqvist (S)	Ja
42	Tony Johansson (S)	Ja
43	Helena Bogsjö (S)	Ja
44	Linus Gränsmark (S)	Ja
45	Helen Coughlin Ribb (S)	Ja

46	Mikael Nilsson (S)	Ja
47	Katrina Ansarfwe (S)	Ja
48	Christer Engelhardt (S)	Ja
49	Bo Björkman (S)	Ja
50	Charlotte Andersson (S)	Ja
52	Patrik Gardelin (S)	Ja
54	Saga Carlgren (V)	Nej
55	Jörgen Benzler (V)	Nej
56	Victoria Öjefors Quinn (V)	Nej
57	Per Edman (V)	Nej
58	Pieter Barnard (V)	Nej
59	Linda Wagenius (V)	Nej
61	Micke Seid (MP)	Ja
62	Maya Arfvidson (MP)	Ja
63	Martin Nilsson (MP)	Ja
64	Lars Engelbrektsson (SD)	Nej
66	Wolge Ståhl (SD)	Nej
70	Michael Stenberg (O)	Nej
100	Ingemar Lundqvist (M)	Nej
101	Elisabet Herlitz (M)	Nej
102	Roger Wärn (M)	Nej
103	Aydin Akyüz (M)	Nej
107	Eva Gahnström (C)	Ja
109	Ulf Hammarlund (C)	Ja
110	Eva Engström (C)	Ja
115	Leiph Berggren (L)	Ja
118	Christer Wetterlund (S)	Ja
119	Maria Alstäde (S)	Ja
120	Magnus Ekström (S)	Ja
121	Carin Rosell (S)	Ja
134	Ola Matthing (MP)	Ja
135	Per Arne Vretling (SD)	Nej
137	Anita Ljustell (SD)	Nej
138	Inga-Lill Silvergren (SD)	Nej

Bilaga § 100**Votering. Inrättande av Business
Gotland**

Rösta 'Ja' för att bifalla regionstyrelsens förslag. 'Nej' för Eva Ahlins förslag.

	Resultat	Röst
	Ja 44	
	Nej 20	
	Avstår 4	
	Frånvarande 3	
3	Sara Unger (M)	Ja
4	Mariette Nicander (M)	Ja
5	Håkan Onsjö (M)	Ja
6	Inger Harlevi (M)	Ja
7	Lina Runander (M)	Ja
8	Niklas Carlberg (M)	Ja
9	Rolf Öström (M)	Ja
10	Michaela Challnius (M)	Ja
13	Berit Cedergren-Onsjö (M)	Ja
15	Lars Thomsson (C)	Nej
17	Eva Ahlin (C)	Nej
18	Gabriella Hammarskjöld (C)	Nej
19	Stefan Nypelius (C)	Nej
20	Bibbi Olsson (C)	Nej
21	Karl-Johan Boberg (C)	Nej
22	Gunnel Lindby (C)	Nej
24	Anna Andersson (C)	Nej
25	Björn Dahlström (C)	Nej
26	Abdulalim Alkatea (C)	Nej
28	Gisela Wood (L)	Nej
29	Sara Lidqvist (KD)	Nej
30	Johan Asplund (O)	Ja
31	Meit Fohlin (S)	Ja
32	Filip Reinhag (S)	Ja
33	Jenny Larsson (S)	Ja
34	Oscar Lindster (S)	Ja
35	Kristiina Hansson (S)	Ja
36	Thomas Karlström (S)	Ja
38	Tommy Gardell (S)	Ja
40	Håkan Ericsson (S)	Ja
41	Greger Eneqvist (S)	Ja
42	Tony Johansson (S)	Ja
43	Helena Bogsjö (S)	Ja
44	Linus Gränsmark (S)	Ja

45	Helen Coughlin Ribb (S)	Ja
46	Mikael Nilsson (S)	Ja
47	Katrina Ansarfwe (S)	Ja
48	Christer Engelhardt (S)	Ja
49	Bo Björkman (S)	Ja
50	Charlotte Andersson (S)	Ja
52	Patrik Gardelin (S)	Ja
54	Saga Carlgren (V)	Ja
55	Jörgen Benzler (V)	Ja
56	Victoria Öjefors Quinn (V)	Ja
57	Per Edman (V)	Ja
58	Pieter Barnard (V)	Ja
59	Linda Wagenius (V)	Ja
61	Micke Seid (MP)	Avstår
62	Maya Arfvidson (MP)	Avstår
63	Martin Nilsson (MP)	Avstår
64	Lars Engelbrektsson (SD)	Nej
66	Wolge Ståhl (SD)	Nej
70	Michael Stenberg (O)	Ja
100	Ingemar Lundqvist (M)	Ja
101	Elisabet Herlitz (M)	Ja
102	Roger Wärn (M)	Ja
103	Aydin Akyüz (M)	Ja
107	Eva Gahnström (C)	Nej
109	Ulf Hammarlund (C)	Nej
110	Eva Engström (C)	Nej
115	Leiph Berggren (L)	Nej
118	Christer Wetterlund (S)	Ja
119	Maria Alstäde (S)	Ja
120	Magnus Ekström (S)	Ja
121	Carin Rosell (S)	Ja
134	Ola Matthing (MP)	Avstår
137	Anita Ljustell (SD)	Nej
138	Inga-Lill Silvergren (SD)	Nej

Bilaga 1 § 109**Votering. Mål och budget 2027 –
2029**

Rösta 'Ja' för att bifalla regionstyrelsens förslag. 'Nej' för att bifalla C-KD-L förslag.

	Resultat	Röst
	Ja 44	
	Nej 16	
	Avstår 9	
	Frånvarande 2	
3	Sara Unger (M)	Ja
4	Mariette Nicander (M)	Ja
5	Håkan Onsjö (M)	Ja
6	Inger Harlevi (M)	Ja
7	Lina Runander (M)	Ja
8	Niklas Carlberg (M)	Ja
9	Rolf Öström (M)	Ja
10	Michaela Challnius (M)	Ja
13	Berit Cedergren-Onsjö (M)	Ja
15	Lars Thomsson (C)	Nej
17	Eva Ahlin (C)	Nej
18	Gabriella Hammarskjöld (C)	Nej
19	Stefan Nypelius (C)	Nej
20	Bibbi Olsson (C)	Nej
21	Karl-Johan Boberg (C)	Nej
22	Gunnel Lindby (C)	Nej
24	Anna Andersson (C)	Nej
25	Björn Dahlström (C)	Nej
26	Abdulalim Alkatea (C)	Nej
28	Gisela Wood (L)	Nej
29	Sara Lidqvist (KD)	Nej
30	Johan Asplund (O)	Ja
31	Meit Fohlin (S)	Ja
32	Filip Reinhag (S)	Ja
33	Jenny Larsson (S)	Ja
34	Oscar Lindster (S)	Ja
35	Kristiina Hansson (S)	Ja
36	Thomas Karlström (S)	Ja
38	Tommy Gardell (S)	Ja
40	Håkan Ericsson (S)	Ja
41	Greger Eneqvist (S)	Ja
42	Tony Johansson (S)	Ja
43	Helena Bogsjö (S)	Ja

44	Linus Gränsmark (S)	Ja
45	Helen Coughlin Ribb (S)	Ja
46	Mikael Nilsson (S)	Ja
47	Katrina Ansarfwe (S)	Ja
48	Christer Engelhardt (S)	Ja
49	Bo Björkman (S)	Ja
50	Charlotte Andersson (S)	Ja
52	Patrik Gardelin (S)	Ja
54	Saga Carlgren (V)	Ja
55	Jörgen Benzler (V)	Ja
56	Victoria Öjefors Quinn (V)	Ja
57	Per Edman (V)	Ja
58	Pieter Barnard (V)	Ja
59	Linda Wagenius (V)	Ja
61	Micke Seid (MP)	Avstår
62	Maya Arfvidson (MP)	Avstår
63	Martin Nilsson (MP)	Avstår
64	Lars Engelnbrektsson (SD)	Avstår
66	Wolge Ståhl (SD)	Avstår
70	Michael Stenberg (O)	Ja
100	Ingemar Lundqvist (M)	Ja
101	Elisabet Herlitz (M)	Ja
102	Roger Wörn (M)	Ja
103	Aydin Akyüz (M)	Ja
107	Eva Gahnström (C)	Nej
109	Ulf Hammarlund (C)	Nej
110	Eva Engström (C)	Nej
115	Leiph Berggren (L)	Nej
118	Christer Wetterlund (S)	Ja
119	Maria Alstäde (S)	Ja
120	Magnus Ekström (S)	Ja
121	Carin Rosell (S)	Ja
134	Ola Matthing (MP)	Avstår
135	Per Arne Vretling (SD)	Avstår
137	Anita Ljustell (SD)	Avstår
138	Inga-Lill Silvergren (SD)	Avstår

Bilaga 2 § 109**Votering. Mål och budget 2027 – 2029**

Rösta 'Ja' för att bifalla regionstyrelsens förslag. 'Nej' för att bifalla C-KD-L förslag.

	Resultat	Röst
	Ja 38	
	Nej 16	
	Avstår 15	
	Frånvarande 2	
3	Sara Unger (M)	Ja
4	Mariette Nicander (M)	Ja
5	Håkan Onsjö (M)	Ja
6	Inger Harlevi (M)	Ja
7	Lina Runander (M)	Ja
8	Niklas Carlberg (M)	Ja
9	Rolf Öström (M)	Ja
10	Michaela Challnius (M)	Ja
13	Berit Cedergren-Onsjö (M)	Ja
15	Lars Thomsson (C)	Nej
17	Eva Ahlin (C)	Nej
18	Gabriella Hammarskjöld (C)	Nej
19	Stefan Nypelius (C)	Nej
20	Bibbi Olsson (C)	Nej
21	Karl-Johan Boberg (C)	Nej
22	Gunnel Lindby (C)	Nej
24	Anna Andersson (C)	Nej
25	Björn Dahlström (C)	Nej
26	Abdulalim Alkatea (C)	Nej
28	Gisela Wood (L)	Nej
29	Sara Lidqvist (KD)	Nej
30	Johan Asplund (O)	Ja
31	Meit Fohlin (S)	Ja
32	Filip Reinhag (S)	Ja
33	Jenny Larsson (S)	Ja
34	Oscar Lindster (S)	Ja
35	Kristiina Hansson (S)	Ja
36	Thomas Karlström (S)	Ja
38	Tommy Gardell (S)	Ja
40	Håkan Ericsson (S)	Ja
41	Greger Eneqvist (S)	Ja
42	Tony Johansson (S)	Ja
43	Helena Bogsjö (S)	Ja
44	Linus Gränsmark (S)	Ja

45	Helen Coughlin Ribb (S)	Ja
46	Mikael Nilsson (S)	Ja
47	Katrina Ansarfwe (S)	Ja
48	Christer Engelhardt (S)	Ja
49	Bo Björkman (S)	Ja
50	Charlotte Andersson (S)	Ja
52	Patrik Gardelin (S)	Ja
54	Saga Carlgren (V)	Avstår
55	Jörgen Benzler (V)	Avstår
56	Victoria Öjefors Quinn (V)	Avstår
57	Per Edman (V)	Avstår
58	Pieter Barnard (V)	Avstår
59	Linda Wagenius (V)	Avstår
61	Micke Seid (MP)	Avstår
62	Maya Arfvidson (MP)	Avstår
63	Martin Nilsson (MP)	Avstår
64	Lars Engelbrektsson (SD)	Avstår
66	Wolge Ståhl (SD)	Avstår
70	Michael Stenberg (O)	Ja
100	Ingemar Lundqvist (M)	Ja
101	Elisabet Herlitz (M)	Ja
102	Roger Wörn (M)	Ja
103	Aydin Akyüz (M)	Ja
107	Eva Gahnström (C)	Nej
109	Ulf Hammarlund (C)	Nej
110	Eva Engström (C)	Nej
115	Leiph Berggren (L)	Nej
118	Christer Wetterlund (S)	Ja
119	Maria Alstäde (S)	Ja
120	Magnus Ekström (S)	Ja
121	Carin Rosell (S)	Ja
134	Ola Matthing (MP)	Avstår
135	Per Arne Vretling (SD)	Avstår
137	Anita Ljustell (SD)	Avstår
138	Inga-Lill Silvergren (SD)	Avstår

Bilaga § 119**Votering. Uppdrag. Förutsättningar
för patientföreningar i Visbyområdet**

Rösta 'Ja' för att ärendet ska avgöras idag, 'Nej' för att ärendet ska återremitteras.

	Resultat	Röst
	Ja 41	
	Nej 27	
	Avstår 0	
	Frånvarande 3	
4	Mariette Nicander (M)	Ja
5	Håkan Onsjö (M)	Ja
6	Inger Harlevi (M)	Ja
7	Lina Runander (M)	Ja
8	Niklas Carlberg (M)	Ja
9	Rolf Öström (M)	Ja
10	Michaela Challnius (M)	Ja
13	Berit Cedergren-Onsjö (M)	Ja
15	Lars Thomsson (C)	Nej
17	Eva Ahlin (C)	Nej
18	Gabriella Hammarskjöld (C)	Nej
19	Stefan Nypelius (C)	Nej
20	Bibbi Olsson (C)	Nej
21	Karl-Johan Boberg (C)	Nej
22	Gunnel Lindby (C)	Nej
25	Björn Dahlström (C)	Nej
26	Abdulalim Alkatea (C)	Nej
28	Gisela Wood (L)	Nej
29	Sara Lidqvist (KD)	Nej
31	Meit Fohlin (S)	Ja
32	Filip Reinhag (S)	Ja
33	Jenny Larsson (S)	Ja
34	Oscar Lindster (S)	Ja
35	Kristina Hansson (S)	Ja
36	Thomas Karlström (S)	Ja
38	Tommy Gardell (S)	Ja
40	Håkan Ericsson (S)	Ja
41	Greger Eneqvist (S)	Ja
42	Tony Johansson (S)	Ja
43	Helena Bogsjö (S)	Ja
44	Linus Gränsmark (S)	Ja
45	Helen Coughlin Ribb (S)	Ja
46	Mikael Nilsson (S)	Ja
47	Katrina Ansarfwe (S)	Ja

48 Christer Engelhardt (S)	Ja
49 Bo Björkman (S)	Ja
50 Charlotte Andersson (S)	Ja
52 Patrik Gardelin (S)	Ja
54 Saga Carlgren (V)	Nej
55 Jörgen Benzler (V)	Nej
56 Victoria Öjefors Quinn (V)	Nej
57 Per Edman (V)	Nej
58 Pieter Barnard (V)	Nej
61 Micke Seid (MP)	Nej
62 Maya Arfvidson (MP)	Nej
64 Lars Engelbrektsson (SD)	Ja
66 Wolge Ståhl (SD)	Ja
70 Michael Stenberg (O)	Ja
100 Ingemar Lundqvist (M)	Ja
101 Elisabet Herlitz (M)	Ja
102 Roger Wärn (M)	Ja
103 Aydin Akyüz (M)	Ja
104 Bobo Writler (M)	Ja
107 Eva Gahnström (C)	Nej
109 Ulf Hammarlund (C)	Nej
110 Eva Engström (C)	Nej
111 Kjell Genitz (C)	Nej
114 Aina Mattsson (L)	Nej
116 Sara Westberger (KD)	Nej
118 Christer Wetterlund (S)	Ja
119 Maria Alstäde (S)	Ja
120 Magnus Ekström (S)	Ja
121 Carin Rosell (S)	Ja
131 Filippa Maurin (V)	Nej
133 Lena Lind (MP)	Nej
134 Ola Matthing (MP)	Nej
137 Anita Ljustell (SD)	Ja
138 Inga-Lill Silvergren (SD)	Ja
